

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Η ταινία της Disney “Beauty and the Beast” (1991), κριτικές
επισημάνσεις και ερμηνεία τραγουδιών.**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ

της φοιτήτριας
Πυργιώτη Ερμιόνης
ΑΕΜ: 2200

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
Μπιλιλής Αθανάσιος, ΕΔΙΠ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI
FACULTY OF FINE ARTS
SCHOOL OF MUSIC STUDIES

**The musical film of Disney “Beauty and the Beast” (1991),
critical notes and interpretation of songs.**

DIPLOMA THESIS
HISTORICAL MUSICOLOGY

of the student

Pyrgioti Ermioni

AEM: 2200

SUPERVISOR PROFESSOR:
Bililis Athanasios

THESSALONIKI JULY 2024

Περιεχόμενα

Περίληψη	v
Abstract	vi
Πρόλογος	vii
Ευχαριστίες	vii
Εισαγωγή	viii
1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ο κόσμος της Disney	1
1.1 Η βιογραφία του Walt Disney	1
1.2 Η εξέλιξη της εταιρίας Disney	4
1.3 Παραγωγή Ταινιών.....	8
2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Τα είδη του μιούζικαλ	17
2.1 Μιούζικαλ (σκηνικό-θεατρικό & κινηματογραφικό).....	17
2.2 Η Disney στο Μουσικό Θέατρο (Broadway).....	23
3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Το Μιούζικαλ “Beauty and the Beast”	26
3.1 Παραμύθι της Beaumont (1756) vs Animation ταινία της Disney (1991).....	26
3.2 Η ταινία κινουμένων σχεδίων “Beauty and the Beast” (1991)	27
3.2.1 Οι χαρακτήρες	27
3.2.2 Η πλοκή	29
3.2.3 Voice cast	31
3.2.4 Οι Συντελεστές	33
3.3 Το Broadway musical “Beauty and the Beast” (1994)	33
3.3.1 Οι χαρακτήρες	33
3.3.2 Η πλοκή	33
3.3.3 Οι ηθοποιοί.....	34
3.3.4 Οι Συντελεστές	35
3.4 Οι Δημιουργοί των κομματιών.....	36
3.5 Επιπλέον Πληροφορίες	38

4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Κριτική Ανάλυση	40
4.1 Κριτική Ανάλυση για τις ταινίες της Disney	40
4.2 Το φαινόμενο “Disney Princess”	42
4.3 Κριτική ανάλυση της ταινίας “Beauty and the Beast” (1991)	47
5ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ανάλυση τραγουδιών	53
5.1 Τα τραγούδια της ταινίας	53
5.2 Τα τραγούδια του σκηνικού μιούζικαλ (1994)	55
5.3 Το τραγούδι “Belle”	56
5.4 Το τραγούδι “Home”	70
5.5 Το τραγούδι “Something There”	80
5.6 Το τραγούδι “Beauty and the Beast”	88
6ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	95
6.1 Συμπεράσματα	95
6.2 Προτάσεις για περαιτέρω διερεύνηση	97
Βιβλιογραφία	98

Περίληψη

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση και ερμηνεία τριών τραγουδιών από την ταινία κινουμένων σχεδίων «Η Πεντάμορφη και το Τέρας» του 1991 και του “I want” τραγουδιού, που ερμηνεύει η Μπελ, στο σκηνικό μιούζικαλ του 1994 στο Broadway. Και τα δύο μιούζικαλ ήταν παραγωγές της εταιρίας Disney και τα τραγούδια αυτών είναι τα: “Belle”, “Something there”, “Beauty and the Beast” και “Home”, αντίστοιχα.

Για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση των παραπάνω τραγουδιών, μελετήθηκαν σημαντικά στοιχεία και πληροφορίες που σχετίζονται με την ιστορική και καλλιτεχνική εξέλιξη της εταιρίας Disney, η ανάλυση των δύο βασικών ειδών του μιούζικαλ (κινηματογραφικό & θεατρικό), η κριτική ανάλυση για τις ταινίες της εταιρίας με το πέρασμα του χρόνου, επισημαίνοντας διαστάσεις ρατσισμού και στερεοτύπων, καθώς επίσης, και βασικά στοιχεία για την παραγωγή της συγκεκριμένης ταινίας κινουμένων σχεδίων και του σκηνικού μιούζικαλ.

Επίσης, εξετάστηκαν τα ερμηνευτικά και δομικά – μουσικά στοιχεία των προαναφερθέντων τραγουδιών, μέσω της ανάλυσης των παρτιτούρων και των στίχων τους. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν η κατανόηση της ψυχολογίας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των κεντρικών ηρώων, καθώς και η ανάδειξη σημαντικών νοηματικών και ερμηνευτικών στοιχείων που συμβάλλουν στην ουσιαστική παρουσίαση των κομματιών.

Λέξεις κλειδιά: Disney, Walt Disney, Η Πεντάμορφη και το Τέρας, ταινίες κινουμένων σχεδίων, πριγκίπισσες, σκηνικό μιούζικαλ, κινηματογραφικό μιούζικαλ.

Abstract

The aim of this thesis is the analysis and interpretation of three songs from the 1991 animated film “Beauty and the Beast” and the “I want” song, performed by Belle, in the 1994 Broadway stage musical. Both musicals were produced by Disney company and the songs included are: “Belle”, “Something there”, “Beauty and the Beast” and “Home”, respectively.

For a comprehensive approach to these songs, significant elements and information related to the historical and artistic evolution of Disney were studied. This includes the analysis of the two main types of musicals (film & stage), a critical analysis of the company’s films over time, highlighting aspects of racism and stereotypes, as well as key elements of the production of the specific animated film and of the stage musical.

Additionally, the interpretive and structural – musical elements of the aforementioned songs were examined through the analysis of their scores and lyrics. The outcome of this process was the understanding of the psychology and unique characteristics of the main characters, as well as the identification of significant semantic and interpretive elements that contribute to a meaningful presentation of the pieces.

Keywords: Disney, Walt Disney, Beauty and the Beast, animation films, princesses, stage musical, film musical.

Πρόλογος

Αφορμή για το θέμα της εργασίας μου αποτέλεσε το μάθημα «Η pop κουλτούρα και η μουσική στις ταινίες κινουμένων σχεδίων Disney» που δίδαξε ο κύριος Μπιλιλής κατά το 3^ο έτος φοίτησής μου στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ., αλλά και το προσωπικό μου ενδιαφέρον για περαιτέρω μελέτη όσον αφορά στον κόσμο του ίδιου του Disney και της εταιρίας του.

Παρ' όλο που στο μάθημα της Disney είχαμε ασχοληθεί σχεδόν με όλες τις ταινίες της εταιρίας και στο πρακτικό κομμάτι είχαμε μελετήσει και ερμηνεύσει τουλάχιστον 15 τραγούδια, η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος οφείλεται στο γεγονός ότι από πολύ μικρή ηλικία με θυμάμαι να παρακολουθούμε μαζί με την αδελφή μου την ταινία της *Πεντάμορφης* και να τραγουδάμε τα υπέροχα τραγούδια της. Η παρούσα εργασία, επίσης, αποτέλεσε αφορμή για να ασχοληθώ με την «αυθεντική» ταινία και τα κομμάτια της στην αγγλική γλώσσα, αφού ως παιδί την είχα δει μόνο μεταγλωττισμένη.

Παράλληλα, η συγκεκριμένη ταινία, θεωρώ ότι θίγει πολύ σημαντικά κοινωνικά και φυλετικά θέματα που αντανακλώνται και δυστυχώς, επηρεάζουν ακόμη και τώρα τη σημερινή κοινωνία που ζούμε. Ήθελα, μέσω αυτής της ερευνητικής εργασίας, να αναδείξω τις διαφορές μεταξύ των πριγκιπισσών της Disney (φαινόμενο “Disney princess”) και πώς αυτές έχουν επηρεάσει παγκοσμίως στη διαιώνιση στερεοτύπων και προκαταλήψεων, καθώς και αν παρατηρείται βελτίωση ή εξέλιξη κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Με βάση τα παραπάνω, στόχος μου είναι να ερμηνεύσω, με μελέτη σε βάθος, τα συγκεκριμένα τραγούδια του “Beauty and the Beast” και συγχρόνως να αναδείξω, μέσα και από την προσωπική μου οπτική, τις σχετιζόμενες κοινωνικές – πολιτισμικές τους διαστάσεις.

Ευχαριστίες

Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Μπιλιλή για την πολύτιμη βοήθειά του, τόσο για την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας, όσο και για την υπομονή και την ψυχολογική του υποστήριξη. Επίσης, επειδή το πρακτικό κομμάτι της διπλωματικής μου εργασίας αποτελεί σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας και συνεργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον συνοδό μου στο πιάνο, Χρήστο Συγκούνη και όλα τα παιδιά, Ειρήνη, Ελίνα, Μένη και Σάββα, που υποδύθηκαν και τραγούδησαν τους υπόλοιπους χαρακτήρες του έργου.

Τέλος, δε θα μπορούσα να παραλείψω τους αγαπημένους μου ανθρώπους, που ο καθένας με το δικό του τρόπο βοήθησε στη δημιουργία αυτής της εργασίας, και δεν είναι άλλοι από τις φίλες μου, τον σύντροφό μου και την οικογένειά μου.

Εισαγωγή

Η εταιρία Disney αποτελεί έναν από τους πιο επιδραστικούς φορείς ψυχαγωγίας στον κινηματογράφο – τόσο σε ταινίες κινουμένων σχεδίων, όσο και σε live-action – και στο θέατρο. Από την ίδρυσή της το 1923, από τα αδέρφια Walt και Roy Oliver Disney, έως σήμερα, έχει παραγάγει έναν πολυπληθέστατο αριθμό ταινιών και θεατρικών έργων. Η Disney είναι μια πολυεθνική εταιρία¹, που χαρακτηρίστηκε ήδη ως πρωτοπόρος στον τομέα των κινούμενων σχεδίων στην αμερικανική βιομηχανία, πριν ακόμη επεκταθεί στην παραγωγή ταινιών ζωντανής δράσης, στην τηλεόραση και στα θεματικά πάρκα ψυχαγωγίας και διασκέδασης, όπως η *Disneyland* και *Walt Disney World* (WDW).

Για σχεδόν έναν αιώνα, η Disney έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αμερικανικής μαζικής κουλτούρας, αφού είχε σημαντική θέση στην καθημερινή οικογενειακή ψυχαγωγία. Μέσα από τις ταινίες της, η εταιρία έχει προωθήσει βασικές έννοιες και ιδανικά, όπως είναι η παγκόσμια αγάπη, το ευτυχισμένο τέλος και η επικράτηση του καλού έναντι του κακού².

«Για τον Walt Disney, η παιδική ηλικία αντιπροσώπευε ένα βασίλειο αθωότητας και απλότητας. Η Disney Culture είναι βασικά μια κουλτούρα της παιδικής ηλικίας. Ο ίδιος ο Walt Disney είχε δηλώσει ότι δεν έφτιαχνε τις ταινίες για τα παιδιά, αλλά για τους ενήλικες – «για το παιδί που υπάρχει μέσα σε όλους τους ενήλικες». Το ίδιο ίσχυε φυσικά και για τη Disneyland, αναφέροντας ότι: «*Η Disneyland δεν είναι σχεδιασμένη μόνο για παιδιά. Πότε παύει ένα άτομο να είναι παιδί; Μπορείτε να πείτε ποτέ ότι ένα παιδί χάνεται εντελώς από έναν ενήλικα;*»³.

Τα μιούζικαλ κινουμένων σχεδίων της Disney (animated musical) αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια κληρονομιάς της εταιρίας, ξεκινώντας με την παρουσίαση της πρώτης της ταινίας μεγάλου μήκους “*Snow White and the seven dwarfs*” (1937), η οποία άλλαξε για πάντα την πορεία και την εξέλιξη της εταιρίας. Για τα επόμενα περίπου πενήντα χρόνια ακολούθησαν πολλές τέτοιου είδους ταινίες, φτάνοντας τελικά στην περίοδο “*Disney Renaissance*”, η οποία αναζωογόνησε οικονομικά, αλλά και σε επίπεδο επιρροής, την εταιρία με τις επιτυχίες της, όπως “*The Little mermaid*” (1989), “*Beauty and the Beast*” (1991), “*The Hunchback of Notre Dame*” (1996) κ.α..

Όσον αφορά στα stage musical, η Disney είχε εξίσου σημαντικές επιτυχίες, κάνοντας την αρχή το 1994, στο Broadway, με τη διασκευή του “*Beauty and the Beast*” – με το οποίο ασχολείται και η παρούσα εργασία – ακολουθούμενη και από άλλα έργα, όπως “*The Lion King*” (1997) και “*Aladdin*” (2014).

Τα σημαντικότερα πρόσωπα που συνέβαλαν καθοριστικά στην επιτυχία όλων αυτών των παραγωγών ήταν οι συνθέτες και στιχουργοί: Alan Menken, Howard Ashman, Elton John και Tim Rice, καθώς χωρίς τη δημιουργία και την ένταξη των δικών τους τραγουδιών στην πλοκή των κινηματογραφικών και σκηνικών μιούζικαλ, οι ιστορίες θα ήταν ελλιπείς. Αυτό συμβαίνει, γιατί

¹ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ., *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture* (Bloomington: Indiana University Press, 1995), 2.

² John Wills, “Disney Values” σε *Disney Culture* (Rutgers University Press, 2017), 104-105.

³ Ο.π., 105.

μέσω των τραγουδιών δίνεται ροή μεταξύ των σκηνών, εκφράζονται τα συναισθήματα των ηρώων και επιτρέπεται στο κοινό να κατανοήσει την ψυχοσύνθεση του κάθε χαρακτήρα. Επομένως, τα μουσικά μέρη στα μιούζικαλ, έχουν βασικό ρόλο στην υπόθεση κάθε ιστορίας.

Τόσο η ταινία, όσο και το θεατρικό έργο “Beauty and the Beast”, αποτελούν ένα αξιοπρόσεχτο μιούζικαλ που παρουσιάζει θέματα για τη διαφορετικότητα και την αισθητική του αποδεκτού. Για παράδειγμα, η Μπελ δεν ανταποκρίνεται στο συνηθισμένο γυναικείο πρότυπο της εποχής της, αφού είναι ανεξάρτητη, αφοσιωμένη στα βιβλία της, έτοιμη για νέες περιπέτειες, λειτουργώντας αυτόνομα, χωρίς να ασχολείται με τα καθήκοντα που της “αρμόζουν” ως γυναίκα, π.χ. γάμος, οικιακές δουλειές κ.τ.λ.

Το Τέρας, από την άλλη αντιπροσωπεύει την αξία ενός ατόμου με βάση τον εσωτερικό του κόσμο και όχι την εξωτερική του εμφάνιση. Η μεταμόρφωσή του στο τέλος του έργου, φαίνεται να αντανακλά ακριβώς την εξωτερίκευση ενός ουσιαστικού εσωτερικού κόσμου και την καταλυτική συμβολή θετικών συναισθημάτων, όπως η αγάπη και η αποδοχή, ως προς αυτήν την ανατροπή.

Μέσα από τους χαρακτήρες του, το έργο “Beauty and the Beast” παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών θεμάτων, αλλά και αιτημάτων που είναι πάντα επίκαιρα, είτε αναγνωρίζονται είτε είναι, σε «σκοτεινές» εποχές περιθωριοποιημένα. Άλλωστε, το ίδιο το έργο, γραμμικά, οδηγείται από το «σκοτάδι» στο «φως» και από τον «πνευματικό χειμώνα» στον «ήλιο», δίνοντας ερείσματα για πολλαπλές αναγνώσεις.

Σε προσωπικό επίπεδο, η υπό εξέταση ταινία, ήταν από πολύ μικρή ηλικία, από τις αγαπημένες μου. Η ιδέα, ωστόσο, να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο μιούζικαλ προέκυψε έπειτα από συζήτηση που έγινε με τον επιβλέποντα καθηγητή μου, αλλά και επειδή θεώρησα σκόπιμο να το μελετήσω σε – όσο είναι δυνατόν – πολλαπλά επίπεδα.

Γνώριζα ότι είχαν γραφτεί άρθρα και κριτικές που συνέδεαν την πρωταγωνίστρια με το Σύνδρομο της Στοκχόλμης και επιπλέον θεώρησα ότι είναι ένα σημαντικό επίκαιρο θέμα, αφού θίγονται κοινωνικά ζητήματα που αφορούν τις διακρίσεις των φύλων, τα γυναικεία πρότυπα και σχετιζόμενα στερεότυπα.

Ίσως δεν χρειάζεται να επισημανθεί ότι ο σημαντικότερος λόγος που με ώθησε να επιλέξω αυτήν την ταινία, ήταν φυσικά η μουσική και τα τραγούδια της. Η εμβάθυνση τόσο στο μουσικό κομμάτι, όσο και στο δύσκολο – κατά την γνώμη μου – ερμηνευτικό ζητούμενο, αποτέλεσαν πέρα από ερευνητικό κίνητρο, τη θεμελιώδη ίσως προσωπική στοχοθεσία της εργασίας μου.

Παρόλο που ο χαρακτήρας της εργασίας, παρά την υπαρκτή – ενίοτε ισότιμη – ερευνητική της διάσταση, αφορά στον ερμηνευτικό της προσανατολισμό, ένα ερευνητικό ερώτημα που θα μπορούσε αυτή να προβάλλει, υπό το πρίσμα των πιο πάνω αναφορών και δεδομένων, θα μπορούσε να είναι:

Ποιες ερμηνευτικές διαστάσεις μπορούν να προκύψουν μέσω της διερεύνησης του πλαισίου και των δομικών στοιχείων των τραγουδιών από την ταινία και το σκηνικό μιούζικαλ «Η Πεντάμορφη και το Τέρας»;

Για τη σωστή ερμηνευτική προσέγγιση αυτών των τραγουδιών, ήταν απαραίτητη, πρώτα απ' όλα, η μελέτη της ταινίας κινουμένων σχεδίων (background, πλοκή, χαρακτήρες, εποχή, κοινωνικά – φυλετικά ζητήματα) και των δομικών στοιχείων της μουσικής (αισθητική, δομή, μελωδία, αρμονία, στίχοι).

Όταν αναφερόμαστε στο **πλαίσιο** των τραγουδιών μιας μιούζικαλ ταινίας κινουμένων σχεδίων εννοούμε διάφορες διαστάσεις και συνθήκες που επηρεάζουν τη δημιουργία, την ερμηνεία και την αντίληψή τους, όπως:

- **Ιστορικό πλαίσιο**
 - Σε ποια χρονική περίοδο δημιουργήθηκαν και παρουσιάστηκαν τα έργα (animation ταινία, σκηνικό μιούζικαλ, remake live-action ταινία)
 - Ποιες είναι οι κοινωνικές συνθήκες της εποχής, που μπορούν να επηρεάσουν τόσο τους δημιουργούς, όσο και το κοινό.
- **Πολιτισμικό πλαίσιο**
 - Ποιες είναι οι πολιτισμικές αξίες, οι παραδόσεις και οι κοινωνικές αντιλήψεις που αντικατοπτρίζονται μέσω των τραγουδιών.
 - Οι πολιτισμικές διαφορές που μπορεί να υπάρχουν στα κινηματογραφικά και σκηνικά μιούζικαλ, ανάλογα με την εποχή που παρουσιάστηκαν.
- **Καλλιτεχνικό πλαίσιο**
 - Ποιες είναι οι καλλιτεχνικές τάσεις, τα ρεύματα και η αισθητική της κάθε εποχής.
 - Τι θέση έχει αυτό το έργο, σε σχέση με το ευρύτερο καλλιτεχνικό πλαίσιο εκείνης της εποχής, π.χ. με άλλα αντίστοιχα μιούζικαλ της Disney.
- **Δημιουργικό πλαίσιο**
 - Με ποιον τρόπο τα τραγούδια ενσωματώνονται στη δραματουργία αυτού του έργου (κινηματογραφικό – θεατρικό μιούζικαλ).
 - Ποιος είναι ο ρόλος των τραγουδιών στην πλοκή και την ανάπτυξη των χαρακτήρων και του έργου.
- **Κοινωνικό – Ψυχολογικό πλαίσιο**
 - Πως οι κοινωνικές αντιλήψεις και οι ανάγκες της εποχής επηρέασαν τη θεματολογία και τα μηνύματα των τραγουδιών.
 - Ποια ήταν η ψυχολογική απήχηση των τραγουδιών στο κοινό.
- **Πλαίσιο Παραγωγής**
 - Ποιες ήταν οι συνθήκες παραγωγής του έργου, π.χ. η τεχνολογία και οι συντελεστές
 - Υπήρχε σωστή συνεργασία μεταξύ συνθέτη, στιχουργού και παραγωγού;

Όταν αναφερόμαστε στα **δομικά στοιχεία** των τραγουδιών εννοούμε:

- Μουσική Σύνθεση
 - Μελωδία → συμβάλλει στη δημιουργία συγκεκριμένων συναισθημάτων
 - Αρμονική δομή → τονίζει και συμπληρώνει σημαντικά σημεία της μελωδίας και των στίχων
 - Ρυθμός → συμβάλλει στην εξέλιξη και τη ροή των σκηνών
 - Δυναμικές → δίνουν ένταση και ενισχύουν το νόημα των στίχων

- Στίχοι & Θεματολογία
 - Ποια είναι η δομή και η σημασία των στίχων → μέσω της ανάλυσης των στίχων αναγνωρίζονται οι θεματικές ενότητες και τα μηνύματα που μεταφέρονται στο κοινό.
 - Με ποιον τρόπο συνδέεται η μουσική με τους στίχους, προκειμένου να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες θεματικές ενότητες.

- Δραματουργική Επεξεργασία
 - Ο τρόπος που τα τραγούδια προωθούν και ενισχύουν την ανάπτυξη των χαρακτήρων.
 - Συναισθηματική έκφραση – αντίδραση → ο τρόπος που τα τραγούδια εκφράζουν τη συναισθηματική κατάσταση των χαρακτήρων και πώς αντιδρά το κοινό.

- Αισθητική και Σκηνοθεσία
 - Σκηνικά και κοστούμια → υποστηρίζουν και ενισχύουν την οπτική αφήγηση, το μουσικό υπόβαθρο και γενικότερα τη ροή του έργου.
 - Σκηνοθετική και Αισθητική προσέγγιση → υποστηρίζει και ενισχύει την ερμηνεία των τραγουδιών.

Με την ανάλυση όλων αυτών των παραμέτρων μας δίνεται η δυνατότητα να ερμηνεύσουμε τα τραγούδια με μια – το δυνατόν – πανοραμική προσέγγιση, αντιλαμβανόμενοι όλους τους τομείς που πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας ως προς την ερμηνεία.

Με βάση τα παραπάνω, η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την υλοποίηση αυτής της εργασίας περιλάμβανε πρώτον την ολοκληρωμένη μελέτη των ιστορικών, καλλιτεχνικών, μουσικών, δομικών, εμπορικών τεχνικών και στοιχείων, που συνέβαλαν στη δημιουργία ενός κινηματογραφικού (animation – live-action) και θεατρικού μιούζικαλ (Broadway), του “Beauty and the Beast” και κατά δεύτερον στη σωστή ενημέρωση σχετικά με το σύστημα βιβλιογραφίας που θα χρησιμοποιούσα και εν τέλει κατέληξα στη χρήση του Chicago style 17th edition.

Τα τραγούδια που επιλέχθηκαν προς μελέτη, τόσο ερευνητικά όσο και ερμηνευτικά, είναι από την αρχική animation ταινία της Disney του 1991, καθώς και από το Broadway musical του 1994.

Από την animation ταινία μελετήθηκαν τα εξής τρία τραγούδια: το εισαγωγικό κομμάτι “Belle”, το “Something there” και το “Beauty and the Beast”. Από το σκηνικό μιούζικαλ επιλέχθηκε το “I want” τραγούδι, που ερμηνεύει η Μπελ, “Home”.

Ο βασικότερος λόγος που επιλέχθηκαν αυτά τα κομμάτια ήταν κυρίως γιατί επρόκειτο για τραγούδια γυναικείας φωνής, επομένως από θέμα έκτασης θα ήταν πιο εύκολα στην προσέγγισή τους. Εκτός αυτού, η πρόθεση ήταν να φωτιστούν κατά βάση η ψυχοσύνθεση και τα συναισθήματα της Μπελ, αλλά και να μπορεί εύκολα κάποιος από το ακροατήριο να καταλάβει τη ροή και την υπόθεση της ιστορίας. Ήθελα, επίσης, να μελετήσω και κάποιο κομμάτι από το stage musical, που δεν θα ήταν τόσο γνωστό, ώστε να έρθει στο προσκήνιο. Τέλος, είναι κομμάτια στα οποία συμμετέχουν, έστω και για λίγο, σχεδόν όλοι οι χαρακτήρες του παραμυθιού.

Παρόλο που αυτό δεν ήταν ο κανόνας, κάποιες φορές δεν υπήρχε πρόσβαση σε ορισμένες πηγές.

Οι σημαντικότερες βιβλιογραφικές πηγές πληροφοριών της εργασίας είναι:

Για τη ζωή και το έργο του Walt Disney ήταν τα βιβλία:

- *The Animated Man: A Life of Walt Disney*, Michael Barrier
- *Understanding Disney: The Manufacture of Fantasy*, Janet Wasko
- *Walt Disney: The Biography*, Neal Gabler
- *The Art of Walt Disney: From Mickey Mouse to the Magic Kingdoms*, Christopher Finch

Για το μιούζικαλ, ήταν η επίσημη ιστοσελίδα *Grove Music Online* και τα βιβλία:

- *Disney Theatrical Productions: Producing Broadway Musicals the Disney Way*, Amy S. Osatinski
- *The Broadway Musical: A Critical and Musical Survey*, Joseph P. Swain
- *Musical Theatre: A History*, John Kenrick

Για την κριτική ανάλυση των ταινιών της Disney και το φαινόμενο “Disney princess” ήταν το επιστημονικό άρθρο:

- *Chapter Four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis*, Cole Reilly

και τα βιβλία:

- *Disney Culture*, John Wills
- *From mouse to mermaid: the politics of film, gender, and culture*, Elizabeth Bell, Lynda Haas και Laura Sells

Για πιο εμπειριστατωμένη εικόνα της ταινίας “Beauty and the Beast”, σημαντικό ρόλο έπαιξε η συχνή παρακολούθησή της, τόσο του 1991, όσο και του 2017, όπως, επίσης, και των διαφόρων σκηνικών μιούζικαλ, αφού μετά την ολοκλήρωση κάθε ενότητας στην εργασία μου, είχα συγκεντρώσει νέες πληροφορίες και ο τρόπος αντίληψής μου κάθε φορά ήταν διαφορετικός.

Όσον αφορά στη ζωή και το έργο των δημιουργών των μουσικών κομματιών, Alan Menken και Howard Ashman, η μελέτη μου βασίστηκε κατά κύριο ρόλο στα ντοκιμαντέρ βιογραφίας τους.

Για τη σωστή ερευνητική και ερμηνευτική προσέγγιση των τραγουδιών, άκουσα πολλές φορές διαφορετικές εκτελέσεις τους, μελετώντας παράλληλα τις παρτιτούρες και προσπαθώντας να συσχετίσω τη μουσική με βάση τους στίχους.

Για το μουσικό υλικό, βασίστηκα σε μια διασκευή παρτιτούρας για φωνή και πιάνο, ωστόσο πρόσθεσα και επιπλέον στοιχεία προσπαθώντας να προσεγγίσω την αυθεντική εκδοχή που άκουγα.

Εκτός από το τραγούδι “Home”, που προστέθηκε για το stage musical, τα υπόλοιπα τρία τραγούδια ήταν με βάση τα scores από την animation ταινία, αφού η εργασία μου βασίζεται κατά κύριο λόγο σ’ αυτήν.

Για την τελική μου παρουσίαση, στα τρία τραγούδια από την ταινία – *Belle*, *Something there* και *Beauty and the Beast* – έγινε μεταφορά τονικότητας και προστέθηκαν περισσότεροι χρωματισμοί, με τη χρήση του μουσικού προγράμματος MuseScore 3.6.2, με σκοπό τη διευκόλυνση τόσο του πιανίστα, όσο και των τραγουδιστών.

Η παρούσα διπλωματική εργασία χωρίζεται σε 5 κύρια μέρη:

- Το πρώτο μέρος αφορά στην ιστορία του Walt Disney, την εξέλιξη ολόκληρης της εταιρίας του, την παραγωγή ταινιών μικρού και μεγάλου μήκους, καθώς και τη δημιουργία του Mickey Mouse.
- Το δεύτερο μέρος αναλύει τα δύο βασικά είδη του μιούζικαλ (σκηνικό & κινηματογραφικό), την εξέλιξή τους στη διάρκεια των δεκαετιών και γίνεται αναφορά στα θεατρικά μιούζικαλ της Disney (στο Broadway).
- Το τρίτο μέρος επικεντρώνεται στην ιστορία του “Beauty and the Beast”. Αρχικά, αναφέρονται οι διαφορές της ταινίας της Disney με το πραγματικό παραμύθι του 1756 και έπειτα αναλύονται η αυθεντική ταινία της Disney του 1991 και του Broadway μιούζικαλ του 1994. Αναφέρονται, επίσης, οι συντελεστές αυτών των δύο και ποιοι ήταν οι δημιουργοί των κομματιών τους.
- Στο τέταρτο μέρος γίνεται κριτική ανάλυση γενικότερα για τις ταινίες της Disney και ειδικότερα για την ταινία “Beauty and the Beast”, για θέματα ρατσισμού, στερεοτύπων, εθνικότητας, φύλου κ.α. και αναλύεται σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο “Disney princess”.
- Το πέμπτο μέρος αναφέρει συνοπτικά όλα τα μουσικά κομμάτια της ταινίας και του σκηνικού μιούζικαλ “Beauty and the Beast” και αφορά μουσικά – ερμηνευτικά σχόλια για τη μουσική και τους στίχους των τεσσάρων τραγουδιών που θα ερμηνεύσω στην τελική παρουσίαση, παραθέτοντας παραδείγματα από τις παρτιτούρες (δομικά & εκφραστικά χαρακτηριστικά), προκειμένου να εντοπιστούν τα σημαντικότερα σημεία

που συνδέουν τη μουσική με τον στίχο και τον τρόπο που επηρεάζουν την ερμηνεία τους.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ο κόσμος της Disney

1.1 Η βιογραφία του Walt Disney

Τον Δεκέμβριο του 1901, στο Σικάγο, γεννήθηκε ένας νεαρός που θα σημάδευε για πάντα την ιστορία της ψυχαγωγίας, σύμφωνα με τον Bosley Crowther⁴. Ήταν ο Walter Elias Disney, ο τέταρτος γιος από τα πέντε παιδιά της οικογένειας. Η γενέτειρα του πόλη όμως, το Σικάγο, δεν απετέλεσε έναν σταθερό τόπο διαμονής για την παιδική του ηλικία καθώς, ο πατέρας του στην προσπάθειά του να εξασφαλίσει στην οικογένειά του οικονομική ασφάλεια, τους οδήγησε από το Σικάγο σε ένα αγρόκτημα στο Μιζούρι το 1906, κατόπιν στο Κάνσας Σίτι το 1910, και τελικά πάλι πίσω στο Σικάγο το 1917⁵.

Κατά τη μετακίνησή τους στο Κάνσας Σίτι, ο Walt, παρότι παιδί, έζησε μαζί με τον μεγαλύτερο αδελφό του, Roy Oliver Disney, την αντιξοότητα της πολύωρης και συχνά σκληρής δουλειάς, καθώς ανέλαβαν τη διανομή εφημερίδων για την οικογενειακή επιχείρηση του πατέρα τους⁶. Η παιδική τους ηλικία επίσης, έφερε και δύσκολα βιώματα καθώς φέρεται να υποβλήθηκαν σε σωματική κακοποίηση από τον ίδιο τον πατέρα τους. Παρ' όλα αυτά, ο Walt εξελίχθηκε σε έναν νέο με δημιουργικό πνεύμα και έντονη επιθυμία για επιτυχία, ο οποίος εμπιστευόμενος περισσότερο την πρακτική εκπαίδευση και την πολύτιμη εμπειρία, έθεσε σαν στόχο, και τελικά τα κατάφερε, να ξεφύγει από τη φτώχεια⁷.

Η ιστορία του Walt Disney ξεκινά στο γυμνάσιο McKinley, όπου έγινε ο σκιτσογράφος της σχολικής εφημερίδας. Ήταν εκεί που άρχισε να σχεδιάζει πατριωτικές εικόνες για τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, αναδεικνύοντας το ταλέντο του⁸. Συγχρόνως, παρακολούθησε νυχτερινά μαθήματα στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Σικάγο, επενδύοντας στην εκπαίδευσή του⁹.

«Στα μέσα του 1918, προσπάθησε να ενταχθεί στον στρατό των Ηνωμένων Πολιτειών για να πολεμήσει τους Γερμανούς, όμως απορρίφθηκε λόγω του νεαρού της ηλικίας του»¹⁰. Ωστόσο, ο Walt δεν εγκατέλειψε το όνειρό του. Πλαστογράφησε την ημερομηνία γέννησής του, εντάχθηκε στον Ερυθρό Σταυρό τον Σεπτέμβριο του 1918 ως οδηγός ασθενοφόρου και στάλθηκε στη Γαλλία, αλλά ο πόλεμος είχε σχεδόν τελειώσει¹¹. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του στη Γαλλία, σχεδίαζε κινούμενα σχέδια στο πλάι του ασθενοφόρου του, για διακόσμηση, με τα έργα του να δημοσιεύονται στη στρατιωτική εφημερίδα *Stars and Stripes*¹².

⁴ Bosley Crowther, "Walt Disney: American film producer," Encyclopædia Britannica, 20 Μαρτίου 2016, <https://web.archive.org/web/20160320210314/http://www.britannica.com/biography/Walt-Disney>.

⁵ Janet Wasko, *Understanding Disney: The Manufacture of Fantasy*, 1st edition (Cambridge, UK: Malden, MA: Polity, 2001), 19

⁶ Michael Barrier, *The Animated Man: A life of Walt Disney*. (California: University of California Press, 2007), 18-19.

⁷ Wasko, *Understanding Disney*, 20.

⁸ "About Walt Disney", Wayback machine, D23, 21 Απριλίου 2016, <https://web.archive.org/web/20160421084237/https://d23.com/about-walt-disney/>

⁹ Leonard Mosley, *Disney's World*, (USA: Scarborough House, 1990), 39.

¹⁰ Neal Gabler, *Walt Disney: The Biography*, (London: Aurum, 2007), 36-38.

¹¹ Wasko, *Understanding Disney*, 20.

¹² "Walt Disney, 65, Dies on Coast; Founded an Empire on a Mouse". *The New York Times* (16 Δεκεμβρίου 1966), 1

Τον Οκτώβριο του 1919, επέστρεψε στο Κάνσας Σίτι¹³, όπου εργάστηκε ως μαθητευόμενος καλλιτέχνης στο *Pesmen-Rubin Commercial Art Studio*. Εκεί σχεδίαζε εμπορικές εικονογραφίες για διαφημίσεις, θεατρικά προγράμματα και καταλόγους, αποκομίζοντας πολύτιμη εμπειρία. Επίσης, γνώρισε τον Ub Iwerks, θεμελιώνοντας την αρχή μιας σημαντικής φιλίας και συνεργασίας¹⁴.

Ο Walt Disney είχε αφιερωθεί στην επιχείρηση των ταινιών κινουμένων σχεδίων ήδη από το 1920¹⁵, πριν αποφασίσει να ανοίξει το *Disney Brothers Studio* μαζί με τον μεγαλύτερο αδερφό του, Roy, στις 16 Οκτωβρίου 1923¹⁶. Έτσι, η πορεία του στον χώρο της κινηματογραφίας ξεκίνησε να παίρνει σάρκα και οστά και τρία χρόνια αργότερα, το 1926, το όνομα του στούντιο άλλαξε σε *Walt Disney Productions*, δείχνοντας και επίσημα πως ο Walt ήταν ο κύριος επικεφαλής αυτού του εγχειρήματος¹⁷.

Στις αρχές του 1925, ο Walt Disney προσέλαβε την ταλαντούχα καλλιτέχνη Lillian Bounds και τον Ιούλιο της ίδιας χρονιάς, οι δυο τους παντρεύτηκαν στο Lewiston του Idaho¹⁸. Ο γάμος τους έφερε στον κόσμο τις δύο κόρες τους, την Diane, γεννημένη τον Δεκέμβριο του 1933, και τη Sharon, που υιοθετήθηκε τον Δεκέμβριο του 1936¹⁹. Το 1949, ο Disney και η οικογένειά του μετακόμισαν μόνιμα σε νέο σπίτι στην περιοχή Holmby Hills του Λος Άντζελες²⁰.

Ως προσωπικότητα, ο Walt Disney διαχειριζόταν μια εσωτερική πραγματικότητα πολύ διαφορετική σε σχέση με την εξωτερική του εικόνα²¹. Σχεδόν ντροπαλός, αυτοκαταφρονούμενος και ανασφαλής στην προσωπική του ζωή²², ο Disney κρατούσε κρυμμένα αυτά τα χαρακτηριστικά πίσω από το δημόσιο πρόσωπο που είχε δημιουργήσει²³. Ήξερε πώς να παίζει τον ρόλο του σαν ένας διακεκριμένος επιχειρηματίας, αλλά φαίνεται πως είχε συναίσθηση αυτής της αντίθεσης ανάμεσα στον πραγματικό του εαυτό και τη δημόσια εικόνα του²⁴. Κάποιοι τον χαρακτήρισαν ως πατριώτη, λαϊκό καλλιτέχνη και προωθητή του πολιτισμού, ενώ άλλοι τον είδαν «ως σύμβολο του αμερικανικού ιμπεριαλισμού και της ανοχής – ως προς το πώς αντιμετώπιζε δηλαδή ζητήματα κοινωνικής σημασίας – καθώς και ως καταστροφέα του πολιτισμού»²⁵. Όπως κι να είναι,

¹³ Gabler, *Walt Disney: The Biography*, 41.

¹⁴ Bob Thomas, *Walt Disney: An American Original* (New York: New York, N.Y.: Hyperion, 1994), 55-56.

¹⁵ Αγγελική Κουρουτζή, “Disney: Το μικρό αυτοσχέδιο στούντιο που έγινε αυτοκρατορία κλείνει τα 100”, Το Βήμα, 16 Οκτωβρίου 2023, <https://www.tovima.gr/2023/10/16/culture/disney-to-mikro-aytoschedio-stountio-pou-egine-aytokratoria-kleinei-ta-100/>.

¹⁶ Emma Bálint, “The representation of women in Walt Disney’s Productions in the Studio Era”, *Semantic Scholar*, 2013, <https://americanajournal.hu/vol9no2/balint>.

¹⁷ ο.π.

¹⁸ “Walt Disney dies of cancer at 65”. *Lewiston Morning Tribune* (1966), 1.

¹⁹ Barrier, *The Animated Man*, 102, 131.

²⁰ Michael Broggie, *Walt Disney’s Railroad Story: The Small-Scale Fascination That Led to a Full-Scale Kingdom*. (Marceline, MO: Carolwood Pacific LLC, 2006), 7.

²¹ “The Two Sides of Walt Disney,” *The Wall Street Journal*, 10 Σεπτεμβρίου, 2015, βίντεο, 3:52, <https://www.youtube.com/watch?v=TRu7ka4eD8k>.

²² Gabler, *Walt Disney: The Biography*, 204.

²³ Richard Schickel, *The Disney Version: The Life, Times, Art, and Commerce of Walt Disney*. (London: Pavilion Books, 1986), 341

²⁴ Gabler, *Walt Disney: The Biography*, 205.

²⁵ Mark Langer, “Disney, Walt,” Φεβρουάριος 2000, [Disney, Walt \(05 December 1901–15 December 1966\), animator and motion picture producer | American National Biography \(anb.org\)](https://www.encyclopedia.com/arts/visual-arts/animation-and-motion-picture-production/encyclopedia-entries/disney-walt).

καθίσταται προφανές πως η αντίληψη για τον Disney και το έργο του έχει αλλάξει με την πάροδο των χρόνων, και συνυπάρχουν διχασμένες απόψεις γι' αυτόν²⁶.

Όπως αναφέρει και ο Watts, ο Walt Disney αποτελεί αναμφίβολα μια από τις πιο επιδραστικές μορφές του 20^{ου} αιώνα²⁷. Η πορεία του ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1920 και απλώθηκε σε πολλούς τομείς της ψυχαγωγίας, συμπεριλαμβανομένων των κινουμένων σχεδίων, ταινιών, κόμικς και θεματικών πάρκων²⁸. Παρά την τάση του για πειραματισμό, η τέχνη του είχε βαθιές ρίζες στον ρομαντισμό του 19^{ου} αιώνα και παρά τις αντιφάσεις στην πολιτική και κοινωνική του θέση, αυτή η εσωτερική σύγκρουση του επέτρεπε να λειτουργεί ως διαμεσολαβητής μεταξύ της παραδοσιακής αξίας και της καινοτομίας σε μια εποχή αλλαγών²⁹.

Ο Walt Disney δεν ενεπλάκη ποτέ στην πολιτική, αλλά στα τελευταία χρόνια της ζωής του, φαίνεται να αναδύεται μια αντίθεσή του ως προς τον συνδικαλισμό και η υποστήριξη του στον αντικομμουνισμό στο Χόλιγουντ. Αξίζει επίσης να επισημανθεί, ότι υπάρχουν αναφορές από το *New York Times* το 1993 που υποδεικνύουν ότι «ο Walt Disney συνεργαζόταν με το FBI, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με πιθανές κομμουνιστικές δραστηριότητες στη βιομηχανία του Χόλιγουντ»³⁰.

Παρόλα αυτά, ο πυρήνας της πολιτικής του ήταν ο «συναισθηματικός λαϊκισμός» – “sentimental populism” – που τιμούσε τους απλούς Αμερικανούς και συνδύαζε δημοκρατικές αξίες με πολιτισμικό συντηρητισμό³¹. Ταυτόχρονα όμως, η περίοδος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου τον οδήγησε σε διλήμματα που δοκίμασαν τις αντιλήψεις του και τον έφεραν αντιμέτωπο με πολιτικές κρίσεις και προβλήματα, που τον ανέδειξαν ως μια μάλλον αντιδραστική προσωπικότητα. Ο Walt Disney ήταν υπέρμαχος του καταναλωτισμού και υποστηρικτής της έννοιας της «αυτοδυναμίας», ως προς την ιδέα της ατομικής ανεξαρτησίας και της ικανότητας για αυτοδιάθεση³².

Ο Walt Disney, που κάπνιζε από τα χρόνια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, τον Νοέμβριο του 1966, διαγνώστηκε με καρκίνο στον πνεύμονα³³. Έτσι, αναγκάστηκε να υποβληθεί σε ακτινοθεραπεία με κοβάλτιο, αλλά η ασθένειά του είχε ήδη προχωρήσει πολύ και στις 30 Νοεμβρίου, έπειτα από μια αδιαθεσία μεταφέρθηκε εσπευσμένα στο νοσοκομείο St. Joseph. Εκεί, αντιμέτωπος με την ασθένεια του, έχασε τη μάχη και έφυγε από τη ζωή στις 15 Δεκεμβρίου 1966, σε ηλικία μόλις 65 ετών³⁴.

²⁶ Steven Watts. “Walt Disney: Art and Politics in the American Century,” *Journal of American History* 82, τχ. 1 (1995): 85.

²⁷ ο.π., 85

²⁸ ο.π., 85

²⁹ ο.π., 88

³⁰ Herbert Mitgang, “Disney Link to the F.B.I. And Hoover Is Disclosed,” *The New York Times*, (1993), 17, <https://www.nytimes.com/1993/05/06/movies/disney-link-to-the-fbi-and-hoover-is-disclosed.html>

³¹ ο.π., 97

³² ο.π., 110

³³ Nyima Sherpa, “Walt Disney Was Born in Chicago”, *Scribd*, 10 Ιουνίου 2015, <https://www.scribd.com/document-268275220/Walt-Disney-Was-Born-in-Chicago>.

³⁴ Gabler, *Walt Disney: The Biography*, 626-631.

1.2 Η εξέλιξη της εταιρίας Disney

Η Walt Disney Company, μια εταιρία που ξεκίνησε ως ένα μικρό στούντιο κινουμένων σχεδίων, έχει εξελιχθεί σημαντικά από τη δεκαετία του 1920 μέχρι σήμερα³⁵. Με την προσθήκη θεματικών πάρκων, τηλεοπτικών καναλιών, κινηματογραφικών επιτυχιών και προχωρημένων τεχνολογικών επενδύσεων, η Disney έχει αναδειχθεί σε έναν από τους ηγέτες της παγκόσμιας διασκέδασης³⁶. Αυτή η εξέλιξη αντικατοπτρίζει όχι μόνο τη δύναμη της δημιουργικότητας, αλλά και την ικανότητα προσαρμογής σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη ψηφιακή εποχή.

Αρχικά, η εταιρία ξεκίνησε το 1921 με την ίδρυση της *Kaycee Studios* από τον Walt Disney³⁷ και αργότερα, το 1922, η εταιρία μετονομάστηκε σε *Laugh-O-gram Films*, ενώ ταυτόχρονα προχώρησε στην παραγωγή σειράς ταινιών κινουμένων σχεδίων³⁸. Το 1923, λόγω οικονομικών προβλημάτων, ο Disney μετακόμισε στο Hollywood, όπου, μαζί με τον αδελφό του Roy Oliver Disney, ίδρυσαν την *Disney Brothers Studios*³⁹. Μετά από 3 χρόνια, η εταιρία αλλάζει οριστικά το όνομά της σε *Walt Disney Studio* και το 1928 με την εμφάνιση του χαρακτήρα *Mickey Mouse* στην ταινία “Steamboat Willie”, σηματοδοτείται η έναρξη μιας επιτυχημένης πορείας στον κόσμο της ψυχαγωγίας⁴⁰.

Κατά τη δεκαετία του 1930, η εταιρία Disney βρέθηκε αντιμέτωπη με ένα οικονομικό δίλημμα. Αν και η παραγωγή νέων κινουμένων σχεδίων με τον *Mickey Mouse* είχε συνάψει συμφωνία διανομής με την Columbia Pictures, τα έσοδα που λάμβαναν συχνά δεν κάλυπταν τα υψηλά κόστη παραγωγής⁴¹. Γι’ αυτόν τον λόγο, τα δύο αδέρφια αναγκάστηκαν να αναζητήσουν πρόσθετα έσοδα για να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους κι αυτό οδήγησε στην εξερεύνηση νέων πηγών εσόδων, με κύριο μέλημα το merchandising.

Έτσι, «στις 13 Ιανουαρίου 1930 πραγματοποιείται το ντεμπούτο του comic του *Mickey Mouse* σε αμερικανική εφημερίδα από την Walt Disney Company, το οποίο διαρκεί μέχρι και τις 29 Ιουλίου 1995»⁴².

«Σχετικά με τα κινούμενα σχέδια *Silly Symphonies*, μετά από μια διαφωνία με την Columbia Pictures, ο Walt Disney υπογράφει συμβόλαιο διανομής με την United Artists από το 1932 έως το 1937 για τη διανομή της σειράς»⁴³, όμως το 1936 η διανομή μεταφέρεται στην RKO Radio Pictures.

³⁵ Κουρουτζή, “Disney: Το μικρό αυτοσχέδιο στούντιο που έγινε αυτοκρατορία κλείνει τα 100”.

³⁶ “The Walt Disney Company”, Wikipedia, ημερομηνία πρόσβασης 1 Δεκεμβρίου 2023, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=The_Walt_Disney_Company&oldid=1187868814.

³⁷ Timothy S. Susanin, *Walt before Mickey: Disney's Early Years, 1919-1928* (United States of America: University Press of Mississippi/Jackson, 2011), 48-50.

³⁸ ο.π., 67-70.

³⁹ ο.π., 171-173.

⁴⁰ ο.π., 273, 338.

⁴¹ Wasko, *Understanding Disney*, 23.

⁴² Allan Holtz, *American Newspaper Comics: An encyclopedic reference guide* (University of Michigan Press, 2012), 260-264.

⁴³ Barrier, *The Animated Man*, 89, 136.

Σύμφωνα με τον Wasko, «μέχρι το 1934, η εταιρεία Disney είχε απασχολήσει περίπου 200 άτομα, ενώ η επιτυχία της αναδεικνύεται και με την ανάπτυξη της στη Λεωφόρο Υπερίων (*Hyperion Avenue*), προσθέτοντας γραφεία, σκηές και εργαστήρια»⁴⁴.

«Μετά τα κέρδη της ταινίας *Snow White and the Seven Dwarfs*, η Disney χρηματοδότησε την κατασκευή ενός νέου συγκροτήματος στούντιο 51 στρεμμάτων στο Burbank της Καλιφόρνια, στο οποίο η εταιρεία μετακόμισε πλήρως το 1940»⁴⁵.

Το 1941, η Walt Disney Studio βρέθηκε σε μια περίοδο αναταραχής όταν οι 300 από τους 800 εμπνευστές, υπό την ηγεσία του Art Babbitt, αποφάσισαν να απεργήσουν για πέντε εβδομάδες, αφήνοντας το στούντιο σε δύσκολη θέση⁴⁶. Η απεργία αντανάκλυνε την οργή για τις ανισότητες στις αμοιβές και τα προνόμια στην εταιρεία Disney.

Ο Walt Disney αντιμετώπισε αυτήν την κρίση με ανησυχία και αντιφάσεις καθώς, θεώρησε τους απεργούς ως κρυφούς κομμουνιστές, και αυτή η αντίληψη ήταν που επηρέαζε τις αποφάσεις του. Γι' αυτό και πολλοί από τους κορυφαίους εμπνευστές απολύθηκαν⁴⁷. «Τελικά πείστηκε να αναγνωρίσει το Screen Cartoonist's Guild (SCG)⁴⁸, υπογράφοντας ένα συμβόλαιο μαζί τους, το οποίο περιλάμβανε, μεταξύ άλλων παραχωρήσεων, την εκ νέου πρόσληψη όσων ήθελαν να επιστρέψουν»⁴⁹.

Στις 8 Δεκεμβρίου 1941, το Ναυτικό των Ηνωμένων Πολιτειών, αντιμετώπιζε με την ανάγκη να κερδίσει υποστήριξη για τον πόλεμο, στράφηκε στον Walt Disney με μια σημαντική πρόταση, να δημιουργήσει προπαγανδιστικές ταινίες που θα στήριζαν την προσπάθεια του πολέμου. Έτσι, ο Disney υπέγραψε ένα συμβόλαιο, αξίας 90.000 δολαρίων, με το ναυτικό, δεσμευόμενος να δημιουργήσει 20 σύντομες ταινίες που θα αντικατοπτρίζουν τον πόλεμο και θα ενθαρρύνουν την υποστήριξη της κοινότητας⁵⁰.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός, ότι αυτά τα κινούμενα σχέδια εγκρίθηκαν αμέσως από το PCA (Production Code Administration)⁵¹, παρά τις αντιφάσεις στην απεικόνιση των γυναικών και διαφόρων εθνοτήτων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου (1942 – 45), η πολεμική προπαγάνδα υπερίσχυσε παρά τους αυστηρούς κανόνες του PCA⁵². Πρέπει να σημειωθεί, επίσης,

⁴⁴ ο.π., 25.

⁴⁵ Barrier, *The Animated Man*, 168-170.

⁴⁶ Neal Gabler, *Walt Disney: The Triumph of the American Imagination* (Knopf Doubleday Publishing Group: 2007), 366, 370.

⁴⁷ Tom Sito, "The Disney Strike of 1941: How It Changed Animation & Comics", *Animation World Network*, 19 Ιουλίου 2005, <https://www.awn.com/animationworld/disney-strike-1941-how-it-changed-animation-comics>.

⁴⁸ Ένα αμερικανικό εργατικό σωματείο που ιδρύθηκε το 1938 στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνια. Δημιουργήθηκε μετά τις διαμαρτυρίες στα στούντιο Van Beuren και στο Fleischer Studios, αντιπροσώπευε εργαζομένους και έλυνε ζητήματα σε μεγάλα αμερικανικά στούντιο κινουμένων σχεδίων.

⁴⁹ Paul Prescod, "80 Years Ago Today, Disney Animation Workers Went on Strike", *Jacobin*, 29 Μαΐου 2021, <https://jacobin.com/2021/05/disney-workers-animators-cartoonists-artists-strike-picket-1941-guild-scg-sorrell-babbitt>

⁵⁰ Gabler, *Walt Disney*, 383.

⁵¹ Ένα σύστημα αυτορρύθμισης που εφάρμοζε η αμερικανική βιομηχανία κινηματογράφου για τον έλεγχο του περιεχομένου των ταινιών κατά τη διάρκεια της περιόδου 1934-1968.

⁵² Gabler, *Walt Disney*, 383.

ότι η αντιμετώπιση του φύλου από την Disney ήταν συχνά αντιφατική κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής.

Κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, υπό τη διεύθυνση του μουσικού Carl Stalling, ο συγχρονισμός μουσικής και κινούμενων σχεδίων έγινε χαρακτηριστικό του στούντιο, από την πρωτοποριακή παραγωγή του “Steamboat Willie”, με 75 κινούμενα σχέδια, που δημιουργήθηκαν, βασισμένα στη μουσική⁵³.

Όσον αφορά στη μεταπολεμική περίοδο, σηματοδότησε για τον Walt Disney μια περίοδο μεγαλύτερης και διαφορετικού είδους φήμης. Το “baby boom” δημιούργησε ένα τεράστιο οικογενειακό κοινό, και η Disney αντιμετώπισε αυτήν την πραγματικότητα με τη δημιουργία τριών νέων επιχειρήσεων σχεδιασμένων για να προσεγγίσουν αυτό το κοινό⁵⁴.

Πρώτον, άνοιξε το *Mickey Mouse Park* στην Καλιφόρνια⁵⁵, που αργότερα μετονομάστηκε σε *Disneyland* (17 Ιουλίου 1955)⁵⁶. Δεύτερον, η εταιρεία επεκτάθηκε στην τηλεοπτική παραγωγή με προγράμματα όπως το *The Mickey Mouse Club* και το *Disneyland*, προσφέροντας ψυχαγωγία κατάλληλη για παιδιά και οικογένειες στο prime-time και τρίτον, επένδυσε στην παραγωγή ταινιών μεγάλου μήκους και ντοκιμαντέρ, προσφέροντας περιεχόμενο που ήταν κατάλληλο για οικογενειακή προβολή⁵⁷.

Αν και ο Walt Disney έδειξε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη του θεματικού πάρκου, παρά για τη δημιουργία ταινιών, η εταιρεία παρήγαγε κατά μέσο όρο πέντε κινηματογραφικές κυκλοφορίες ετησίως κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του ‘50 και ‘60⁵⁸.

Το 1956, οι αδελφοί Sherman, Robert και Richard, κλήθηκαν να δημιουργήσουν ένα θεματικό τραγούδι για την τηλεοπτική σειρά *Zorro*⁵⁹. Η Disney, εντυπωσιασμένη από το έργο τους, τους προσέλαβε ως αποκλειστικούς συνθέτες για τον προσωπικό της κατάλογο για δέκα ολόκληρα χρόνια⁶⁰. Οι Sherman Brothers έγραψαν πολλά από τα αγαπημένα τραγούδια των ταινιών και θεματικών πάρκων της Disney, με αρκετά από αυτά να γίνονται εμπορικές επιτυχίες⁶¹.

Προς τα τέλη του 1959, ο Walt Disney φιλοδοξούσε να δημιουργήσει ένα ακόμη θεματικό πάρκο, αυτή τη φορά στην περιοχή Palm Beach στη Φλόριντα, με το όνομα *City of Tomorrow*⁶², η οποία θα ξεχώριζε για τις τεχνολογικές της καινοτομίες. Μέχρι το 1964, η Disney επέλεξε ένα

⁵³ ο.π.

⁵⁴ Joel Best and Kathleen S. Lowney, “The Disadvantage of a Good Reputation: Disney as a Target for Social Problems Claims”, *The Sociological Quarterly* 50, τχ. 3 (2009): 431–49.

⁵⁵ Gabler, *Walt Disney*, 488-89.

⁵⁶ Elizabeth Nix, “7 Things You May Not Know About Walt Disney”, *History*, 10 Αυγούστου 2023, <https://www.history.com/news/7-things-you-might-not-know-about-walt-disney>.

⁵⁷ Best and Lowney, “The Disadvantage of a Good Reputation”, 431-49.

⁵⁸ Noel Brown, *The Oxford Handbook of Children’s Film*, Oxford Handbooks (Oxford, New York: Oxford University Press, 2022), 573.

⁵⁹ Gabler, *Walt Disney: The Triumph of the American Imagination*, 563.

⁶⁰ Mike Lyons, “Sibling Songs: Richard & Robert Sherman And Their Disney Tunes,” *Animation World Network*, 1 Απριλίου 2000, <https://www.awn.com/animationworld/sibling-songs-richard-robert-sherman-and-their-disney-tunes>.

⁶¹ Michael Posner, “Disney Songwriters’ Family Feud,” *The Globe and Mail* (2009), <https://www.theglobeandmail.com/arts/disney-songwriters-family-feud/article1201504/>.

⁶² Barrier, *The Animated Man*, 301.

κομμάτι γης νοτιοδυτικά του Ορλάντο για την κατασκευή του πάρκου και απέκτησε γρήγορα 27.000 στρέμματα γης.

Στις 20 Νοεμβρίου 1964, ο Walt Disney πούλησε το σημαντικότερο μέρος της *WED Enterprise*⁶³ στη *Walt Disney Productions* για 3,75 εκατομμύρια δολάρια, υποκύπτοντας στην πίεση του Roy, ο οποίος πίστευε πως η προσωπική εταιρεία του Walt θα μπορούσε να δημιουργήσει νομικά προβλήματα. Γι' αυτό, ο Disney ίδρυσε μια νέα εταιρεία με το όνομα *Retlaw* (ανάποδα το όνομά του – Walter), προκειμένου να διαχειρίζεται τις προσωπικές του επιχειρήσεις, κυρίως τη *Disneyland Railroad* και τη *Disneyland Monorail*⁶⁴.

Μετά τον θάνατο του Walt Disney, η εταιρεία εγκατέλειψε σε μεγάλο βαθμό τη βιομηχανία των κινουμένων σχεδίων, εστιάζοντας στην παραγωγή ταινιών ζωντανής δράσης⁶⁵. Έτσι, η αντίστοιχη ομάδα μειώθηκε από 500 σε 125 υπαλλήλους, ενώ η πρόσληψη νέου προσωπικού περιορίστηκε σε μόλις 21 άτομα από το 1970 έως το 1977⁶⁶.

Το *Walt Disney World Resort* (WDW) είναι ένα συγκρότημα ψυχαγωγίας στη Φλόριντα, που άνοιξε την 1η Οκτωβρίου 1971⁶⁷ και από τότε διοικείται από την *Disney Experiences*, μέρος της *The Walt Disney Company*. Σχεδιάστηκε για να επεκτείνει τη Disneyland της Καλιφόρνια, με τον Walt Disney να ονειρεύεται ένα νέο πάρκο και μια πειραματική κοινότητα του αύριο⁶⁸. Παρά τον θάνατό του, η εταιρεία συνέχισε το έργο του, με το *Magic Kingdom* να ανοίγει πρώτο το 1971, ακολουθούμενο από το *Epcot* (τότε γνωστό ως EPCOT Center) (1982)⁶⁹, τα *Hollywood Studios* της Disney (γνωστά τότε ως Disney – MGM Studios) (1989) και το *Disney's Animal Kingdom* (1998)⁷⁰.

Στις 20 Δεκεμβρίου του 1971, δύο μήνες δηλαδή μετά το WDW, ο Roy, ο αδερφός του Walt Disney, πεθαίνει λόγω εγκεφαλικής αιμορραγίας στο νοσοκομείο St. Joseph⁷¹ και με τον θάνατό του, ακολουθεί μία περίοδος αλλαγών στην ηγεσία της εταιρείας.

Ο Donn Tatum, ένα ύψιστο στέλεχος και πρώην πρόεδρος της Disney, αναλαμβάνει τον ρόλο του πρώτου μη μέλους της οικογένειας Disney που έγινε Διευθύνων Σύμβουλος και πρόεδρος

⁶³ Ο οργανισμός σχεδιασμού και ανάπτυξης WED Enterprise ιδρύθηκε από τον Walt Disney τον Δεκέμβριο του 1952, για να τον βοηθήσει να δημιουργήσει την Disneyland.

⁶⁴ Barrier, *The Animated Man*, 306-307.

⁶⁵ Ryan Lambie, "Exploring Disney's Fascinating Dark Phase of the 70s and 80s," *Den of Geek*, 26 Ιουνίου 2019, <https://www.denofgeek.com/movies/exploring-disneys-fascinating-dark-phase-of-the-70s-and-80s/>.

⁶⁶ Tom Sito, "Disney's The Fox and the Hound: The Coming of the Next Generation", *Animation World Network*, 1 Νοεμβρίου 1998, <https://www.awn.com/animationworld/disneys-fox-and-hound-coming-next-generation>.

⁶⁷ David L. Langford, "Disney World Florida Opens next Friday", *The Times News*, 27 Σεπτεμβρίου 1971, <https://news.google.com/newspapers?id=0-4eAAAAIBAJ&sjid=wCQEAAAIBAJ&pg=6996%2C2342976>.

⁶⁸ "Disney History", *D23*, ημερομηνία πρόσβασης 5 Δεκεμβρίου 2023, <https://d23.com/disney-history/>.

⁶⁹ ο.π.

⁷⁰ J. Jeff Kober, "Looking Back on Disney's Animal Kingdom with Rick Barong", *Disney at Work*, ημερομηνία πρόσβασης 5 Δεκεμβρίου 2023, <http://disneyatwork.com/looking-back-on-disneys-animal-kingdom-with-rick-barongi/>.

⁷¹ "Roy O. Disney, Aide of Cartoonist Brother, Dies at 78", *The New York Times*, 22 December 1971, <https://www.nytimes.com/1971/12/22/archives/roy-o-disney-aide-of-cartoonist-brother-dies-at-78.html>.

του διοικητικού συμβουλίου⁷². Τα ηνία της προεδρίας περνούν στα χέρια του Card Walker, παλαιού υπαλλήλου από το 1938⁷³.

Μέχρι τις 30 Ιουνίου 1973, η Disney είχε διαμορφώσει έναν ανθηρό οργανισμό με πάνω από 23.000 υπαλλήλους και ακαθάριστα έσοδα που ανήλθαν στα 257.751.000 δολάρια, έναντι των 220.026.000 δολαρίων του προηγούμενου έτους⁷⁴.

Μέχρι τα τέλη του 20^{ου} αιώνα, η *Disney Corporation* κατέστη ένας εκ των κορυφαίων ομίλων μέσω ενημέρωσης. Με την κυριότητα της *Walt Disney Pictures*, των θεματικών πάρκων σε διάφορα μέρη του κόσμου, των τηλεοπτικών δικτύων όπως το ABC (1996) και το ESPN (1995), καθώς και διάφορων επιχειρήσεων με διάφορα ονόματα, όπως Touchstone, Hollywood και Miramax, η Disney καθιερώθηκε ως ηγέτης στον χώρο⁷⁵. Το όνομα της Disney συνδέεται πλέον με την αξιοπρεπή, οικογενειακή ψυχαγωγία, δημιουργώντας ένα στενό δεσμό με το κοινό.

Τέλος, με τις εξαγορές της *Pixar* (2006)⁷⁶, της *Marvel* (2009)⁷⁷, και της *Lucasfilm* (2012)⁷⁸, η Disney επέκτεινε το φάσμα των δημιουργικών της ομάδων, ενισχύοντας το περιεχόμενο κινηματογράφου και την παρουσία της στον τομέα των franchises.

1.3 Παραγωγή Ταινιών

Το 1919, όταν ο Walt Disney επέστρεψε στις ΗΠΑ, αποφάσισε, αντί να συνεχίσει το γυμνάσιο, να ακολουθήσει το πάθος του για το σχέδιο και το 1922 δημιούργησε την εταιρεία *Laugh-O Gram Films*, ξεκινώντας με την ταινία “Alice’s Wonderland”⁷⁹.

Μετά την παραγωγή της σειράς ταινιών “Alice Comedies”⁸⁰, (η *Alice’s Wonderland* ήταν η πρώτη ταινία που οδήγησε στη δημιουργία της σειράς *Alice Comedies*) ο Walt έστρεψε το ενδιαφέρον του στη δημιουργία μιας σειράς κινουμένων σχεδίων με τον χαρακτήρα *Oswald the Lucky Rabbit*, παράγοντας 26 επεισόδια μέσα σε έναν χρόνο⁸¹. Το 1928, όμως, η ανακάλυψη ότι

⁷² “Donn B. Tatum”, *Variety* (blog), 3 Ιουνίου, 1993, <https://variety.com/1993/scene/people-news/donn-b-tatum-107455/>.

⁷³ “E. Cardon 'Card' Walker”, *Variety* (blog), 1 Δεκεμβρίου, 2005, <https://variety.com/2005/scene-/markets-festivals/-ecardon-card-walker-1117933774/>.

⁷⁴ “Disney Empire Is Hardly Mickey Mouse”, *The New York Times* (1973): 30, <https://www.nytimes.com/1973/07/18/archives/disney-empire-is-hardly-mickey-mouse-classic-advancement-song.html>.

⁷⁵ Best and Lowney, “The Disadvantage of a Good Reputation,” 431–49.

⁷⁶ Paul R. La Monica, “Disney buys Pixar”, *CNNMoney*, 25 Ιανουαρίου 2006, https://money.cnn.com/2006/01/24/news/companies/disney_pixar_deal/.

⁷⁷ Ben Fritz, “Disney Discloses Details of Deal”, *Los Angeles Times*, 23 Σεπτεμβρίου 2009, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2009-sep-23-fi-ct-marvel23-story.html>.

⁷⁸ Ty Burr, “What to expect when Disney buys 'Star Wars'”, *The Boston Globe*, 3 Νοεμβρίου 2012, <https://www.bostonglobe.com/arts/movies/2012/11/03/what-expect-when-disney-buys-star-wars/CAWylJqa5-TWHuXj41732LJ/story.html>.

⁷⁹ “Walt Disney Company Is Founded,” *History*, 22 Ιουλίου 2019, <https://www.history.com/-this-day-in-history/walt-disney-company-founded>.

⁸⁰ “History of The Walt Disney Studios,” *Wayback Machine*, 3 Μαρτίου 2016, <https://web.archive.org/web/20160303224037/http://waltdisneystudios.com/static/The%20History%20of%20TWDS.pdf>.

⁸¹ ο.π.

οι animators τους είχαν προσληφθεί από την Universal Pictures και τα δικαιώματα του *Oswald* ανήκαν σε αυτή, οδήγησαν τον Walt Disney στη δημιουργία ενός καινούριου cartoon χαρακτήρα, του *Mickey Mouse*, που αρχικά ονομαζόταν *Mortimer*⁸².

Αφού λοιπόν, συγκέντρωσε μια νέα ομάδα, που θα δούλευε με τον στενό του συνεργάτη Iwerks, ξεκίνησαν τη δημιουργία δύο ταινιών με τον νέο χαρακτήρα. Ωστόσο, αν και οι προσπάθειές τους ήταν ενθαρρυντικές, η έλλειψη ήχου τις έκανε λιγότερο ελκυστικές για το κοινό⁸³. «Γι' αυτό γυρίστηκε μια τρίτη ταινία, με τίτλο “Steamboat Willie” (Νοέμβριος 1928), αυτή τη φορά με συγχρονισμένο ήχο, και το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό, καθώς η ταινία έγινε αμέσως επιτυχία, καθιστώντας την ένα από τα καλύτερα πρώιμα δείγματα animation τέχνης στο χώρο του κινηματογράφου»⁸⁴.

Με την επιτυχία του Mickey Mouse, το στούντιο Disney ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο με τη δημιουργία των *Silly Symphonies*. Αυτή η πειραματική σειρά ταινιών μικρού μήκους, ξεκινώντας το 1929 με το “The Skeleton Dance”, συνδύαζε ήχο, μουσική και εικόνες για να αναδείξει διαθέσεις και συναισθήματα⁸⁵. Η πρωτοποριακή χρήση της διαδικασίας χρωμάτων της Technicolor από την Disney οδήγησε στη δημιουργία του πρώτου έγχρωμου κινουμένου σχεδίου, του “Flowers and Trees”, το οποίο κατέκτησε το Όσκαρ Καλύτερου Κινουμένου Σχεδίου το 1932⁸⁶. Επίσης, η εκδοχή της Disney για το “The Three Little Pigs” το 1933 έλαβε εξαιρετική προσοχή, συνδυάζοντας, για κάποιους, μοναδική αισθητική και αξίες⁸⁷.

Μετά από αρκετά χρόνια παραγωγής μικρού μήκους ταινιών, (περίπου 12 χρόνια) η Disney αποφάσισε να προχωρήσει στο «επόμενο βήμα», να παράγει δηλαδή ταινίες κινουμένων σχεδίων, μεγάλου μήκους⁸⁸. Το “Snow White and the Seven Dwarfs” (1937) βασίστηκε σε «ένα από τα πιο γνωστά παραμύθια» και, ως η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία κινουμένων σχεδίων της εταιρείας⁸⁹, έφερε στο στούντιο της Disney παγκόσμια φήμη, σηματοδοτώντας παράλληλα ένα μεγάλο βήμα στην ιστορία του animation⁹⁰.

Μετά την επιτυχία της, η εταιρεία Disney αναπτύχθηκε σημαντικά και μέχρι τον Μάιο του 1940, οι 1.100 υπάλληλοι της εταιρείας είχαν μετακομίσει σε ένα νέο στούντιο αξίας 3 εκατομμυρίων δολαρίων στο Burbank^{91, 92}. Ωστόσο, η είσοδος των Ηνωμένων Πολιτειών στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο δυσκόλεψε την πρόσβαση της εταιρείας στις ξένες αγορές. Γι' αυτόν τον λόγο,

⁸² Wasko, *Understanding Disney*, 21-22.

⁸³ Κουρουτζή, “Disney: Το μικρό αυτοσχέδιο στούντιο που έγινε αυτοκρατορία κλείνει τα 100”.

⁸⁴ Nathan Browne, “Walt Disney”, Scribd, 20 Ιανουαρίου 2017, <https://www.scribd.com/document/337070947/walt-disney>.

⁸⁵ Timothy S. Susanin, *Walt before Mickey: Disney's Early Years, 1919-1928*. (USA: University Press of Mississippi/Jackson, 2011), 338.

⁸⁶ Susanin, *Walt before Mickey*, 338.

⁸⁷ Wasko, *Understanding Disney*, 25.

⁸⁸ Bálint, “The representation of women in Walt Disney's Productions”.

⁸⁹ Wasko, *Understanding Disney*, 29.

⁹⁰ Bálint, “The representation of women in Walt Disney's Productions”.

⁹¹ Πιο αναλυτικά για τα εμπορικά και οικονομικά μεγέθη της εταιρείας, αναφέρονται στη σχετική υποενότητα.

⁹² “History of the Walt Disney Studios”, 3 Μαρτίου 2016, [Wayback Machine \(archive.org\)](http://Wayback Machine (archive.org)).

οι επόμενες ταινίες, “Pinocchio” και “Fantasia” που κυκλοφόρησαν το 1940, δεν κατάφεραν να καλύψουν το κόστος παραγωγής τους, θέτοντας το στούντιο σε κίνδυνο⁹³.

Η αντίστροφη πορεία διακόπηκε με την κυκλοφορία του “Dumbo” το 1941, μιας ταινίας με περιορισμένο προϋπολογισμό που όμως ήταν κερδοφόρα⁹⁴. Στη συνέχεια, ακολούθησε ο “Bambi” μια άλλη ακριβή παραγωγή το 1942, κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι ΗΠΑ συμμετείχαν στον πόλεμο⁹⁵. Μετά απ’ αυτήν τη δύσκολη περίοδο, ο Walt Disney και η εταιρεία θεωρείται ότι είχαν επιτύχει να αφήσουν το σημάδι τους στην ιστορία του κινουμένου σχεδίου με τις καινοτόμες τους ταινίες από τα πρώτα χρόνια έως και την περίοδο του πολέμου⁹⁶.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1950, η Disney βρέθηκε σε μια νέα φάση δημιουργικότητας και επιχειρηματικής επιτυχίας. Ήταν εκείνη την περίοδο που η εταιρεία παρήγαγε τη “Cinderella”, μια ταινία που ξεχώρισε ως η πρώτη ταινία κινουμένων σχεδίων του στούντιο μετά από οκτώ χρόνια⁹⁷. Την ταινία σκηνοθέτησαν οι Wilfred Jackson, Hamilton Luske και Clyde Geronimi, ενώ οι Mack David, Jerry Livingston και Al Hoffman συνέθεσαν τα τραγούδια⁹⁸. Το κοινό και οι κριτικοί υποδέχτηκαν θερμά αυτήν τη νέα δημιουργία, και η “Cinderella”, που κόστισε περίπου 2,2 εκατομμύρια δολάρια για την παραγωγή της, κατάφερε να εισπράξει περίπου 8 εκατομμύρια δολάρια το πρώτο έτος προβολής της⁹⁹.

Αυτή η επιτυχία ήταν η αφετηρία μιας νέας φάσης για την Disney, που συνέχισε με την παραγωγή ταινιών ζωντανής δράσης (με ηθοποιούς) στη Βρετανία, όπως το “The Story of Robin Hood and His Merrie Men” το 1952¹⁰⁰. Ακολούθησαν και άλλες τέτοιες παραγωγές, πολλές εκ των οποίων είχαν πατριωτικά θέματα.

Ο Disney όμως, παρά τη μείωση της επικέντρωσής του στον τομέα των κινουμένων σχεδίων, συνέχισε να δημιουργεί μεγάλου μήκους animation ταινίες, όπως τις “Alice in Wonderland” (1951)¹⁰¹ και “Peter Pan” (1953)¹⁰². Σ’ αυτές τις δύο ταινίες η Kathryn Beaumont έδωσε τη φωνή της στους χαρακτήρες της Αλίκης και της Wendy αντίστοιχα¹⁰³, ενώ η δεύτερη

⁹³ S. Susanin, *Walt before Mickey*, 339.

⁹⁴ Schickel, *The Disney Version*, 219.

⁹⁵ Peri Don, *Working with Disney: Interviews with Animators, Producers, and Artists*, (University Press of Mississippi, 2011), 19.

⁹⁶ “History of the Walt Disney Studios”, 2016, [Wayback Machine \(archive.org\)](http://www.waybackmachine.org).

⁹⁷ Barrier, *The Animated Man*, 396-97, 407.

⁹⁸ David Koenig, *Mouse under Glass: Secrets of Disney Animation & Theme Parks* (CA, USE: Irvine, CA: Bonaventure Press, 1997), 75.

⁹⁹ Barrier, *The Animated Man*, 220.

¹⁰⁰ Christopher Finch, *The Art of Walt Disney: From Mickey Mouse to the Magic Kingdoms* (H.N. Abrams, 1988), 126-27.

¹⁰¹ Smith Dave, “Alice in Wonderland”, Wayback Machine, 1 Απριλίου 2010, <https://web.archive.org/web/20100401012347/http://disney.go.com/vault/archives/movies/alice/alice.html>.

¹⁰² Bosley Crowther, “The Screen: Disney’s ‘Peter Pan’ Bows,” *The New York Times*, (1953): 1, <https://www.nytimes.com/1953/02/12/archives/the-screen-disneys-peter-pan-bows-fulllength-color-cartoon-an.html>

¹⁰³ “You Can Fly - The Making of Peter Pan (1953),” Sean Dudley, 20 Σεπτεμβρίου, 2019, βίντεο, 16:00, <https://www.youtube.com/watch?v=XM2Md6CtiI0>.

ταινία, που ήταν βασισμένη στο έργο του J. M. Barrie, “Peter Pan, or the Boy Who wouldn't Grow Up” (1904)¹⁰⁴, σκηνοθετήθηκε από τους Hamilton Luske, Clyde Geronimi και Wilfred Jackson¹⁰⁵.

Στη συνέχεια και παρά την οικοδόμηση μιας πολυδιάστατης εταιρείας, ο Walt Disney συνέχισε να αφιερώνεται στη δημιουργία μεγάλων κινηματογραφικών έργων¹⁰⁶. Πιο συγκεκριμένα, έκανε το “Lady and the Tramp” το 1955, την πρώτη animation ταινία σε CinemaScope. Συνέχισε με το “Sleeping Beauty” το 1959, σε Technirama 70 mm film και στη συνέχεια ακολούθησαν το “One Hundred and One Dalmatians” το 1961, την πρώτη animation ταινία που χρησιμοποίησε Xerox cels¹⁰⁷, και το “The Sword in the Stone” το 1963¹⁰⁸.

Το 1964, η Disney, με αφορμή τα βιβλία της P. L. Travers, γράφει μια ακόμα σημαντική σελίδα στην ιστορία της με την παραγωγή της ταινίας “Mary Poppins”, η οποία συνδυάζει κινούμενα σχέδια με ζωντανή δράση¹⁰⁹. Ήταν μια προσπάθεια που ξεκίνησε από τη δεκαετία του ‘40, όταν η Disney προσπαθούσε να αποκτήσει τα δικαιώματα της ιστορίας¹¹⁰.

Η “Mary Poppins” αναδείχθηκε ως η πιο επιτυχημένη ταινία της Disney στη δεκαετία του 1960, παρ’ όλο που η συγγραφέας P. L. Travers αντιπαθούσε έντονα το αποτέλεσμα και μετάνιωσε για την πώληση των δικαιωμάτων της ιστορίας της στη Disney¹¹¹. Παρόλα αυτά, η “Mary Poppins” κατέκτησε κοινό και κριτικούς, γράφοντας με χρυσά γράμματα το όνομά της στην ιστορία της μεγάλης οθόνης¹¹².

Το 1967, κυκλοφόρησαν οι τελευταίες δύο ταινίες στις οποίες είχε εργαστεί ο Walt Disney πριν από τον θάνατό του. Η ταινία “The Jungle Book”, βασισμένη στα ομότιτλα βιβλία του Rudyard Kipling¹¹³, ήταν η πιο επιτυχημένη ταινία της Disney για τις επόμενες δύο δεκαετίες, ενώ ταυτόχρονα κυκλοφόρησε και το φιλμ – μιούζικαλ με ζωντανή δράση “The Happiest Millionaire”^{114 115}.

Η πρώτη ταινία κινουμένων σχεδίων της Disney μετά τον θάνατο του Walt Disney, “The Aristocats”¹¹⁶, κυκλοφόρησε το 1970 και σύμφωνα με τον Dave Kehr της Chicago Tribune, «η

¹⁰⁴ Koenig, *Mouse under Glass*, 92.

¹⁰⁵ “Peter Pan (1953 Film)”, Wikipedia, 8 Δεκεμβρίου 2023, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=-Peter_Pan_\(1953_film\)&oldid=1188911064#Casting](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=-Peter_Pan_(1953_film)&oldid=1188911064#Casting).

¹⁰⁶ Finch, *The Art of Walt Disney*, 82

¹⁰⁷ Γνωστή και ως “Xerography”, είναι μια τεχνική αντιγραφής και εκτύπωσης που χρησιμοποιείται ευρέως σε φωτοαντιγραφικές μηχανές και μηχανήματα εκτύπωσης.

¹⁰⁸ Finch, *The Art of Walt Disney*, 82-85.

¹⁰⁹ S. Susanin, *Walt before Mickey*, 340.

¹¹⁰ Finch, *The Art of Walt Disney*, 130.

¹¹¹ Anita Singh, “Story of how Mary Poppins author regretted selling rights to Disney to be turned into film,” Wayback machine, 14 Απριλίου 2016, <https://web.archive.org/web/20160414231355/http://www.telegraph.co.uk/culture-/film/film-news/9195930/Story-of-how-Mary-Poppins-author-regretted-selling-rights-to-Disney-to-be-turned-into-film.html>.

¹¹² ο.π.

¹¹³ Koenig, *Mouse under Glass*, 132.

¹¹⁴ John Canemaker, *Walt Disney's Nine Old Men and the Art of Animation* (Disney Editions, 2001), 101

¹¹⁵ Josh Spiegel, “A Crash Course in the History of Disney Animation through Disney+,” Vulture, 11 Ιανουαρίου 2021, <https://www.vulture.com/-/article/disney-animation-history-crash-course.html>.

¹¹⁶ Nadezhda Ryzhkina, “Walt Disney Records The Legacy Collection: The Aristocats,” Scribd, 27 Δεκεμβρίου 2021, <https://www.scribd.com/document/549-499961/Walt-Disney-Records-The-Legacy-Collection-The-Aristocats>.

απουσία του ήταν εμφανής»¹¹⁷. «Η ταινία κέρδισε πάνω από 55 εκατομμύρια δολάρια κατά την αρχική της κυκλοφορία με προϋπολογισμό 4 εκατομμυρίων δολαρίων, καθιστώντας τη μια επιτυχία στο box office. Σύμφωνα με ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε από το Variety το 2003, η ταινία απέφερε 191 εκατομμύρια δολάρια στο box office»¹¹⁸.

Τον Νοέμβριο του 1973, η Disney κυκλοφόρησε την ταινία κινουμένων σχεδίων *Robin Hood*, η οποία αναδείχθηκε η μεγαλύτερη διεθνής επιτυχία της Disney για εκείνη την εποχή, κερδίζοντας 18 εκατομμύρια δολάρια¹¹⁹. Απόδειξη ότι η εταιρεία, παρά τις προκλήσεις, συνέχιζε με επιτυχίες.

Αργότερα, ακολούθησε η ταινία *The Many Adventures of Winnie the Pooh* το 1977, ενώ δύο χρόνια μετά κυκλοφορεί το *The Black Hole*, που σηματοδοτεί την πρώτη ταινία από την Walt Disney Productions που επισημαίνεται με PG (Parental Guidance Suggested)¹²⁰ και η οποία ήταν υποψήφια για δύο Όσκαρ στις κατηγορίες “Best Cinematography” και “Best Visual Effects”¹²¹.

Η δεκαετία του ‘80 συνέχισε με την κυκλοφορία του *The Fox and the Hound* το 1981, μιας ταινίας που αναδείκνυε την αξία της φιλίας ανάμεσα σε ανόμοια πλάσματα και αν και δεν αποτέλεσε ρεκόρ εσόδων για την Disney εκείνη την εποχή, στα ταμεία απέσπασε συνολικά έσοδα ύψους περίπου 63 εκατομμυρίων δολαρίων κατά τη διάρκεια της αρχικής κυκλοφορίας της¹²². Το 1985 ακολουθεί η ταινία *The Black Cauldron*, η οποία ξεχώρισε για το σκοτεινό της ύφος¹²³, αλλά δεν ήταν επιτυχημένη στο box office, αφού εισέπραξε μόλις 21,3 εκατομμύρια δολάρια στις εγχώριες προβολές, θέτοντας σε κίνδυνο το μέλλον του τμήματος animation της εταιρείας¹²⁴.

Το 1988 η Disney έκανε την επιστροφή της στη μεγάλη οθόνη με ταινίες που δεν κατηγοριοποιούνταν ως animation, αλλά που σημείωσαν πολύ μεγάλη εμπορική επιτυχία. Το *Who Framed Roger Rabbit*, το *Good Morning, Vietnam* και το *Three Men and a Baby* κατέκτησαν κάθε ένα πάνω από 100 εκατομμύρια δολάρια στις ΗΠΑ, καθιστώντας την Disney πρωτοπόρο στο box office¹²⁵.

¹¹⁷ Dave Kehr, “Aristocats’ lacks subtle Disney hand,” Chicago Tribune, 13 Απριλίου 1987, <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm-1987-04-13-8701280130-story.html>.

¹¹⁸ “The Aristocats,” Disney Fanon Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 7 Δεκεμβρίου 2023, https://disneyfanon.fandom.com/wiki/The_Aristocats

¹¹⁹ “Robin Hood (1973 Film),” Wikipedia, 18 Νοεμβρίου 2023, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Robin_Hood_\(1973_film\)&oldid=1185771870](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Robin_Hood_(1973_film)&oldid=1185771870).

¹²⁰ “Timeline of the Walt Disney Company,” Wikipedia, 19 Οκτωβρίου 2023, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Timeline_of_the_Walt_Disney_Company&oldid=1180864254.

¹²¹ “Academy of Motion Picture Arts and Sciences,” The 52nd Academy Awards, ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023, <https://www.oscars.org/oscars/ceremonies/1980>.

¹²² “The Fox and the Hound,” Box Office Mojo, ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023, <https://www.boxofficemojo.com/title/tt0082406/>.

¹²³ William Hughes, “Disney Animation might be returning to the series that nearly killed it 30 years ago,” 17 Μαρτίου 2016, <https://www.avclub.com/disney-animation-might-be-returning-to-the-series-that-1798245285>.

¹²⁴ Dan Kois, “Revisiting the Black Cauldron, the movie that almost killed Disney animation,” Slate Magazine, 19 Οκτωβρίου 2010, http://www.slate.com/articles/arts/dvdextras/2010/10/the_black_cauldron.html.

¹²⁵ “History of the Walt Disney Studios”, 2016, [Wayback Machine \(archive.org\)](https://www.waybackmachine.org/).

Μετά την αποτυχία της ταινίας *The Black Cauldron*, και των λίγο πιο κερδοφόρων προσπαθειών, όπως το *The Great Mouse Detective* (1986)¹²⁶ και το *Oliver & Company* (1988), που παρουσίασαν μέτρια επίδοση στο box office συγκριτικά με τις επιτυχημένες ταινίες *An American Tail* και *The Land Before Time*, του πρώην animator της Disney Don Bluth, «ήταν σαφές πως η εταιρεία Disney χρειαζόταν μια αλλαγή»¹²⁷.

«Επιστρέφοντας στα μουσικο – κινηματογραφικά παραμύθια κινουμένων σχεδίων, από τη χρυσή εποχή του στούντιο, ο τότε Διευθύνων Σύμβουλος Michael Eisner προσέλαβε τον στιχουργό Howard Ashman και τον συνθέτη Alan Menken, γνωστοί για τη συνεργασία τους στην επιτυχημένη παραγωγή του Broadway, *Little Shop of Horrors*, για να γράψουν τα τραγούδια για μια νέα ταινία: μια προσαρμογή κινουμένων σχεδίων του Παραμυθιού *The Little Mermaid* του Hans Christian Anderson»¹²⁸.

«Στις 17 Νοεμβρίου 1989, λοιπόν, η Disney άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της με την κυκλοφορία της ταινίας *The Little Mermaid*, η οποία θεωρείται η αφετηρία της Disney Renaissance (Αναγέννηση της Disney), μιας περιόδου κατά την οποία η εταιρεία κυκλοφόρησε εξαιρετικά επιτυχημένες και αναγνωρισμένες από τους κριτικούς ταινίες κινουμένων σχεδίων»¹²⁹.

Κατά τη διάρκεια της προβολής της, «η *Μικρή Γοργόνα* συγκέντρωσε 84 εκατομμύρια δολάρια στο εγχώριο box office με την αρχική της κυκλοφορία και συνολικά 211 εκατομμύρια δολάρια κατά τη διάρκεια της κινηματογραφικής της πορείας παγκοσμίως»¹³⁰. Κατέκτησε επίσης δύο βραβεία Όσκαρ για το Καλύτερο Πρωτότυπο Τραγούδι και το Καλύτερο Πρωτότυπο Σκηνικό Τραγούδι για το “Under the Sea”¹³¹.

Το 1991, το *Beauty and the Beast* ξεχώρισε ως μοναδική ταινία κινουμένων σχεδίων στον κινηματογράφο, η οποία έλαβε υποψηφιότητα για καλύτερη ταινία στα βραβεία Όσκαρ εκείνης της χρονιάς¹³². Η επιτυχία της αντανάκλα τη δύναμη της πρωτοποριακής αφήγησης και του animation, καθιστώντας την ταινία έναν σημαντικό σταθμό για την ιστορία του κινηματογράφου¹³³.

Το 1992, ο *Aladdin* καθιερώνεται ως η πρώτη ταινία που ξεπερνά τα 200 εκατομμύρια δολάρια στις ΗΠΑ, ενώ οι επιτυχίες συνεχίζονται με το *The Lion King* το 1994¹³⁴. Η Disney συνεχίζει την ηγετική της θέση στον κινηματογράφο με ταινίες όπως *Pocahontas*, *The Hunchback of Notre Dame*, *Hercules*, *Mulan*, *Tarzan*, και *Fantasia/2000*.

¹²⁶ “The Great Mouse Detective,” Box Office Mojo, ημερομηνία πρόσβασης 26 Νοεμβρίου 2023, <https://www.boxofficemojo.com/release/r12941748737/weekend/>.

¹²⁷ Leah Pickett, “Ranking: The Disney Renaissance from worst to best,” Time, 17 Νοεμβρίου 2014, <https://time.com/3590521/disney-renaissance/>.

¹²⁸ ο.π.

¹²⁹ Maria Jose Diaz, “Disney,” Scribd, 5 Νοεμβρίου 2022, <https://www.scribd.com/document/605261208/Disney>.

¹³⁰ “The Little Mermaid,” Box Office Mojo, ημερομηνία πρόσβασης 26 Νοεμβρίου 2023, <https://www.boxofficemojo.com/release/r1929138177/weekend/>.

¹³¹ ο.π.

¹³² “History of the Walt Disney Studios,” [Wayback Machine \(archive.org\)](https://www.waybackmachine.org/).

¹³³ Dan Houbriek, “Ranking the Disney Renaissance Films,” ScreenRant, 5 Μαρτίου 2019, <https://screenrant.com/ranking-disney-renaissance-films/>.

¹³⁴ “History of the Walt Disney Studios,” [Wayback Machine \(archive.org\)](https://www.waybackmachine.org/)

Το 1999, λοιπόν, κυκλοφορεί η animation ταινία περιπέτειας *Tarzan*, που βασίζεται στην ιστορία *Tarzan of the Apes* του Edgar Rice Burroughs από το 1912¹³⁵. Τη σκηνοθεσία της ταινίας ανέλαβαν οι Kevin Lima και Chris Buck^{136 137}, ενώ η παραγωγή της ταινίας ήταν υπό την επίβλεψη της Bonnie Arnold, με το σενάριο να ανήκει στους Tab Murphy, Bob Tzudiker και Noni White¹³⁸. Απ' την αρχή, οι σκηνοθέτες δεν ήθελαν να ακολουθήσουν τη μουσική παράδοση της Disney, όπου ο κεντρικός ήρωας τραγουδάει. Αντ' αυτού, απευθύνθηκαν στον Phil Collins, ώστε να ερμηνεύσει ο ίδιος τα κομμάτια που έγραψε, λειτουργώντας ως συναισθηματικός αφηγητής¹³⁹.

Το 1995, επίσης, σηματοδοτεί τη συνεργασία της Disney με την Pixar Animation και την κυκλοφορία της πρώτης ταινίας κινουμένων σχεδίων υπολογιστή, το *Toy Story*¹⁴⁰.

Το κινηματογραφικό στούντιο της εταιρείας είχε μια εξαιρετική χρονιά το 2003, με τις ταινίες *Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl* και *Finding Nemo* από την Disney/Pixar να κερδίζουν και οι δύο πάνω από 300 εκατομμύρια δολάρια στο αμερικανικό box office. «Εκείνη τη χρονιά, μάλιστα, η Disney έγινε το πρώτο στούντιο που ξεπέρασε τα 3 δισεκατομμύρια δολάρια σε παγκόσμια έσοδα στο box office»¹⁴¹.

«Η χρονιά του 2007 ήταν, επίσης, πολύ επιτυχημένη με ταινίες όπως *Pirates of the Caribbean: At World's End*, *Ratatouille*, *Enchanted* and *National Treasure: Book of Secrets*, οι οποίες βρέθηκαν στην κορυφή του box office»¹⁴².

Τέλος, η ταινία *Tangled* (2010) δεν είναι απλά η 50^η ταινία κινουμένων σχεδίων της Disney, αλλά σηματοδότησε και την έναρξη μιας τέταρτης γενιάς στην εξέλιξη των πριγκιπισσών της Disney – μαζί με το *Brave* (2012) και το *Frozen* (2013) – ίσως η πιο ενδυναμωτική γενιά πριγκιπισσών ως προς την ισορροπία μεταξύ δύναμης και προσωπικότητας για ζωηρές, διασκεδαστικές, αλλά και αποφασιστικές γυναίκες¹⁴³.

Πιο συγκεκριμένα, το *Frozen*, εμπνευσμένο από το παραμύθι του Hans Christian Andersen *The Snow Queen*, είναι ένα μιούζικαλ φαντασίας κινουμένων σχεδίων, με κεντρικό θέμα την αγάπη ανάμεσα στις δύο αδελφές, Άννα και Έλσα – με τις ηθοποιούς Kristen Bell και Idina

¹³⁵ John Taliaferro, *Tarzan Forever: The Life of Edgar Rice Burroughs the Creator of Tarzan* (Simon and Schuster, 2002), 13.

¹³⁶ Jeremie Noyer, "Get Enchanted! Chapter Six: Director Kevin Lima and Exec Producer Chris Chase," *Animated Views*, 21 Μαρτίου 2008, <https://animatedviews.com/2008/enchanted-interviews-chapter-six-kevin-lima-and-chris-chase/>.

¹³⁷ Joe Tracy, "Disney's Tarzan Adventure: Two worlds merge," *Wayback Machine*, 14 Νοεμβρίου 2017, <https://web.archive.org/web/20171114092926/http://www.animationartist.com/movies/tarzan/Production/production.html>.

¹³⁸ "Tarzan (1999 Film)", *Wikipedia*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tarzan_\(1999_film\)&oldid=1189249186#Production](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tarzan_(1999_film)&oldid=1189249186#Production).

¹³⁹ Michael Fleeman, "Phil Collins goes out on a limb, scores with 'Tarzan' soundtrack," *Arts & Entertainment* (1999): 20-26, <https://news.google.com/newspapers?nid=1957&dat=19990617&id=wmtGAAAIBAJ&pg=1728,3967174-&hl=en>

¹⁴⁰ "History of the Walt Disney Studios," *Wayback Machine* (archive.org)

¹⁴¹ ο.π.

¹⁴² ο.π.

¹⁴³ Cole Reilly, "Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis," *JSTR*, 2022, <https://www.jstor.org/stable/45157186>.

Menzel αντίστοιχα – δίνοντας έμφαση στη δύναμη της αλληλοσυγχώρεσης και στη σημασία της αυτοαποδοχής¹⁴⁴.

Φαίνεται ότι η Disney, από τις αρχές του 21^{ου} αιώνα, έχει κάνει μια σημαντική στροφή ως προς την ιδεολογία των σεναρίων της, ώστε να αντικατοπτρίζει σύγχρονα αιτήματα και ίσως την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής¹⁴⁵. Ταινίες όπως η *Moana* (2016) και η *Zootopia* (2016) αναδεικνύουν την πολυπολιτισμικότητα, παρουσιάζοντας διάφορες κουλτούρες και θέματα όπως, η διαφορετικότητα, η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και η πολυπλοκότητα των φυλετικών ζητημάτων.

Μάλιστα, στη *Moana* για πρώτη φορά στις ταινίες κινουμένων σχεδίων της Disney που επικεντρώθηκαν στις πριγκίπισσες, «οι γυναικείοι χαρακτήρες είναι ελαφρώς περισσότεροι από τον αριθμό των ανδρικών»¹⁴⁶, ενώ η *Zootopia* παρουσιάζει έναν κόσμο όπου τα ζώα αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις και θα πρέπει να ξεπεράσουν τις προκαταλήψεις που βασίζονται στο είδος τους και να αναζητούν την ταυτότητά τους (“*Anyone can be anything!*”)¹⁴⁷.

Επιπλέον, η ταινία *Coco* (2017) αναδεικνύει τις παραδόσεις και τη σημασία της οικογένειας στη ζωή των Μεξικανών, αναδεικνύοντας με μοναδικό τρόπο την αυθεντική ομορφιά της χώρας και του πολιτισμού της¹⁴⁸, ενώ η ταινία *Soul* (2020) εστιάζει σε έναν Αφροαμερικανό πρωταγωνιστή και διερευνά θέματα, όπως η φυλετική ταυτότητα και η προσπάθεια να ξεπεραστούν οι στερεοτυπικές αντιλήψεις¹⁴⁹. «Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η *Soul* είναι η πρώτη ταινία της Pixar που περιλαμβάνει μια σειρά από χαρακτήρες με μαύρο και καφέ δέρμα»¹⁵⁰.

Η ταινία *Encanto* (2021) αποτελεί μια άλλη σημαντική προσθήκη στο φάσμα των ταινιών της Disney, αφού ενισχύει την ιδέα πως η πραγματική αξία ενός ατόμου δεν έχει σχέση με το πόσο πληροί τα πρότυπα της κοινωνίας ή τις προσδοκίες που τίθενται επάνω του¹⁵¹. «Αυτή η ταινία είναι σε θέση να αποτυπώσει την ιδέα του να ζεις με την ατέλεια»¹⁵².

Μ’ αυτές τις ταινίες, η Disney δείχνει προοδευτική προσέγγιση, ενσωματώνοντας διαφορετικές φωνές και προοπτικές, για να αντανakλά την ποικιλία του κοινωνικού τοπίου,

¹⁴⁴ Brett Nachman, “Disney In Depth: The Future Of Disney Animation (Frozen, Paperman & Wreck-It Ralph) – A Recap Of D23’s Destination D Event,” *Geeks of Doom* (blog), 16 Αυγούστου, 2012, <https://geeksofdoom.com/2012/08/16/disney-in-depth-the-future-of-disney-animation-frozen-paperman-wreck-it-ralph-a-recap-of-d23s-destination-d-event>.

¹⁴⁵ Reilly, “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses?”

¹⁴⁶ Sharik Jimenez, “The representation of women in Disney animated films,” (Μάιος 2022): 16.

¹⁴⁷ “4 Important Lessons on Diversity & Inclusion from Zootopia,” *Glassdoor for Employers* (blog), 1 Μαρτίου, 2017, <https://www.glassdoor.com/employers/blog/4-important-lessons-on-diversity-inclusion-from-zootopia/>.

¹⁴⁸ Devi Nurlaili, Chris Asanti, και Nasrullah Nasrullah, “The representation of Mexican culture in Coco film,” *Ilmu Budaya: Jurnal Bahasa, Sastra, Seni Dan Budaya* 6, τχ. 4 (9 Δεκεμβρίου 2022): 1537–54.

¹⁴⁹ Dan Sarto, “Pixar’s ‘Soul’ Skillfully and Honestly Embraces Ethnic and Cultural Diversity,” *Animation World Network*, 24 Δεκεμβρίου 2020, <https://www.awn.com/animationworld/pixars-soul-skillfully-and-honestly-embraces-ethnic-and-cultural-diversity>.

¹⁵⁰ ο.π.

¹⁵¹ Jimenez, “The representation of women in Disney animated films,” 18

¹⁵² Carolina Viegas, “Encanto: Review & Summary,” *Crossroads Path* (blog), 10 Μαρτίου, 2022, <https://carleplacecrossroadspath.net/-2309/current-events/encanto-review-summary/>.

προάγοντας ταυτόχρονα μηνύματα περί πολυπολιτισμικής ανοχής, αυτοαναζήτησης και ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Τα είδη του μιούζικαλ

2.1 Μιούζικαλ (σκηνικό-θεατρικό & κινηματογραφικό)

Το μιούζικαλ είναι ένα θεατρικό είδος που συνδυάζει διαδοχικές σκηνές με προφορικούς διαλόγους και μουσική. Μέσα από συνθέσεις που προορίζονται για μεμονωμένους χαρακτήρες, ντουέτα και άλλους μουσικούς συνδυασμούς, αναδεικνύεται και η πλοκή. Ταυτόχρονα, συνδέεται και με τον χορό, ο οποίος είτε ενισχύει είτε αντικαθιστά τη δραματική αφήγηση¹⁵³.

Το μιούζικαλ, μπορεί να υποστηριχθεί ότι αντιπροσωπεύει το κύριο είδος του δυτικού λαϊκού μουσικού θεάτρου του 20^{ου} αιώνα, οδηγούμενο διαχρονικά και εξελικτικά προς ένα σταθερό και αναγνωρίσιμο είδος¹⁵⁴. Αυτό το είδος συνδυάζει τραγούδια και χορούς με μια δραματική δομή, ενσωματώνοντας διάφορα στυλ αμερικανικής ή ευρωπαϊκής λαϊκής μουσικής¹⁵⁵.

Το μιούζικαλ αποτελεί ένα είδος που συχνά δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες, όπως ελαφριά μουσική, όπερα ή κωμωδία (μπορεί, βέβαια, να συνδυάζει ή να μην περιλαμβάνει καθόλου όλες αυτές τις στοιχειώδεις κατηγορίες)¹⁵⁶. Παρόλο, όμως που είναι δύσκολο να εντοπιστεί μια συγκεκριμένη προέλευση, ρίζες του βρίσκονται στην comic opera (κωμική όπερα), την operetta (οπερέτα), το music hall, το minstrel, το vaudeville και το burlesque. Η εξέλιξή του επηρεάστηκε, επίσης, από δημοφιλή στυλ, όπως το ragtime και τη jazz¹⁵⁷.

Η δεκαετία του 1960 φαίνεται να σηματοδοτεί μια σημαντική περίοδο στην εξέλιξη του είδους, καθώς από εκείνη την εποχή αρχίζει να επικρατεί η χρήση του όρου «μιούζικαλ» αντί για προηγούμενους όρους, όπως “light opera” (ελαφριά όπερα) ή “musical comedy” (μουσική κωμωδία)¹⁵⁸.

Κατά τη διάρκεια της εξέλιξης των musicals στην κλασική τους μορφή – κυρίως από τη δεκαετία του 1890 έως τις αρχές της δεκαετίας του 1940 – μπορούμε να αναγνωρίσουμε κυρίως τρία διακριτά υποείδη:

1. τις μουσικές κωμωδίες, που χαρακτηρίζονταν από σύγχρονα αστικά περιβάλλοντα και διάλογο που απηχούσε τον πολιτισμό της εποχής (όπως το *Lady, Be Good!*)¹⁵⁹.

¹⁵³ Geoffrey Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

¹⁵⁴ John Snelson και Andrew Lamb, “Musical,” Grove Music Online, 20 Ιανουαρίου 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000019420>.

¹⁵⁵ Michel Chion, επιμ. Γαβαλά Μαρία, *Το Μιούζικαλ*. (Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, Φεβρουάριος 2008), 9-10.

¹⁵⁶ Geoffrey Block, Kate Van Winkle Keller, Anne Dhu McLucas, κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo-9781561592630.001.0001/omo9781561592630-e-1002262833>.

¹⁵⁷ John Snelson και Andrew Lamb, “Musical,” Grove Music Online, 20 Ιανουαρίου 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo-9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000019420>.

¹⁵⁸ ο.π.

¹⁵⁹ Geoffrey Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

2. τις οπερέτες, που εστίαζαν σε εξωτικές, συχνά μυθικές τοποθεσίες και περιλάμβαναν κλασικά εκπαιδευμένους τραγουδιστές στους πρωταγωνιστικούς ρόλους (όπως το *The Desert Song*)¹⁶⁰.
3. τις επιθεωρήσεις, οι οποίες συνήθως αποτελούνταν από συλλογές κωμικών σκετς, τραγουδιών και χορευτικών νούμερων, σε ορισμένες περιπτώσεις με επίκαιρο ή οπτικό θέμα (όπως το ταξιδιωτικό θέμα του *At Home Abroad*)¹⁶¹.

Από τις αρχές τους, τα musicals συνέδεαν τα στοιχεία αυτά μεταξύ τους και η στιλιστική επικάλυψη μεταξύ των υποειδών συχνά γινόταν τόσο ρευστή μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, που σταδιακά χάθηκε η διάκρισή τους. Αυτή η εξέλιξη οδήγησε στη γέννηση του γενικού όρου “musical” (μιούζικαλ), που αντιπροσωπεύει όλα αυτά τα υποείδη και άλλα (όπως το *Kiss Me, Kate, The Most Happy Fella, West Side Story*)¹⁶².

Αρχικά, τα musicals εστίαζαν σε πλοκές που ήταν απλές και σε εκτελέσεις που επιδίωκαν να παρέχουν ψυχαγωγία, δηλαδή η αρχική προσέγγιση των musicals ήταν επικεντρωμένη στη διασκέδαση του κοινού, χωρίς να δίνεται έμφαση σε πιθανές περίπλοκες πλοκές ή βαθύτερα μηνύματα. Με το *Show Boat* (1927) όμως, του Jerome Kern¹⁶³, εμφανίζονται για πρώτη φορά τα musicals που σχετίζονται με θέματα κοινωνικής αναφοράς και ευαισθησίας, με χαρακτήρες καλά δομημένους, ανεξαρτήτως φυλετικής καταγωγής και με πρωταγωνιστικό ρόλο στη σκηνή¹⁶⁴.

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1930 έως τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1940, το μιούζικαλ βίωσε μια ξεχωριστή περίοδο άνθησης, η οποία συνέπεσε με τις δυσκολίες της Μεγάλης Οικονομικής Κρίσης, και σε κάποιες περιπτώσεις λειτούργησε ως μια μορφή «απόδρασης» από την επιβαρυνόμενη και ζοφερή καθημερινότητα, προσφέροντας πιο αισιόδοξες στιγμές στο κοινό της εποχής¹⁶⁵.

Η δεκαετία του 1940 είδε την ανάπτυξη του «ενσωματωμένου» μιούζικαλ (“integrated” musical), όπως το *Oklahoma!* (1943) των Rodgers και Hammerstein¹⁶⁶, όπου τα τραγούδια δεν συνοδεύουν απλώς τη δράση, αλλά αποτελούν ουσιαστικό μέρος της υπόθεσης, ενώ οι σκηνές και οι χαρακτήρες συνδέονται αρμονικά με αυτά, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο θέαμα στο κοινό¹⁶⁷. Η δεκαετία του 1950 συνέχισε αυτήν την τάση, με μιούζικαλ όπως το *West Side Story*

¹⁶⁰ ο.π.

¹⁶¹ ο.π.

¹⁶² ο.π.

¹⁶³ ο.π.

¹⁶⁴ “The Shows: Show Boat,” *Broadway: The American Musical* (blog), ημερομηνία πρόσβασης 12 Φεβρουαρίου 2024, <https://www.pbs.org/wnet/broadway/shows/show-boat/>.

¹⁶⁵ Kurt Gänzl και Jamie Findlay, *The Musical, Second Edition: A Concise History* (State University of New York Press, 2022), σελ.

¹⁶⁶ “About – Rodgers & Hammerstein,” 22 Απριλίου 2019, <https://rodgersandhammerstein.com/about/>.

¹⁶⁷ Joseph P. Swain, *The Broadway Musical: A Critical and Musical Survey* (Scarecrow Press, 2002), 81-83.

(1957) του Bernstein και του Sondheim¹⁶⁸, το οποίο συνδύαζε μουσική, χορό και θεατρική δράση με επικίνδυνη πλοκή και πολιτική – κοινωνική κριτική ή σάτιρα¹⁶⁹.

Με το πέρασμα των δεκαετιών, το μιούζικαλ εξελίχθηκε σε πιο σοβαρές και πειραματικές κατευθύνσεις. Στις δεκαετίες του 1960 και του 1970, εμφανίστηκαν τα “concept musical”, με παραγωγές όπως το *Cabaret* (1966), το οποίο εστίαζε σε μια θεματική ιδέα αντί για μια συγκεκριμένη πλοκή (την άνοδο του ναζισμού, την πτώση της ελευθερίας και της διασκέδασης κατά τη διάρκεια της μεσοπολεμικής περιόδου)¹⁷⁰ και τα *Jesus Christ Superstar* (1971) και *A Chorus Line* (1975), τα οποία περιέγραφαν πιο σοβαρά θέματα και είχαν μεγάλη επιτυχία στο κοινό¹⁷¹.

Στις δεκαετίες του 1980 και του 1990, το μιούζικαλ έζησε μια περίοδο ακμής, με την άφιξη των μεγάλων παραγωγών (“mega musicals”), όπως το *Les Misérables* (1987)¹⁷² και το *The Phantom of the Opera* (1988)¹⁷³, ενώ εμφανίστηκαν και μιούζικαλ βασισμένα σε ταινίες κινουμένων σχεδίων, όπως το *Beauty and the Beast* και το *The Lion King*. Παράλληλα, οι πειραματικές παραγωγές, όπως το *Rent* άνοιξαν νέους δρόμους για την έκφραση στο μιούζικαλ¹⁷⁴.

Όσον αφορά στο μιούζικαλ στον κινηματογράφο, αναφέρεται σε μια ταινία που ενσωματώνει μουσικά νούμερα, όπως τραγούδια, σύνολα και χορούς, που συνήθως συνδέονται – αλλά όχι πάντα – με την πλοκή¹⁷⁵. Τις περισσότερες φορές, το κινηματογραφικό μιούζικαλ αποτελεί μια μεταφορά ενός θεατρικού μιούζικαλ στην οθόνη, γραμμένου αρχικά για το θέατρο. Επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει έργα που δημιουργήθηκαν απευθείας για τον κινηματογράφο, αλλά είναι του ίδιου τύπου με τα θεατρικά μιούζικαλ¹⁷⁶.

Επομένως, σύμφωνα με τη μουσικολογική εγκυκλοπαίδεια “Grove music online”, «μια μουσική ταινία ή αλλιώς μια ταινία μιούζικαλ είναι μια ταινία που χρησιμοποιεί τραγούδια, τα οποία ερμηνεύουν οι χαρακτήρες της – για να προάγουν την πλοκή¹⁷⁷ – και όχι μια ταινία που περιλαμβάνει απλώς τραγούδια ή μουσική στο soundtrack. Παρόλο που υπάρχουν εξαιρέσεις, το

¹⁶⁸ Ελένη Κράλλια, “West Side Story,” Πτυχιακή εργασία *Ιχνηλατώντας μουσικά τοπία: Διερευνήσεις-προσεγγίσεις στην έννοια και τις μορφές του μουσικού θεάτρου*. (Θεσσαλονίκη: Σεπτέμβριος 2021), 18.

¹⁶⁹ Geoffrey Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

¹⁷⁰ K. Bloom και F. Vlastnik, *Broadway Musicals: The 101 Greatest Shows of All Time* (Black Dog & Leventhal Publishers, 2004), 46-49.

¹⁷¹ Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display-10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

¹⁷² Bloom και Vlastnik, *Broadway Musicals*, 186-87.

¹⁷³ ο.π., 263.

¹⁷⁴ Block κ.ά., “Musical Theater in the United States”, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display-10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

¹⁷⁵ Richard Traubner, revised by Thomas L. Gayda and John Snelson, “Film Musical,” Grove Music Online, 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000049103>.

¹⁷⁶ ο.π.

¹⁷⁷ John Kenrick, “History of Musical Film 1927-1930: Hollywood Learns to Sing,” Musicals101.com, 2014, <https://www.musicals101.com/1927-30film.htm>.

αυθεντικό κινηματογραφικό μιούζικαλ περιλαμβάνει ιστορία, χαρακτήρες, τραγούδια και συνήθως χορό»¹⁷⁸.

Τα κινηματογραφικά musicals, στα πρώτα τους χρόνια, αποκαλούνταν και “talkie operettas”¹⁷⁹ και η ιστορία τους ξεκινά με την εμφάνιση του ήχου στον κινηματογράφο κατά τις αρχές του 20^{ου} αιώνα¹⁸⁰. Στην ιστορία του κινηματογράφου, ως ορόσημο καταγράφεται η κυκλοφορία της ταινίας *The Jazz Singer* το 1927, με τον Al Jolson¹⁸¹, η οποία ενώ είχε ήχο, εν μέρει θεωρείται «βωβή»¹⁸² (part - talkie)¹⁸³.

Το πρώτο κινηματογραφικό μιούζικαλ με ήχο ήταν η ταινία *The Broadway Melody* του 1929, μια πρωτοποριακή παραγωγή με πρωτότυπη μουσική του Arthur Freed¹⁸⁴. Η ταινία αυτή σημάδεψε την είσοδο του μιούζικαλ στον κινηματογράφο, χρησιμοποιώντας για πρώτη φορά προεγγεγραμμένο ήχο (pre-recorded soundtrack), προσφέροντας έτσι μια πιο αυθεντική και προσεγμένη μουσική εμπειρία¹⁸⁵.

Τη δεκαετία του 1930, η μετάβαση στον ήχο επιτρέπει τη δημιουργία εκτεταμένων musicals, με την MGM να ηγείται στην παραγωγή¹⁸⁶. Γι’ αυτό η δεκαετία αυτή χαρακτηρίστηκε από την άνθιση του είδους, με ταινίες όπως, το *42nd Street* (1933) να αποτελεί ένα από τα πιο εμβληματικά μιούζικαλ της εποχής¹⁸⁷.

Η δεκαετία του 1940 και το πρώτο μισό της δεκαετίας του 1950 χαρακτηρίζονται συχνά ως «η χρυσή εποχή του κινηματογραφικού μιούζικαλ», με την MGM και άλλες εταιρίες να παράγουν μεγάλες επιτυχίες που αποτελούν σήμα κατατεθέν του είδους¹⁸⁸. Το *Meet Me in St. Louis* του 1944, σε σκηνοθεσία Vincente Minnelli και με πρωταγωνίστρια την Judy Garland, αποτελεί

¹⁷⁸ Thomas S. Hischak, “Musical Film”, Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-3000000204>.

¹⁷⁹ “The First Talkie – “The Jazz Singer””, *A Tribute to Al Jolson* (blog), 10 Σεπτεμβρίου, 2013, <https://jolsonville.net/2013/09/10/the-first-talkie/>.

¹⁸⁰ Thomas S. Hischak, “Musical Film”, Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-3000000204>.

¹⁸¹ John Kenrick, “History of Musical Film 1927-1930: Hollywood Learns to Sing,” musicals101.com, 2014, <https://www.musicals101.com/1927-30film.htm>.

¹⁸² Jonas Nordin, “The Part-Talkies of 1928-29,” *All Talking! All Singing! All Dancing!* (blog), 17 Απριλίου, 2009, <https://talkieking.blogspot.com/2009/04/part-talkies-of-1928-29.html>.

¹⁸³ “The Jazz Singer,” Wikipedia, 5 Ιανουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=The_Jazz_Singer&oldid=1193690722.

¹⁸⁴ “Freed (Arthur) papers,” Online Archive of California, ημερομηνία πρόσβασης 9 Ιανουαρίου 2024, <https://oac.cdlib.org/findaid/ark:/13030/c8vt1zpg/>.

¹⁸⁵ Richard W. Haines, *Technicolor Movies: The History of Dye Transfer Printing* (McFarland, 2010), 15.

¹⁸⁶ Thomas S. Hischak, “Musical Film,” Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo-9781561592630.001.0001/omo9781561592630-e-3000000204>.

¹⁸⁷ Richard Traubner, revised by Thomas L. Gayda and John Snelson, “Film Musical,” Grove Music Online, 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000049103>.

¹⁸⁸ Thomas S. Hischak, “Musical Film,” Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-3000000204>.

ένα από τα κορυφαία μιούζικαλ της εποχής. Με τη μουσική του Irving Berlin και τον Fred Astaire, το *Easter Parade* του 1948 είναι ένα άλλο δημοφιλές παράδειγμα¹⁸⁹.

Κατά τη δεκαετία του '60, οι κινηματογραφικές εκδοχές των Broadway musicals φάνηκαν εξαιρετικά κερδοφόρες για τα κινηματογραφικά στούντιο του Hollywood. Τα έργα του Bernstein, όπως το *West Side Story* (1961), του Loewe, όπως το *My Fair Lady* (1964), και του Rodger με το *The Sound of Music* (1965), κέρδισαν όλα Όσκαρ για την καλύτερη ταινία¹⁹⁰.

«Στα '70s, τα στούντιο εγκατέλειψαν τα musicals μεγάλου προϋπολογισμού και εμφανίστηκαν μικρότερα, πιο σύντομα και συχνά πιο απαιτητικά. Αυτά τα έργα δεν έμοιαζαν με τα πολυτελή musicals των παλαιότερων εποχών, αλλά συχνά ήταν πιο κοντά στα “gritty musical” (σκληρά μιούζικαλ = με ρεαλιστική αισθητική ή θεματολογία) της Warner Brothers»¹⁹¹. Είχαν μια πιο αιχμηρή προσέγγιση, όπως στα *Cabaret* (1972), *Saturday Night Fever* (1977), *The Buddy Holly Story* (1978), *The Rose* (1979) και *All That Jazz* (1979). Κάποιες από αυτές τις ταινίες, βέβαια, δεν θεωρούνται πλήρως μιούζικαλ, σύμφωνα με τον αυστηρό ορισμό¹⁹².

Κατά τις δεκαετίες του 1980 και του 1990, η κινηματογραφική βιομηχανία συνδύαζε παραδοσιακά στοιχεία με καινοτόμες προσεγγίσεις, όπως το *Victor/Victoria* (1982) που ακολούθησε μια συμβατική δομή και «το *Evita* (1996), σε σκηνοθεσία Alan Parker και βασισμένη στη ροκ όπερα του Andrew Lloyd Webber και Tim Rice, με τη Madonna στον κεντρικό ρόλο, αλλά παραμένοντας ουσιαστικά παλιομοδίτικη, κυρίως στη χρήση γυρισμάτων τοποθεσίας σε ένα πανοραμικό στυλ πολύ παρόμοιο με αυτό του *The Sound of Music* περίπου 30 χρόνια νωρίτερα»¹⁹³.

Όσον αφορά στα musicals του 21^{ου} αιώνα, είναι ένας ανεπιβεβαίωτος κόσμος, χωρίς συγκεκριμένα πρότυπα ή τάσεις. Ενώ συνεχίζονται οι μεταφορές musicals από το Broadway, όπως το *Chicago*, το *Dreamgirls*, το *Hairspray* και το *Sweeney Todd*, οι επιτυχίες τους συχνά εξισοροπούνται από απογοητευτικά αποτελέσματα, όπως το *Phantom of the Opera*, το *Rent*, το *The Producers* και το *Nine*¹⁹⁴. Οι πρωτότυπες παραγωγές μιούζικαλ, από βιογραφίες έως μιούζικαλ για νέους, επίσης διαφοροποιούνται σε περιεχόμενο και απήχηση. Η σημερινή κατάσταση μοιάζει με αυτήν της πρώτης δεκαετίας του είδους, όταν οι δημιουργοί προσπαθούσαν να κατανοήσουν πλήρως τι είναι ένα μιούζικαλ και πώς να αντιμετωπίσουν τη νέα αυτή μορφή τέχνης στον κινηματογράφο¹⁹⁵.

¹⁸⁹ ο.π.

¹⁹⁰ Richard Traubner, “Film Musical,” Grove Music Online, 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000049103>.

¹⁹¹ Thomas S. Hischak, “Musical Film,” Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-3000000204>.

¹⁹² ο.π.

¹⁹³ Richard Traubner, “Film Musical,” Grove Music Online, 2001, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo9781561592630-e-0000049103>.

¹⁹⁴ Thomas S. Hischak, “Musical Film,” Grove Music Online, 27 Φεβρουαρίου 2020, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-3000000204>.

¹⁹⁵ ο.π.

Υπάρχουν 5 είδη μιούζικαλ:

1. Integrated musical: ένα είδος μιούζικαλ όπου τα τραγούδια και οι χορογραφίες δεν είναι απλώς ενδιαφέροντα θεάματα, αλλά αναπτύσσουν την πλοκή και εκφράζουν τα συναισθήματα των χαρακτήρων. Τα μουσικά νούμερα αποτελούν ουσιαστικό μέρος της ιστορίας και αντικαθιστούν μερικές φορές τον αφηγηματικό διάλογο. Στην ουσία, το τραγούδι και ο χορός συνδυάζονται στενά με την πλοκή, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο έργο¹⁹⁶.
2. Backstage musical: ένα είδος μιούζικαλ όπου τα μουσικά νούμερα δεν συνδέονται στενά με την πλοκή του σεναρίου. Οι στιγμές τραγουδιού και χορού συνήθως είναι ανεξάρτητες από την αφήγηση και συχνά λαμβάνουν χώρα σε θεατρικό πλαίσιο¹⁹⁷. Η αφήγηση της υπόθεσης εστιάζεται συχνά γύρω από την παραγωγή ενός θεατρικού μιούζικαλ, και κατά τη διάρκεια των μουσικών νούμερων, η ιστορία συνήθως παραμερίζεται υπέρ του θεάματος¹⁹⁸. Με απλά λόγια, είναι «μουσική ταινία των παρασκηνίων»¹⁹⁹.
3. Concept musical: ένα είδος μιούζικαλ όπου η ιστορία βασίζεται σε ένα κεντρικό θέμα ή μια ιδέα, όπως ο ναζισμός ή η ελευθερία σε μια σχέση²⁰⁰. Αντί να ακολουθεί μια συνήθης γραμμική πλοκή, τα τραγούδια, ο χορός και ο διάλογος χρησιμεύουν για να αναδείξουν και να εκφράσουν το κεντρικό θέμα²⁰¹. Για κάποιους θεωρητικούς, τα τραγούδια σε ένα concept musical μπορεί να αντιμετωπίζονται περισσότερο ως ανεξάρτητα έργα που αντικαθιστούν τη συνήθη πρόοδο της πλοκής, παρά ως μέρος της εξέλιξης της ιστορίας²⁰². Το θέμα δεν είναι πάντα ξεκάθαρο, γι' αυτό το περιεχόμενο είναι συχνά πιο διχασμένο από αυτό των παραδοσιακών μιούζικαλ.
4. Sung through musical: ένα είδος μιούζικαλ όπου ουσιαστικά δεν υπάρχει καθόλου ομιλία. Όλες οι εκφράσεις και οι διάλογοι της πλοκής παρουσιάζονται με μουσικό τρόπο, μέσω τραγουδιών και μουσικής, χωρίς να υπάρχουν παραδοσιακές περιόδοι ομιλίας²⁰³.
5. Mega musical: ένα είδος μιούζικαλ που παράγεται με στόχο τη μεγάλη εμπορική επιτυχία, αν και αυτό δεν συμβαίνει πάντα. Δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στο θέαμα, τα εφέ, τη φαντασμαγορία και τα κοστουμια παρά στην υπόθεση. Συνήθως, η υπόθεση αναφέρεται

¹⁹⁶ “Musicals 101 (Part Two): Integrated vs. Backstage Musicals,” *Classic Movie Hub Blog* (blog), 15 Σεπτεμβρίου, 2013, <https://www.classicmoviehub.com/blog/movie-musicals-101-integrated-vs-backstage-2/>.

¹⁹⁷ “Backstage Musical: Most Up-to-Date Encyclopedia, News & Reviews,” Academic Accelerator, ημερομηνία πρόσβασης 14 Φεβρουαρίου 2024, <https://academic-accelerator.com/encyclopedia/backstage-musical/>.

¹⁹⁸ “Musicals 101 (Part Two): Integrated vs. Backstage Musicals,” *Classic Movie Hub Blog* (blog), 15 Σεπτεμβρίου, 2013, <https://www.classicmoviehub.com/blog/movie-musicals-101-integrated-vs-backstage-2/>.

¹⁹⁹ Michel Chion, επιμ. Γαβαλά Μαρία, *Το Μιούζικαλ*. (Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, Φεβρουάριος 2008), 42.

²⁰⁰ “Different Types of Musical,” Musical Stages, ημερομηνία πρόσβασης 14 Φεβρουάριος 2024, <http://www.musicalstages.co.uk/different-types-musical/>.

²⁰¹ Trent Sellars, “Types of Musicals: Concept Musicals,” *Theatre Haus* (blog), 28 Ιουνίου, 2022, <https://www.theatrehaus.com/2022/06/types-of-musicals-concept-musicals/>.

²⁰² “Different Types of Musical,” Musical Stages, ημερομηνία πρόσβασης 8 Ιανουαρίου 2024, <http://www.musicalstages.co.uk/different-types-musical/>.

²⁰³ “Sung-Through,” Wikipedia, 8 Ιανουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Sung-through&oldid=1194260344#cite_note-2.

σε υψηλά ιδανικά ή παγκόσμια θέματα για να προσελκύσει ένα ευρύ κοινό²⁰⁴. Ο τρόπος αφήγησης τους συχνά κλίνει προς το μελόδραμα, ενώ η μουσική τους χαρακτηρίζεται από στοιχεία που θυμίζουν τα pop τραγούδια, συνθετικό ύφος, και συχνά είναι “sung through”²⁰⁵.

Όσον αφορά τα τραγούδια που εμπεριέχονται σε μιούζικαλ, τα λεγόμενα “show songs”, σύμφωνα με τον Bob Fosse, χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

1. «I am» songs, που λειτουργούν διαφωτιστικά ως προς έναν χαρακτήρα ή μια κατάσταση,
2. «I want» songs, που αποκαλύπτουν τις επιθυμίες ενός χαρακτήρα και
3. «New» songs, που υπηρετούν άλλες δραματικές απαιτήσεις²⁰⁶.

Τέλος, κύρια κέντρα επιρροής του είδους αποτελούν το Broadway και το West End, στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Αγγλία αντίστοιχα, παρόλο που επηρεάζουν και άλλες χώρες παγκοσμίως²⁰⁷.

2.2 Η Disney στο Μουσικό Θέατρο (Broadway)

Με μια πολυετή ιστορία που ξεκίνησε τη δεκαετία του 1990, τα Disney stage musicals έχουν αποτελέσει ένα σημαντικό κομμάτι του μουσικού θεάτρου, αναδεικνύοντας την Disney ως έναν κορυφαίο παραγωγό στον τομέα αυτόν²⁰⁸. Ξεκινώντας από το *Beauty and the Beast* (1994) και συνεχίζοντας με το *The Lion King* (1997), το *Tarzan* (2006) και το *The Little Mermaid* (2008), η Disney έχει παράγει μιούζικαλ βασισμένα στις κλασικές της κινηματογραφικές ταινίες κινουμένων σχεδίων²⁰⁹. Αυτές οι παραγωγές έχουν καταφέρει να προσελκύσουν μεγάλο κοινό, δημιουργώντας ένα «αιθουσιακό» περιβάλλον που είναι προσιτό για όλη την οικογένεια, ενισχύοντας τη δημοτικότητα του θεάτρου και καθιερώνοντας την Disney ως έναν από τους κύριους παραγωγούς στο Broadway²¹⁰.

Η επιτυχία των Disney musicals δεν περιορίζεται μόνο στο οικονομικό κομμάτι, αλλά αντικατοπτρίζει και τη σημαντική τους επίδραση στην αμερικανική pop κουλτούρα²¹¹.

²⁰⁴ “Megamusical,” Wikipedia, 23 Ιουνίου 2023, <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Megamusical&oldid=1161552148>.

²⁰⁵ “About: Megamusical,” DBpedia, ημερομηνία πρόσβασης 8 Ιανουάριος 2024, <https://dbpedia.org/page/Megamusical>.

²⁰⁶ John Kenrick, “Elements of a Musical: The Score,” ημερομηνία πρόσβασης 26 Φεβρουαρίου 2024, <https://www.musicals101.com/score.htm>.

²⁰⁷ John Snelson και Andrew Lamb, “Musical,” Grove Music Online, 20 Ιανουαρίου 2001, <https://www.oxfordmusic-online.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000019420>.

²⁰⁸ Amy S. Osatinski, *Disney Theatrical Productions: Producing Broadway Musicals the Disney Way* (New York: Routledge, 2019), 13-14.

²⁰⁹ Geoffrey Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo9781561592630-e-1002262833>.

²¹⁰ Osatinski, *Disney Theatrical Productions*, 4.

²¹¹ ο.π., 13-14.

«Η *Disney Theatrical Productions Limited* (DTP), γνωστή και ως Disney στο Broadway, είναι η κορυφαία εταιρεία παραγωγής θεατρικών έργων και μουσικής του *Disney Theatrical Group*, θυγατρικής των *The Walt Disney Studios*, μιας μεγάλης επιχειρηματικής μονάδας της *The Walt Disney Company*. Ιδρύθηκε το 1993, από τον Ron Logan, με την ονομασία *Walt Disney Theatrical*, με το τμήμα να έχει αποκτήσει φήμη στη βιομηχανία για τη δημιουργία πολλών επαγγελματικών και δημοφιλών παραστάσεων»²¹².

Το μιούζικαλ *Beauty and the Beast* αποτέλεσε το πρώτο μεγάλο επιτυχημένο έργο της Walt Disney Theatrical Productions στο Broadway²¹³. Αφού άνοιξε τις πύλες του στο Palace Theatre στις 18 Απριλίου 1994, το μιούζικαλ κατάφερε αμέσως να κερδίσει την αγάπη του κοινού και την αναγνώριση των κριτικών. Η επιτυχία του οδήγησε την DTP να επαναλάβει το μοντέλο του μιούζικαλ στη διαχρονική 42^η οδό του Μπρόντγουεϊ, καθώς υπέγραψε μία 49ετή μίσθωση για το New Amsterdam Theatre τον Μάιο του 1995²¹⁴. Αυτή η κίνηση ανανέωσε την περιοχή και αποτέλεσε ένα βήμα προς τη μετατροπή του Μπρόντγουεϊ σε έναν οικογενειακό προορισμό²¹⁵.

Το *Beauty and the Beast* παρέμεινε στο New Amsterdam Theatre μέχρι το 2007, καθιερώνοντάς το ως ένα από τα πιο αξιολογούμενα έργα του Broadway²¹⁶, με κεφαλαιοποίηση \$12 εκατομμύρια (μερικοί εκτιμούν ότι ήταν \$20 εκατομμύρια)²¹⁷, με συνολικό αριθμό παραστάσεων 5.461²¹⁸ και με περισσότερες από \$1,7 δισεκατομμύρια εισπράξεις συνολικά²¹⁹. Η επιτυχία του συνέβαλε στην άνοδο της Disney Theatrical Productions και στην επέκταση της κυριαρχίας της στον χώρο του μουσικού θεάτρου.

Στη συνέχεια, το 1997, η Disney έφερε στη σκηνή, μέχρι και το 2012, την ταινία της *The Lion King* (1994)²²⁰. Επιπλέον, η ανακαίνιση του New Amsterdam Theatre αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα για την αναζωογόνηση της περιοχής γύρω από την 42^η οδό, καθιστώντας το Broadway έναν ακόμα πιο δημοφιλή προορισμό για τους θεατές και τους επισκέπτες της Νέας Υόρκης²²¹.

²¹² “About: Disney Theatrical Productions,” ημερομηνία πρόσβασης 19 Φεβρουαρίου 2024, https://dbpedia.org/page/Disney_Theatrical_Productions.

²¹³ John Kenrick, *Musical Theatre: A History* (Continuum, 2008), 358.

²¹⁴ “Disney Theatrical Productions,” Wikipedia, 16 Φεβρουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Disney_Theatrical_Productions&oldid=1207893852.

²¹⁵ John Snelson και Andrew Lamb “Musical,” Grove Music Online, 20 Ιανουαρίου 2001, <https://www.oxfordmusic-online.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000019420>.

²¹⁶ “Disney’s *Beauty and the Beast* Is Getting a Broadway Revival,” TheaterMania, 24 Απριλίου 2019, https://www.theatermania.com/broadway/news/disneys-beauty-and-the-beast-broadway-revival_88543.html/.

²¹⁷ Dan Dietz, *The Complete Book of 1990s Broadway Musicals* (Rowman & Littlefield, 2016), 155.

²¹⁸ “Beauty and the Beast Broadway Grosses,” Broadway world, ημερομηνία πρόσβασης 27 Φεβρουαρίου 2024, <https://www.broadwayworld.com/grosses/BEAUTY-AND-THE-BEAST>.

²¹⁹ “Beauty and the Beast (Musical),” Wikipedia, 13 Φεβρουαρίου 2024, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(musical\)&oldid=1206959550](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(musical)&oldid=1206959550).

²²⁰ Geoffrey Block κ.ά., “Musical Theater in the United States,” Grove Music Online, 1 Ιουλίου 2014, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.

²²¹ “About: Disney Theatrical Productions,” ημερομηνία πρόσβασης 19 Φεβρουαρίου 2024, https://dbpedia.org/page/Disney_Theatrical_Productions.

Παρά την επιτυχία των μιούζικαλς, βέβαια, η Disney έχει υποστεί κριτική για διάφορα ζητήματα, όπως οι πρακτικές εκμετάλλευσης των εργαζομένων, ο ρατσισμός στα κινούμενα σχέδια, η έλλειψη ποικιλίας στις θεματικές και τις ιστορίες των παραγωγών της²²². Ωστόσο, η επιρροή των Disney musicals στον τομέα του θεάτρου παραμένει αναντικατάστατη, και έχουν καθιερώσει τη Disney ως έναν από τους πιο σημαντικούς και επιδραστικούς παραγωγούς στο Broadway και πέραν αυτού.

²²² Amy S. Osatinski, *Disney Theatrical Productions: Producing Broadway Musicals the Disney Way* (New York: Routledge, 2019), 9-10.

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Το Μιούζικαλ “Beauty and the Beast”

3.1 Παραμύθι της Beaumont (1756) vs Animation ταινία της Disney (1991)

Το *Beauty and the Beast* (στα γαλλικά *La Belle et la Bête*) είναι ένα παραμύθι που γράφτηκε από τη Γαλλίδα συγγραφέα Gabrielle-Suzanne Barbot de Villeneuve και δημοσιεύτηκε το 1740 σε μια συλλογή παραμυθιών *La Jeune Américaine et les contes marins* (The Young American and Marine Tales)²²³.

Η αρχική εκδοχή του παραμυθιού, ήταν ιδιαίτερα μακροσκελής, γι’ αυτό συντομεύτηκε, αναδιατυπώθηκε και κυκλοφόρησε ξανά από τη Γαλλίδα συγγραφέα Jeanne-Marie Leprince de Beaumont το 1756 στο περιοδικό *Magasin des enfants* (Παιδικό Περιοδικό), με σκοπό να δημιουργηθεί μια πιο συνηθισμένη εκδοχή της ιστορίας που θα κυκλοφορούσε ευρέως²²⁴.

Η Beaumont δημιούργησε μια απλούστερη έκδοση, περιορίζοντας τον αριθμό των χαρακτήρων και αφαιρώντας πολλές από τις υποθέσεις της Villeneuve²²⁵. Η ιστορία ξεκινά κατά βάση με τον ίδιο τρόπο όπως στην έκδοση της Villeneuve, αν και τώρα υπάρχουν μόνο έξι παιδιά: τρεις γιοι και τρεις κόρες, με τη Belle να είναι μία από αυτές. Σε αντίθεση με την αρχική έκδοση, ο έμπορος θεωρείται ο βιολογικός πατέρας της Belle και δεν υπάρχει καμία ένδειξη για την καταγωγή της²²⁶.

Όσον αφορά στην ταινία *Beauty and the Beast*, που κυκλοφόρησε το 1991 από την Walt Disney Feature Animation υπό τη σήμανση της Walt Disney Pictures, αποτελεί μια αμερικανική ταινία μιούζικαλ φαντασίας κινουμένων σχεδίων, η οποία εμπνεύστηκε από το ομώνυμο παραμύθι της Beaumont²²⁷ και από την αντίστοιχη γαλλική ταινία του 1946, που σκηνοθέτησε ο Jean Cocteau²²⁸.

Αυτές οι δύο εκδοχές – της Beaumont και της Disney – παρουσιάζουν ορισμένες διαφορές μεταξύ τους, ως προς την πλοκή και τους χαρακτήρες του παραμυθιού.

Πιο συγκεκριμένα, η εκδοχή της Disney αφαίρεσε τα έξι αδέρφια της Belle και μεταμόρφωσε τον πλούσιο έμπορο πατέρα της (Maurice) σε έναν σχεδόν ηλικιωμένο εφευρέτη²²⁹. «Αυτή η αλλαγή στο επάγγελμα έγινε κυρίως για λειτουργικό σκοπό, για να μπορεί να

²²³ Jack Zipes, *Breaking the Magic Spell: Radical Theories of Folk and Fairy Tales* (University Press of Kentucky, 2002), 10.

²²⁴ Jean Stouff, “La Belle et La Bête,” *Hypotheses* (blog), 24 Μαρτίου, 2014, <https://biblioweb.hypotheses.org/17735>.

²²⁵ Betsy Hearne, *Visions and revisions of an old tale* (United States of America: The University of Chicago Press Chicago and London, 1989), 26.

²²⁶ Gelay Mendoza, “Beauty and The Beast”, Scribd, 12 Αυγούστου 2021, <https://www.scribd.com/presentation-519841599/Beauty-and-the-Beast>.

²²⁷ Liam Dodds, “Analysis Beauty Beast,” Scribd, 11 Σεπτεμβρίου 2014, <https://www.scribd.com/document-239406443/Analysis-Beauty-Beast>.

²²⁸ “Beauty and the Beast (1991 Film),” Wikipedia, 17 Δεκεμβρίου 2023, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)&oldid=1190123467#Plot](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(1991_film)&oldid=1190123467#Plot).

²²⁹ David Koenig, *Mouse under Glass: Secrets of Disney Animation & Theme Parks* (CA, USE: Irvine, CA: Bonaventure Press, 1997), 208.

αλληλεπιδράσει με τα μαγικά αντικείμενα τη στιγμή που θα μπει στο κάστρο»²³⁰, ώστε να αυξηθεί η δράση στην ταινία.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή που εισήγαγε η Disney ήταν η μετατόπιση του ενδιαφέροντος προς το Τέρας ως κεντρικό ήρωα της ιστορίας. Δηλαδή, η προσοχή επικεντρώθηκε στη δική του εξέλιξη και όχι τόσο στην τραγωδία που βιώνει η Belle²³¹.

«Για να κρατηθεί το ενδιαφέρον του κοινού, η Disney ακολούθησε το παράδειγμα του Cocteau»²³². Προστέθηκαν καινούρια πρόσωπα, όπως ο Gaston, ένας δεύτερος αντρικός χαρακτήρας, ο οποίος λειτουργεί ως ο “κακός” της ιστορίας – γι’ αυτό η ηρωίδα παρουσιάζεται ως μοναχοκόρη – και ο LeFou, ο πιστός ακόλουθος και υποστηρικτής του Gaston, ο οποίος παρέχει στο κοινό στιγμές γέλιου, τόσο με την εμφάνιση, όσο και με τις κινήσεις του²³³.

Τέλος, η ομάδα της Disney εισήγαγε τα μαγικά αντικείμενα (μεταμορφωμένοι άνθρωποι), τα οποία να μην υπάρχουν και στις δύο ιστορίες, όμως στην αρχική δεν έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν ως ανθρώπινοι χαρακτήρες και να συμμετέχουν ενεργά στην εξέλιξη της ιστορίας²³⁴. «Και αυτή η ιδέα προέρχεται από το *La Belle et La Bete* του J. Cocteau»²³⁵.

3.2 Η ταινία κινουμένων σχεδίων “Beauty and the Beast” (1991)

3.2.1 Οι χαρακτήρες

Belle (Μπελ): Η κεντρική ηρωίδα. Ανεξάρτητη, περίεργη, ώριμη και έξυπνη κοπέλα, που απολαμβάνει την ανάγνωση βιβλίων και δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τον γάμο²³⁶.

Beast (Τέρας): Ο κεντρικός ήρωας. Πολυδιάστατος χαρακτήρας, στην αρχή οξύθυμος και τρομακτικός. Στην πορεία γίνεται πιο ευαίσθητος, με ευγενική καρδιά και θέληση για αγάπη και αποδοχή²³⁷.

Gaston (Γκαστόν): Κεντρικός ήρωας. Ο πιο δημοφιλής κυνηγός του χωριού. Ναρκισσιστικό, εγωκεντρικό και επιφανειακό άτομο, υποκινούμενο από ακραία ζήλια²³⁸.

²³⁰ Σμαρώ Παναγιώτα Σαχπαζίδου, Διπλωματική εργασία “*Η Πεντάμορφη και Το Τέρας*”: Μελέτη περίπτωσης ταινίας εμπύχωσης. *Η σημασία του σεναρίου για την επανέκδοση μίας ταινίας εμπύχωσης με νέες τεχνολογίες παραγωγής*. (Πανεπιστήμιο Αιγαίου Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων: Σύρος, Οκτώβριος 2013), 88.

²³¹ ο.π., 87.

²³² ο.π., 88.

²³³ ο.π., 88.

²³⁴ Koenig, *Mouse under Glass*, 206-208.

²³⁵ Σαχπαζίδου, “*Η Πεντάμορφη και Το Τέρας*”, 88.

²³⁶ “Belle (Disney Character),” Wikipedia, 28 Φεβρουαρίου 2024, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Belle_\(Disney_character\)&oldid=1210898250](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Belle_(Disney_character)&oldid=1210898250).

²³⁷ “Beast,” Disney Wiki, 1 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Beast>.

²³⁸ Madison, “Ranking the Top 10 Animated Disney Villains,” *TVovermind* (blog), 30 Μαρτίου, 2016, <https://tvovermind.com/ranking-top-10-animated-disney-villains/>.

Maurice (Μορίς): Ο εφευρέτης του χωριού και πατέρας της Μπελ. Ωστόσο, οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού πιστεύουν ότι είναι τρελός, επειδή κατασκευάζει συσκευές που θεωρούνται αδύνατο να φτιαχτούν στην πραγματικότητα²³⁹.

Lumière (Λουμιέρ): «Ένας καλόκαρδος, αλλά επαναστατικός αρχισερβιτόρος του κάστρου του Τέρατος, ο οποίος έχει μεταμορφωθεί σε κηροπήγιο. Συχνά παραβαίνει τους κανόνες, με το Τέρας πολλές φορές να τον επιπλήττει, αλλά και να τον συμβουλευεται»²⁴⁰.

Cogsworth (Τικιτάκας): «Ο μπάτλερ του κάστρου και καλύτερος φίλος του Λουμιέρ, μεταμορφωμένος σε ρολόι. Είναι άκρως πιστός στο Τέρας, και πολλές φορές προσπαθεί να σώσει τον εαυτό του για να μην κατηγορηθεί»²⁴¹.

Mrs. Potts (Μαντάμ Τσαγιερό): «Η επικεφαλής οικονόμος του κάστρου, η οποία έχει μεταμορφωθεί σε τσαγιέρα και αντιμετωπίζει την Μπελ με στοργικότητα»²⁴².

Chip Potts (Τσιπ): Ο γιος της κυρίας Ποτς (Μαντάμ Τσαγιερό), που μεταμορφώθηκε σε φλιτζάνι τσαγιού. Ως άνθρωπος είναι ένα επτάχρονο αγόρι που δουλεύει με την κυρία Ποτς στις κουζίνες του κάστρου²⁴³.

Feather duster (Fifi): Υπηρέτρια του κάστρου και η κοπέλα του Λουμιέρ, η οποία μεταμορφώνεται σε ξεσκονόπανο²⁴⁴.

Sultan: «Ο σκύλος του κάστρου, που μεταμορφώθηκε σε σκαμπό»²⁴⁵.

The Wardrobe (Γκαρνταρόμπα): Πρώην «τραγουδίστρια της όπερας, η οποία μεταμορφώθηκε σε γκαρνταρόμπα».

LeFou (ΛεΦου): «Στα γαλλικά μεταφράζεται ως “ο ανόητος”». Είναι πιστός φίλος του Γκαστόν, που τον ακολουθεί σε όλα του τα σχέδια, αλλά εκείνος τον κακομεταχειρίζεται συνεχώς²⁴⁶.

Monsieur D'Arque (κύριος Ντ'Αρκ): «Ο ιδιοκτήτης του τοπικού φρενοκομείου Maison de Lunes»²⁴⁷.

The Triplets (Bimbettes): Ένα τρίο γοητευτικών ξανθιών γυναικών (Claudette, Laurette και Paulette) που αγαπούν τον Γκαστόν²⁴⁸.

²³⁹ “List of Disney’s *Beauty and the Beast* Characters,” Wikipedia, 15 Ιανουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=List_of_Disney%27s_Beauty_and_the_Beast_characters&oldid=1195922187.

²⁴⁰ “Lumiere,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Lumiere>.

²⁴¹ “Cogsworth,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Cogsworth>.

²⁴² “Mrs. Potts,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Mrs._Potts.

²⁴³ “Chip Potts,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Chip_Potts.

²⁴⁴ “Fifi,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Fifi>.

²⁴⁵ “Sultan (Beauty and the Beast),” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, [https://disney.fandom.com/wiki/Sultan_\(Beauty_and_the_Beast\)](https://disney.fandom.com/wiki/Sultan_(Beauty_and_the_Beast)).

²⁴⁶ “LeFou,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/LeFou>.

²⁴⁷ “Monsieur D'Arque,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Monsieur_D%27Arque.

²⁴⁸ “The Bimbettes,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/The_Bimbettes.

Gaston's Buddies: (Tom, Dick, Stanley και Gramps). Μαζί με τον ΛεΦου λειτουργούν σαν συμμορία του Γκαστόν²⁴⁹.

The Baker (ο Φούρναρης): Ο φούρναρης του χωριού²⁵⁰.

The Bookseller (ο Βιβλιοπώλης): Ο ιδιοκτήτης ενός μικρού βιβλιοπωλείου/βιβλιοθήκης στο χωριό και ένας από τους λίγους που είναι φιλικός με την Μπελ²⁵¹.

The Enchantress (η Μάγισσα): Αυτή που έριξε το ξόρκι στον πρίγκιπα και το κάστρο²⁵².

Phillipe: Το άλογο του Μορίς και της Μπελ²⁵³.

Chef Bouche: Ο επικεφαλής σεφ του κάστρου, που μεταμορφώθηκε σε σόμπα²⁵⁴.

Coat Rack: Ένας ανώνυμος υπηρέτης του Τέρατος, που μεταμορφώθηκε σε καλόγερο. Παρ' όλο που δεν μιλάει, είναι ο πιο πιστός τόσο στο Τέρατος, όσο και στην Μπελ και τον Μορίς²⁵⁵.

3.2.2 Η πλοκή

Η ιστορία της ταινίας *Η Πεντάμορφη και το Τέρατος* (1991) ξεκινάει όταν μια μάγισσα, μεταμφιεσμένη σε ηλικιωμένη ζητιάνα, επισκέπτεται το παλάτι ενός νεαρού πρίγκιπα, προσφέροντάς του ένα τριαντάφυλλο, με αντάλλαγμα να της παραχωρήσει καταφύγιο. Εκείνος, όμως, την περιφρονεί, λόγω της εμφάνισής της²⁵⁶. Τότε, η μάγισσα αποκαλύπτει την πραγματικής της ταυτότητα, και αφού έχει καταλάβει ότι ο πρίγκιπας είναι εγωιστής, χωρίς καλοσύνη μέσα του, τον τιμωρεί, μεταμορφώνοντας τον ίδιο σε τέρας, τους υπηρέτες του σε οικιακά αντικείμενα «και ολόκληρο το κάστρο – και όλα τα περίχωρά του – σε ένα σκοτεινό, απαγορευμένο μέρος»²⁵⁷. Το τριαντάφυλλο, επίσης, ήταν μαγεμένο που θα άνθιζε μέχρι τα 21^α γενέθλιά του και το ξόρκι θα έσπαγε μόνο αν μάθαινε να αγαπά και να τον αγαπούν, πριν πέσει το τελευταίο πέταλο, αλλιώς θα παρέμενε για το υπόλοιπο της ζωής του Τέρατος²⁵⁸.

²⁴⁹ “Gaston’s Buddies,” Villains Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://villains.fandom.com/wiki/Gaston%27s_Buddies.

²⁵⁰ “List of Disney’s *Beauty and the Beast* Characters,” Wikipedia, ημερομηνία πρόσβασης 15 Ιανουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=List_of_Disney%27s_Beauty_and_the_Beast_characters&oldid=1195922187.

²⁵¹ “The Bookseller,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/The_Bookseller.

²⁵² “Enchantress,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Enchantress>.

²⁵³ “Phillipe,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, <https://disney.fandom.com/wiki/Phillipe>.

²⁵⁴ “Chef Bouche,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Chef_Bouche.

²⁵⁵ “Coat Rack,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Coat_Rack.

²⁵⁶ Luis Calderon P, “(1991) *Beauty and the Beast*,” Scribd, 24 Αύγουστος 2021, <https://www.scribd.com/document/521436180/1991-Beauty-and-the-Beast>.

²⁵⁷ “Beauty and the Beast (1991 Film),” Disney Wiki, 29 Φεβρουαρίου 2024, [https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)](https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_(1991_film)).

²⁵⁸ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ., *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture* (Bloomington: Indiana University Press, 1995), 166-167.

Στη συνέχεια, σε ένα μικρό χωριό, παρουσιάζεται η Μπελ, μια νεαρή βιβλιόφιλη, που θεωρείται περίεργη από τους υπόλοιπους κατοίκους²⁵⁹. Αν και ο Γκαστόν θέλει να την παντρευτεί λόγω της ομορφιάς της, εκείνη τον αποφεύγει εξαιτίας της αλαζονείας του. Ο Μορίς καθοδόν προς μια έκθεση για να παρουσιάσει την τελευταία του εφεύρεση χάνεται στο δάσος και καταλήγει στο κάστρο. Εκεί, τον υποδέχονται οι υπηρέτες, αλλά το Τέρας τον φυλακίζει²⁶⁰.

Ο Γκαστόν ζητά από την Μπελ να τον παντρευτεί, αλλά εκείνη απορρίπτει την πρότασή του²⁶¹.

Η Μπελ βρίσκει τον πατέρα της κλειδωμένο στο μπουντρούμι του κάστρου και συμφωνεί με το Τέρας να πάρει τη θέση του, με αντάλλαγμα την ελευθερία του. Τότε οι υπηρέτες αποφασίζουν να κάνουν την Μπελ να ερωτευθεί το Τέρας, για να σπάσει η κατάρα, αλλά η άσχημη συμπεριφορά του στέκεται εμπόδιο στην προσπάθεια αυτή²⁶².

Όταν επιστρέφει πίσω, ο Μορίς ζητάει βοήθεια για να σώσει την κόρη του από το Τέρας, αλλά το μόνο που κερδίζει είναι η απόρριψη από τους κατοίκους του χωριού. Ακούγοντας αυτές τις δηλώσεις, ο Γκαστόν καταστρώνει ένα σχέδιο. Να κλείσει τον Μορίς στο φρενοκομείο της πόλης, ώστε να αναγκάσει την Μπελ να τον παντρευτεί. Ωστόσο, πριν προλάβει να δράσει, ο Μορίς φεύγει για το κάστρο για να τη σώσει μόνος του²⁶³.

Παράλληλα, η Μπελ αποφασίζει να εξερευνήσει το κάστρο και γίνεται φίλη με τους υπηρέτες. Όταν περιπλανιέται στην απαγορευμένη δυτική πτέρυγα και βρίσκει το τριαντάφυλλο, το Τέρας θυμωμένο την αναγκάζει να φύγει. Η Μπελ προσπαθεί να δραπετεύσει στο δάσος, όταν έρχεται αντιμέτωπη με μια αγέλη λύκων. Το Τέρας καταφέρνει να τη σώσει, αλλά στην πορεία τραυματίζεται. Καθώς η Μπελ φροντίζει τα τραύματά του, αναπτύσσεται μια σχέση μεταξύ τους και όσο περνάει ο καιρός αρχίζουν να ερωτεύονται²⁶⁴.

Ένα βράδυ, αφού μοιράστηκαν ένα ρομαντικό δείπνο και χόρεψαν στην αίθουσα χορού του κάστρου, το Τέρας αφήνει την Μπελ να χρησιμοποιήσει τον μαγικό καθρέφτη για να δει τον πατέρα της και να ανακαλύψει τελικά ότι έχει χαθεί στο δάσος. Το Τέρας τότε, αποφασίζει να αφήσει την Μπελ να φύγει, για να σώσει τον πατέρα της. Οι υπηρέτες τρομοκρατούνται ότι η ευκαιρία τους να γίνουν ξανά άνθρωποι έχει χαθεί²⁶⁵.

Αφού η Μπελ παίρνει τον πατέρα της στο χωριό, μια ομάδα χωρικών με επικεφαλής τον Γκαστόν φτάνει, για να κρατήσει τον Μορίς. Η Μπελ αποδεικνύει ότι ο πατέρας της λέει την αλήθεια, δείχνοντας σε όλους το Τέρας με τον μαγικό καθρέφτη. Συνειδητοποιώντας ότι η Μπελ αγαπά το Τέρας, ο Γκαστόν εξοργισμένος κλειδώνει την Μπελ και τον πατέρα της στο κελάρι και

²⁵⁹ *Disney's Beauty and the Beast* (Canada), 2.

²⁶⁰ ο.π., 6 -7.

²⁶¹ "Beauty and the Beast (1991 Film)," Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, [https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)](https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_(1991_film)).

²⁶² ο.π.

²⁶³ Luis Calderon P, "(1991) Beauty and The Beast," Scribd, 24 Αύγουστος 2021, <https://www.scribd.com/document/521436180/1991-Beauty-and-the-Beast>.

²⁶⁴ ο.π.

²⁶⁵ "Beauty and the Beast (1991 Film)," Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024, [https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)](https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_(1991_film)).

συγκεντρώνει τους χωρικούς, ώστε να τον βοηθήσουν να σκοτώσει το Τέρας. Ευτυχώς, ελευθερώνονται σύντομα από τον Chip, ο οποίος χρησιμοποιεί την εφεύρεση του Μορίς²⁶⁶.

Όταν οι χωρικοί φτάνουν στο κάστρο, οι υπηρέτες τους διώχνουν. Εν τω μεταξύ, ο Γκαστόν επιτίθεται στο Τέρας, αλλά χάνει. Παρ' όλ' αυτά, το Τέρας του χαρίζει τη ζωή πριν ξανασιμίζει με την Μπελ. Ωστόσο, ο Γκαστόν μαχαιρώνει θανάσιμα το Τέρας, πριν πέσει από το μπαλκόνι. Το Τέρας πεθαίνει στην αγκαλιά της Μπελ πριν πέσει το τελευταίο πέταλο του τριαντάφυλλου. Η Μπελ, όμως, δηλώνοντας την αγάπη της στο Τέρας, το ζόρκι αναιρείται, αποκαθιστώντας την ανθρώπινη μορφή του, μαζί με τους υπηρέτες και το κάστρο του²⁶⁷.

3.2.3 Voice cast

- Η Paige O'Hara το 1991, έκανε το ντεμπούτο της στον κινηματογράφο με την ταινία της Disney, "Beauty and the Beast", στην οποία έδωσε τη φωνή της στην κεντρική ηρωίδα, τη Belle²⁶⁸.
- Ο Robby Benson ξεκίνησε την καριέρα του στο θέατρο και συμμετείχε στην ταινία "Beauty and the Beast", δίνοντας τη φωνή του στον κεντρικό ήρωα, το Τέρας.
- Ο Richard White είναι γνωστός για τη φωνή του, ως χαρακτήρας του Gaston στην ταινία της Disney²⁶⁹.
- Ο Rex Everhart εκτός από ταινίες, είχε εμφανιστεί και σε πολλά μιούζικαλ στο Broadway²⁷⁰ και το 1991 παρείχε τη φωνή του στον χαρακτήρα του Maurice²⁷¹.
- Ο Jerome Bernard Orbach συμμετείχε στην ταινία κινουμένων σχεδίων "Beauty and the Beast", ως Lumière²⁷².
- Ο David Allen Ogden Stiers υποδύθηκε τον Cogsworth και τον αφηγητή στην αρχή της ταινίας²⁷³.
- Η Dame Angela Brigid Lansbury έδωσε τη φωνή της στη Mrs.Potts, «ερμηνεύοντας το τραγούδι του τίτλου»²⁷⁴.

²⁶⁶ *Disney's Beauty and the Beast* (Canada), 21-23.

²⁶⁷ ο.π., 24.

²⁶⁸ "Interview With Paige O'Hara, The Voice Of Belle In "Beauty and the Beast," Disney Dreaming, 12 Μαρτίου 2012, <https://web.archive.org/web/20120312203952/http://www.disneydreaming.com/2010/10/05/interview-with-paige-ohara-the-voice-of-belle-in-beauty-and-the-beast>.

²⁶⁹ "Richard White," Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Richard_White

²⁷⁰ "Rex Everhart – Biography," IMDb, ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024, <https://www.imdb.com/name/nm0263591/bio/>.

²⁷¹ "Rex Everhart," Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Rex_Everhart.

²⁷² "Jerry Orbach - Theater, TV Shows & Death," Biography, 12 Απριλίου 2021, <https://www.biography.com/actors/jerry-orbach>.

²⁷³ "David Ogden Stiers," Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/David_Ogden_Stiers.

²⁷⁴ M. Bradley, "Dame Angela Lansbury," Find a Grave, 11 Οκτωβρίου 2022, <https://www.findagrave.com/memorial/244491514/angela-lansbury>.

- Ο Bradley Michael Pierce ξεχώρισε για τις φωνητικές του ερμηνείες στον κόσμο της Disney, όπως η φωνή του Chip Potts²⁷⁵.
- Ο Jesse Corti είναι κυρίως γνωστός για τις φωνητικές του ερμηνείες σε διάφορες ταινίες της Disney, όπως για παράδειγμα στο “Beauty and the Beast”, ως LeFou²⁷⁶.
- Η Jo Anne Worley είναι γνωστή για τη φωνή της ως Γκαρνταρόμπα στην ταινία²⁷⁷.
- Ο Harold John Smith έκανε τη φωνή του Philippe (του αλόγου)²⁷⁸.
- Η Katherine Elaine (ή αλλιώς Kath Soucie) έδωσε τη φωνή της στην Paulette από τις Bimbettes, ενώ η Mary Kay Bergman ή Shannen Cassidy έκανε τις φωνές των χαρακτήρων Claudette και Laurette²⁷⁹.
- Οι Jack Angel, Phil Proctor, Bill Farmer και Patrick Pinney έδωσαν τις φωνές τους στους Gaston's Buddies: Tom, Dick, Stanley και Gramps, αντίστοιχα²⁸⁰.
- Ο Brian Douglas Cummings, στην ταινία της Disney, έκανε τη φωνή του Chef Bouche²⁸¹.
- Ο Alvin Epstein έδωσε τη φωνή του στον χαρακτήρα του βιβλιοπώλη²⁸².
- Η φωνή του Tony Jay ήταν πολύ χαμηλή, χαρακτηριστική βαρύτονου, που συχνά οδηγούσε στο να παίζει κακούς ρόλους, όπως τον Monsieur D'Arque²⁸³.
- Η Kimberly Anne Robertson έπαιξε τη Fifi²⁸⁴.
- Ο Alec Murphy είναι γνωστός για τη συμμετοχή του στην ταινία “Beauty and the Beast”, ως ο Φούρναρης²⁸⁵.

²⁷⁵ “Bradley Pierce – Biography,” IMDb, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, <https://www.imdb.com/name/nm0682300/bio/>.

²⁷⁶ “Jesse Corti,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Jesse_Corti.

²⁷⁷ “Jo Anne Worley - Biography,” IMDb, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, <https://www.imdb.com/name/nm0941506/bio/>.

²⁷⁸ “Hal Smith,” Dubbing Wikia, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://dubbing.fandom.com/wiki/Hal_Smith.

²⁷⁹ “Mary Kay Bergman,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Mary_Kay_Bergman.

²⁸⁰ “Beauty and the Beast (1991 Film),” Wikipedia, ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)&oldid=1212020507](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(1991_film)&oldid=1212020507).

²⁸¹ “Brian Cummings,” Rotten Tomatoes, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://www.rottentomatoes.com-/celebrity/brian_cummings

²⁸² “Alvin Epstein,” Wikipedia, 26 Νοεμβρίου 2022, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Alvin_Epstein&oldid=1123990274.

²⁸³ Valerie J. Nelson, “Tony Jay, 73; Veteran Voice Actor in Film and Video Games,” Los Angeles Times, 20 Αυγούστου 2006, <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2006-aug-20-me-jay20-story.html>.

²⁸⁴ “Kimmy Robertson,” Disney Wiki, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://disney.fandom.com/wiki/Kimmy_Robertson.

²⁸⁵ “Alec Murphy,” Voice Actors from the world Wikia, ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024, https://voice-actors-from-the-world.fandom.com/wiki/Alec_Murphy.

3.2.4 Οι Συντελεστές

Η Linda Woolverton έγραψε το πρωτότυπο προσχέδιο της ιστορίας πριν ξεκινήσει η δημιουργία του σεναρίου, και συνεργάστηκε με την ομάδα της ιστορίας για τυχόν τροποποιήσεις, πριν την ανάπτυξη της ταινίας²⁸⁶.

Με εντολή του Michael Eisner, CEO της Disney, το *Beauty and the Beast* ήταν η πρώτη ταινία κινουμένων σχεδίων της Disney που συνεργάστηκε με σεναριογράφο²⁸⁷.

Τελικά, οι Kirk Wise και Gary Trousdale προσλήφθηκαν ως σκηνοθέτες για την ταινία, ενώ ο Don Hahn ως παραγωγός²⁸⁸. Ως καλλιτεχνικός διευθυντής ορίστηκε ο Brian McEntee²⁸⁹, ενώ ο Ed Ghertner ήταν υπεύθυνος για τον σχεδιασμό της σκηνής και τη διάταξη των στοιχείων σε κάθε πλάνο ή σκηνή πριν την κινηματογράφηση (layout supervisor)²⁹⁰.

«Ο David Friedman ήταν μαέστρος και ενορχηστρωτής φωνητικών σε πολλά κλασικά έργα της Disney, όπως των *Beauty and the Beast*, *Aladdin*, *Pocahontas* και *The Hunchback of Notre Dame*»²⁹¹.

3.3 Το Broadway musical “Beauty and the Beast” (1994)

3.3.1 Οι χαρακτήρες

Οι χαρακτήρες από την αρχική ταινία του 1991 παρέμειναν οι ίδιοι στην προσαρμογή της, στο Broadway musical του 1994 και στα μετέπειτα σκηνικά μιούζικαλ που ακολούθησαν²⁹², με εξαίρεση τους χαρακτήρες του ξεσκονόπανου και της γκαρνταρόμπας, που για πρώτη φορά τους δόθηκαν ονόματα και πιο ολοκληρωμένα χαρακτηριστικά. Πιο συγκεκριμένα, το ξεσκονόπανο ονομάστηκε *Babette* και η γκαρνταρόμπα *Madame de la Grande Bouche*²⁹³.

3.3.2 Η πλοκή

Η σεναριογράφος Linda Woolverton ανέλαβε την προσαρμογή της ταινίας που είχε γράψει σε μια πλήρη διάρκεια, παραμένοντας σχετικά πιστή στα κείμενα της αρχικής γαλλικής ιστορίας, διαδραματίζοντας το έργο σε δύο πράξεις. Ωστόσο, έγιναν κάποιες βασικές αλλαγές στο υλικό,

²⁸⁶ Bob Thomas, *Disney's Art of Animation: From Mickey Mouse to Beauty and the Beast* (New York: Hyperion, 1991), 142.

²⁸⁷ ο.π., 142.

²⁸⁸ ο.π., 158.

²⁸⁹ ο.π., 168.

²⁹⁰ ο.π., 170.

²⁹¹ Jeryl Brunner, “What This Hit Composer Gave Up To Get What He Wanted Most,” *Forbes*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, <https://www.forbes.com/sites/jerylbrunner/2018/07/25/what-this-hit-composer-gave-up-to-get-what-he-wanted-most/>.

²⁹² Jessica Weller, “Beauty and the Beast: The Musical vs The Movies,” *Prezi*, 19 Φεβρουαρίου 2021, <https://prezi.com/p/96sjwhrink4k/beauty-and-the-beastthe-musical-vs-the-movies/>.

²⁹³ “StageAgent - Beauty & the Beast,” *wayback machine*, 19 Μαΐου 2012, https://web.archive.org/web/20120519141713/http://showsdata.stageagent.com/index.php?info_type=3&id=804.

εμπλουτίζοντας το συναισθηματικό “βάθος” κάθε κύριου χαρακτήρα και προσθέτοντας νέα μουσικά νούμερα, με σκοπό την επέκταση της ιστορίας²⁹⁴. Για παράδειγμα, ο χαρακτήρας του Τέρατος έγινε πιο απειλητικός και συμπονετικός, με την προσθήκη του τραγουδιού “If I Can't Love Her”, ενώ η Belle εξελίχθηκε σε πιο αποφασιστική ηρωίδα²⁹⁵.

Επιπλέον, η εξελισσόμενη σχέση μεταξύ της Μπελ και του Τέρατος απέκτησε μια νέα διάσταση στο μιούζικαλ, χάρη σε μια σκηνή που προστέθηκε ειδικά για το σκηνικό έργο. Καθώς βρίσκονται μαζί στη βιβλιοθήκη, η Μπελ διαβάζει στο Τέρας την ιστορία του Βασιλιά Αρθούρου και εκείνος ανταποκρίνεται, δείχνοντας ευάλωτος, για πρώτη φορά²⁹⁶.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του Broadway musical είναι φανερό η μειωμένη αίσθηση κινδύνου, η οποία αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία του αρχικού παραμυθιού. Γι' αυτό, το σκηνικό μιούζικαλ υιοθέτησε μια πιο εξυγιαντική προσέγγιση, καθώς απευθυνόταν κυρίως σε γονείς και παιδιά²⁹⁷.

Τα κοστύμια πρόσθεταν, επίσης, ένα επίπεδο δράματος στην παράσταση, αφού σε αντίθεση με την κινηματογραφική εκδοχή, όπου οι χαρακτήρες μετατρέπονται εξ αρχής και πλήρως σε οικιακά αντικείμενα, στη σκηνική εκδοχή οι χαρακτήρες μεταμορφώνονται σταδιακά και γι' αυτόν τον λόγο είναι ανθρώπινου μεγέθους και έχουν ακόμα και πόδια²⁹⁸.

3.3.3 Οι ηθοποιοί

- Η Susan Farrell Egan ήταν η πρώτη ηθοποιός που υποδύθηκε την Belle στο Broadway στη σκηνική παραγωγή του *Beauty and the Beast* το 1994 και υποψήφια για τα βραβεία Tony και Drama Desk ως “Best Actress in a Musical”²⁹⁹.
- Ο Terrence Vaughan Mann είναι, κυρίως, γνωστός για τις εμφανίσεις του στη σκηνή του Broadway, γι' αυτό και επιλέχθηκε για τον ρόλο του Τέρατος στο *Beauty and the Beast*³⁰⁰.
- Ο ηθοποιός Burke Moses υποδύθηκε τον Gaston³⁰¹.
- Ο Tom Bosley υποδύθηκε τον ρόλο του Maurice, ερμηνεύοντας το τραγούδι “No matter what”³⁰².

²⁹⁴ “Broadway Reviews: Beauty and the Beast,” Talkin’ Broadway, 18 Απριλίου 2004, <https://www.talkinbroadway.com/page/world/BeautyBeast.html>.

²⁹⁵ Jeremy Gerard, “Disney’s Beauty and the Beast,” *Variety* (blog), 19 Απριλίου, 1994, <https://variety.com/1994/legit/reviews/disney-s-beauty-and-the-beast-2-1200436613/>.

²⁹⁶ Tom Jacobs, “Beauty and the Beast,” *Variety* (blog), 17 Απριλίου, 1995, <https://variety.com/1995/legit/reviews/beauty-and-the-beast-6-1200441399/>.

²⁹⁷ ο.π.

²⁹⁸ “Broadway Review: Beauty and the Beast,” Talkin’ Broadway, 18 Απριλίου 2004, <https://www.talkinbroadway.com/page/world/BeautyBeast.html>.

²⁹⁹ Logan Culwell-Block, “Where Are the Stars of Disney’s Beauty and the Beast Now?,” *Playbill*, 16 Μαρτίου 2017, <https://playbill.com/article/where-are-the-stars-of-disneys-beauty-and-the-beast-now-com-346615>.

³⁰⁰ “Susan Egan - Biography,” IMDb, ημερομηνία πρόσβασης 7 Μαρτίου 2024, <https://www.imdb.com/name/nm0250743/bio/>

³⁰¹ “Meet the Cast video series: Burke Moses,” Denver Center for the Performing Arts, 23 Σεπτεμβρίου, 2014, βίντεο, 3:22, <https://www.youtube.com/watch?v=c4LUOG0qCY>.

³⁰² “No Matter What,” Disney Wiki, 20 Απριλίου 2014, https://disney.fandom.com/wiki/No_Matter_What.

- Η καριέρα του Gary Beach ήταν κυρίως αφιερωμένη στα μιούζικαλ στο Broadway και το 1994 επιλέχθηκε για τον ρόλο του Lumiere, αποσπώντας την πρώτη του υποψηφιότητα για Tony Award για την ερμηνεία του³⁰³.
- Ο Heath Lamberts υποδύθηκε τον Cogsworth στο αρχικό καστ και ήταν ο μεγαλύτερος ρόλος του στο Broadway³⁰⁴.
- Ο κωμικός Kenny Raskin ήταν μια φυσική επιλογή για να παίξει τον ρόλο του Lefou στη σκηνική προσαρμογή της ταινίας το 1994³⁰⁵.
- Η ηθοποιός Stacey Logan συμμετείχε στην παράσταση ως Babette³⁰⁶.
- Η Beth Fowler είναι περισσότερο γνωστή για τις ερμηνείες της στο Broadway και εμφανίστηκε ως Mrs. Potts στην αρχική ομάδα του *Beauty and the Beast*³⁰⁷.
- Η Eleanor Glockner ήταν η πρώτη που υποδύθηκε την Madame de la Grande Bouche στο σκηνικό μιούζικαλ³⁰⁸.

3.3.4 Οι Συντελεστές

Η Linda Woolverton επιλέχθηκε να γράψει το βιβλίο για την παραγωγή του Broadway. Ο Stanley A. Meyer εργάστηκε ως σκηνικός σχεδιαστής, ενώ η Natasha Katz ως σχεδιάστρια φωτισμών³⁰⁹. Ακόμη, ο David Friedman εργάστηκε ως μουσικός διευθυντής και ο John Petrafesa Jr. ως σχεδιαστής ήχου.

³⁰³ Adam Hetrick, “Tony Winner Gary Beach, Star of Broadway’s *The Producers* and *Beauty and the Beast*, Dies at 70,” *Playbill*, 11 Ιουλίου 2018, <https://playbill.com/article/tony-winner-gary-beach-star-of-broadways-the-producers-and-beauty-and-the-beast-dies-at-70>.

³⁰⁴ “Heath Lamberts – Biography,” *IMDb*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, <https://www.imdb.com/name/nm0483351/bio/>.

³⁰⁵ “Inside the Playbill Gallery,” *Playbill*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, <https://playbill.com/playbillpagegallery/inside-playbill>.

³⁰⁶ “Stacey (Loach) Logan,” *Wikipedia*, 1 Μαρτίου 2022, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Stacey_\(Loach\)_Logan&oldid=1074601953](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Stacey_(Loach)_Logan&oldid=1074601953).

³⁰⁷ “Beth Fowler,” *Wikipedia*, 20 Ιανουαρίου 2024, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beth_Fowler&oldid=1197323656#References.

³⁰⁸ “Madame de La Grande Bouche,” *Disney Musical Wiki*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, https://disneymusical.fandom.com/wiki/Madame_de_la_Grande_Bouche.

³⁰⁹ “Disney’s *Beauty and the Beast*,” *Music Theatre International*, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, <https://www.mtishows.com/print/node/19076545>.

Η σχεδιάστρια κοστουμιών του Broadway, Ann Hould-Ward συνεργάστηκε με τον χορογράφο Matt West για να διασφαλίσει ότι αυτά τα θεαματικά και ογκώδη κουστούμια θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στην κίνηση των ηθοποιών και τέλος, τα στελέχη της εταιρείας Ron Logan και Robert McTyre ίδρυσαν τη Theatrical Productions της Walt Disney³¹⁰.

3.4 Οι Δημιουργοί των κομματιών

Ο Alan Irwin Menken, γεννημένος στις 12 Ιουλίου 1949 στο Μανχάταν, έδειξε από μικρή ηλικία ενδιαφέρον για τη μουσική, ξεκινώντας μαθήματα πιάνου και βιολιού και συνθέτοντας από νεαρή ηλικία. Το ταλέντο του αναγνωρίστηκε νωρίς, με τη σύνθεσή του “Bouree”, όταν ήταν μόλις εννέα ετών³¹¹.

Σπούδασε στο *University College of Arts and Science* της Νέας Υόρκης και στη συνέχεια παρακολούθησε το εργαστήριο θεάτρου *BMI Lehman Engel*, που διηύθυνε ο μαέστρος του Broadway, Lehman Engel, εμβαθύνοντας τις γνώσεις του στον τομέα του μουσικού θεάτρου³¹².

Ο Αμερικανός στιχουργός Howard Ashman γεννήθηκε στη Βαλτιμόρη στις 17 Μαΐου 1950. Από μικρός του άρεσε να φτιάχνει ιστορίες και σε ηλικία μόλις έξι ετών συμμετείχε στον Σύλλογο Παιδικού Θεάτρου (INC)³¹³.

Σπούδασε παραστατικές τέχνες στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, στο Κολλέγιο Goddard και στο Τμήμα Θεάτρου του Πανεπιστημίου της Ιντιάνα³¹⁴. Παρόλο που ήταν καλός ηθοποιός, το όνειρό του ήταν να γράφει και να σκηνοθετεί³¹⁵.

Το 1974, μόλις τέλειωσε τις σπουδές του, μετακόμισε στη Νέα Υόρκη. Τα πρώτα χρόνια εργαζόταν ως συγγραφέας, έγραφε κείμενα σε εκδόσεις και ήταν υπεύθυνος για την επιμέλεια βιβλίων, όπως το *Mickey Mouse Club scrapbook*³¹⁶. Τελικά, τον Ιούλιο του 1977, μαζί με τον Stuart White άνοιξαν το θέατρο WPA, στο κάτω τμήμα της 5^{ης} Λεωφόρου, στη Ν. Υόρκη.

Η πρώτη συνεργασία των Ashman και Menken ήταν το 1979, για τη διασκευή του έργου *God Bless You, Mr. Rosewater*, στο Θέατρο WPA, στο οποίο ο Howard ήταν καλλιτεχνικός διευθυντής³¹⁷. Μετά τη δεύτερη επιτυχία τους, το 1987, με την προσαρμογή της ταινίας *Little Shop of Horrors*, η συνεργασία τους συνεχίστηκε στην εταιρία της Disney. Εκεί προσλήφθηκαν για να

³¹⁰ ο.π.

³¹¹ “Alan Menken,” D23, ημερομηνία πρόσβασης 24 Μαρτίου 2024, <https://d23.com/walt-disney-legend/alan-menken/>.

³¹² “Alan Menken,” The New York Times, 1 Νοεμβρίου 2015, <https://web.archive.org/web/20151101205216/http://www.nytimes.com/movies/person/102519/Alan-Menken/biography>.

³¹³ *Howard*, directed by Don Hahn (2020; Stone Circle Pictures), Disney+.

³¹⁴ Jessica Sternfeld, “Ashman, Howard,” Grove Music Online, 4 Οκτωβρίου 2012, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002227342>.

³¹⁵ *Howard*, directed by Don Hahn (2020; Stone Circle Pictures), Disney+.

³¹⁶ ο.π.

³¹⁷ ο.π.

γράφουν τα τραγούδια για την ταινία κινουμένων σχεδίων *The Little Mermaid* (1989)³¹⁸ – η οποία αποτελεί και την έναρξη της “Disney Renaissance” – κερδίζοντας τα πρώτα τους Όσκαρ “Best Song, Under the Sea” και “Best Music, Original Score”.

Μετά απ’ αυτή την επιτυχία, η συνεργασία τους συνεχίστηκε, γράφοντας τα τραγούδια για την ταινία *Beauty and the Beast*³¹⁹. Τα τρία τραγούδια που προτάθηκαν για Όσκαρ ήταν τα *Belle*, *Be Our Guest* και *Beauty and the Beast*, με το τελευταίο να κερδίζει το βραβείο για το Καλύτερο Τραγούδι, ενώ ο Alan Menken κερδίζει ένα ακόμη Όσκαρ, “Best Score”³²⁰. Η ταινία κυκλοφόρησε λίγους μήνες μετά τον θάνατο του Ashman, ο οποίος έπασχε από AIDS, και είναι αφιερωμένη σ’ αυτόν³²¹.

«Το στυλ του Ashman ως στιχουργού μπορεί να περιγραφεί ως έξυπνο, χιουμοριστικό και μερικές φορές απροσδόκητο στις ρίμες ή τα αστεία του. Τόσο η σκοτεινή, κοινωνικά ευαίσθητη σχολιαστική προσέγγιση του *Little Shop of Horrors*, όσο και οι οικογενειακοί στίχοι των ταινιών της Disney αφθονούν σε εκπληκτικό πνεύμα και συχνές πολιτιστικές αναφορές»³²².

Παρόλο που ο Ashman πέθανε πριν ολοκληρωθεί η ταινία *Aladdin* (1992), τρία από τα τραγούδια που είχε γράψει με τον Menken – *Arabian Nights*, *Friend like me* και *Prince Ali* – συμπεριλήφθηκαν στο τελικό έργο³²³.

Παρ’ όλ’ αυτά, ο Alan Menken συνέχισε την επιτυχημένη του καριέρα, συνεργαζόμενος με τον στιχουργό Tim Rice, για να τελειώσουν την ταινία του *Aladdin*, ενώ συνέθεσε, επίσης, μουσική για διάφορα άλλα έργα της Disney, όπως *Pocahontas*, *The Hunchback of Notre Dame*, *Hercules*, *Enchanted* και *Tangled*³²⁴.

Εκτός από τον κινηματογράφο, ο Menken έχει συνεισφέρει σημαντικά και στη σκηνή του Broadway, μεταφέροντας αρχικά την ταινία *Beauty and the Beast* (1994) και εργαζόμενος σε άλλες μουσικές προσαρμογές της Disney, όπως *The Little Mermaid* (2008), *Newsies* (2012) και *Aladdin* (2014)³²⁵.

Το Broadway μιούζικαλ αξιοποίησε και τα οκτώ τραγούδια από την αρχική ταινία του 1991, *Beauty and the Beast*, προσθέτοντας έξι νέα, που δημιουργήθηκαν από τον Alan Menken

³¹⁸ “Alan Menken,” D23, ημερομηνία πρόσβασης 24 Μαρτίου 2024, <https://d23.com/walt-disney-legend/alan-menken/>

³¹⁹ Jessica Sternfeld, “Ashman, Howard,” Grove Music Online, 4 Οκτωβρίου 2012, <https://www.oxfordmusiconline.-com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002227342>.

³²⁰ “Beauty and the Beast,” Filmtracks, 31 Μαΐου 2021, https://www.filmtracks.com/titles/beauty_beast.html.

³²¹ Dana Schwartz, “How ‘Beauty and the Beast’ Became a Heartbreaking Metaphor for AIDS,” *Observer* (blog), 24 Μαρτίου 2017, <https://observer.com/2017/03/beauty-and-the-beast-metaphor-aids-howard-ashman/>.

³²² Jessica Sternfeld, “Ashman, Howard,” Grove Music Online, 4 Οκτωβρίου 2012, <https://www.oxfordmusiconline.-com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002227342>.

³²³ *Howard*, directed by Don Hahn (2020: Stone Circle Pictures) Disney+.

³²⁴ “Alan Menken,” D23, ημερομηνία πρόσβασης 24 Μαρτίου 2024, <https://d23.com/walt-disney-legend/alan-menken/>.

³²⁵ ο.π.

και τον Tim Rice, ο οποίος αντικατέστησε τον Howard Ashman, μετά τον θάνατό του^{326, 327}.

Οι συνθέσεις του Menken υπάρχουν και στα θεματικά πάρκα της Disney, ενώ ο ίδιος έχει συνεισφέρει και σε πολλές άλλες παραγωγές, συμπεριλαμβανομένων ταινιών και σκηνικών παραστάσεων που δεν ανήκουν στη Disney³²⁸.

3.5 Επιπλέον Πληροφορίες

- Η ταινία έκανε πρεμιέρα ως ημιτελής στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Νέας Υόρκης στις 29 Σεπτεμβρίου 1991, ενώ η ολοκληρωμένη της κυκλοφορία στους κινηματογράφους έγινε στο El Capitan Theatre στο Λος Άντζελες στις 13 Νοεμβρίου³²⁹.
- «Η ταινία του 1991 απέφερε \$331 εκατομμύρια στο box-office παγκοσμίως με προϋπολογισμό \$25 εκατομμυρίων»³³⁰ και έλαβε ευρεία αναγνώριση για την αφήγησή της, τα κινούμενα σχέδια, τους χαρακτήρες και τα μουσικά νούμερα³³¹.
- Η ταινία *Beauty and the Beast* κέρδισε το Βραβείο “Golden Globe Award for Best Motion Picture – Musical or Comedy”, και έτσι έγινε η πρώτη ταινία κινουμένων σχεδίων που καταφέρνει να κερδίσει σε αυτήν την κατηγορία³³².
- Ήταν η πρώτη ταινία με κινούμενα σχέδια που προτάθηκε για Όσκαρ Καλύτερης Ταινίας (Academy Award for Best Picture), στα 64th Academy Awards³³³. Στην ίδια τελετή κέρδισε, επίσης, τα Όσκαρ “Best Original Score” και “Best Original Song” για το τραγούδι τίτλου της, ενώ απέσπασε επιπλέον υποψηφιότητες για άλλες δύο κατηγορίες, “Best Original Song” και “Best Sound”³³⁴.

³²⁶ Jessica Sternfeld, “Ashman, Howard,” Grove Music Online, 4 Οκτωβρίου 2012, <https://www.oxfordmusiconline.-com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002227342>.

³²⁷ Corrie Tan, “Alan Menken: Q&A with the Music Maestro behind Disney’s Beauty And The Beast,” The Straits Times, 24 Μαρτίου 2015, <https://www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/alan-menken-qa-with-the-music-maestro-behind-disneys-beauty-and-the-beast>.

³²⁸ “Alan Menken,” D23, ημερομηνία πρόσβασης 24 Μαρτίου 2024, <https://d23.com/walt-disney-legend/alan-menken/>.

³²⁹ “Walt Disney Animation Studios,” IMDb, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, <http://www.imdb.com/list/ls526668782/>.

³³⁰ Jordan Simon, “Beauty And The Beast’ ABC Special: First Look At H.E.R And Josh Groban As Belle And The Beast,” Blavity News & Entertainment, 11 Νοεμβρίου 2022, <https://blavity.com/beauty-and-the-beast-abc-special-first-look-at-h-e-r-and-josh-groban-as-belle-and-the-beast>.

³³¹ “Beauty and the Beast (1991 Film),” Wikipedia, ημερομηνία πρόσβασης 15 Μαρτίου 2024, [https://en.wikipedia.org/-w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)&oldid=1212020507](https://en.wikipedia.org/-w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(1991_film)&oldid=1212020507).

³³² “Beauty and the Beast Cast-Signed Photo,” Charitybuzz, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, https://www.charitybuzz.com/-catalog_items/auction-beauty-beast-cast-signed-photo-2879400.

³³³ “Beauty and the Beast,” wayback machine, 20 Φεβρουαρίου 2014, https://web.archive.org/-web/20140220092947/http://movies.disney.com/beauty-and-the-beast?cmp=wdshe_bea_url_dcomBeauty.

³³⁴ “Beauty and the Beast Cast-Signed Photo”, Charitybuzz, ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024, https://www.charitybuzz.com/-catalog_items/auction-beauty-beast-cast-signed-photo-2879400.

- Η επίσημη πρεμιέρα του μιούζικαλ της Disney στο Broadway έγινε στο Palace Theatre³³⁵ της Νέας Υόρκης στις 18 Απριλίου 1994 και παρουσιάστηκε εκεί μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου 1999³³⁶. Στις 11 Νοεμβρίου 1999 μεταφέρθηκε στο θέατρο Lunt-Fontanne μέχρι και τις 29 Ιουλίου 2007³³⁷.
- Οι Alan Menken και Time Rice δημιούργησαν ένα καινούργιο τραγούδι με τίτλο “A Change in Me”, ειδικά για την Toni Braxton, η οποία έκανε το πρώτο της βήμα στο Broadway στις 9 Σεπτεμβρίου 1998, αναλαμβάνοντας τον ρόλο της Belle στο μιούζικαλ *Beauty and the Beast*, αντικαθιστώντας την Kim Huber³³⁸. Η ερμηνεία της Braxton στον ρόλο της Belle αποτέλεσε ιστορικό γεγονός, καθώς ήταν η πρώτη φορά που μια μαύρη γυναίκα πρωταγωνίστησε σ’ αυτό μιούζικαλ στο Broadway, και η πρώτη φορά που μια μαύρη γυναίκα έλαβε τον κεντρικό ρόλο σε μια παραγωγή της Disney στο Broadway³³⁹.
- Το θεματικό τραγούδι της ταινίας *Beauty and the Beast* ηχογραφήθηκε για πρώτη φορά από την ηθοποιό Angela Lansbury (ως Mrs. Potts)³⁴⁰ και στη συνέχεια ηχογραφήθηκε ως ποπ ντουέτο από τους Celine Dion και Peabo Bryson, που κυκλοφόρησε ως το μοναδικό single από το soundtrack της ταινίας στις 25 Νοεμβρίου 1991³⁴¹.

³³⁵ Steve Nelson, “Broadway and the Beast: Disney Comes to Times Square,” *TDR (1988-)* 39, τχ. 2 (1995): 71.

³³⁶ “Show History,” Music Theatre International, ημερομηνία πρόσβασης 17 Μαρτίου 2024, <https://www.mtishows.com/show-history/19076545>.

³³⁷ “Disney’s Beauty and the Beast,” *TheatreCrafts.Com* (blog), ημερομηνία πρόσβασης 17 Μαρτίου 2024, <https://www.theatrecrafts.com-/pages/home/shows/beauty-and-the-beast/>.

³³⁸ “Toni Braxton Premieres Beauty’s New Song, Oct. 7 On ‘Rosie,’” Wayback machine, 26 Ιουλίου 2013, <https://web.archive.org/web/20130726011040/http://www.playbill.com/news/article/41311-Toni-Braxton-Premieres-Beauty-s-New-Song-Oct-7-On-Rosie>.

³³⁹ “Toni Braxton as Belle in ‘Beauty and the Beast (1998-1999)’ Broadway,” *Disney poc*, 30 Αυγούστου 2012, <https://disney-pocs.dreamwidth.org/10527.html>.

³⁴⁰ “Angela Lansbury Proud To Be Mrs. Potts from ‘Beauty and the Beast’ Forever,” *NBC Bay Area* (blog), 7 Οκτωβρίου 2010, <https://www.nbcbayarea.com/news/national-international/angela-lansbury-proud-to-be-mrs-potts-from-beauty-and-the-beast-forever/1878486/>.

³⁴¹ Jenna Glatzer, *Celine Dion: For Keeps* (Kansas City, MO: Andrews McMeel Pub., 2005), 58.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Κριτική Ανάλυση

4.1 Κριτική Ανάλυση για τις ταινίες της Disney

Οι κριτικοί έχουν εξετάσει προσεκτικά τον τρόπο που η Walt Disney αντιμετωπίζει το θέμα της φυλής στην κοινωνία, επισημαίνοντας διαστάσεις ρατσισμού, αλλά και προβολή στερεοτύπων, σε αξιοσημείωτα μεγάλο μέρος της ταινιογραφίας της³⁴². Από κλασικές ταινίες, όπως η *Snow White and the Seven Dwarfs* μέχρι και πιο μοντέρνες επιτυχίες, όπως το *Frozen*, η ιστορική τάση της Disney να προβάλλει κυρίως λευκούς πρωταγωνιστές έχει προκαλέσει συνεχείς συζητήσεις. Αυτή η προτίμηση για λευκούς ήρωες/-ίδες έχει οδηγήσει ορισμένους να θεωρούν την πολιτιστική επιρροή της Disney ως συνώνυμη με τον λευκό πολιτισμό, θέτοντας την εταιρεία ως υποστηρικτή των παραδοσιακών ιδεών της λευκής Αμερικής περιλαμβάνοντας τη δύναμη εξουσίας, πολιτικές θέσεις και κοινωνικούς κανόνες³⁴³.

Η ανάλυση των ταινιών της Disney ως προϊόντα και μέσο κατανόησης της αμερικανικής κουλτούρας έφερε στο φως μια σειρά σημαντικών παρατηρήσεων. Μαθητές, μέσω συζήτησης και έρευνας, ανακάλυψαν πώς η αντίληψή τους για τη φυλή και την εθνικότητα επηρεάζεται από τις αντιλήψεις που προβάλλονται στις ταινίες της Disney. Επίσης, προέκυψε ότι υπήρχε ένας έντονος προσανατολισμός προς την ιδέα ότι η λευκότητα θεωρείται ο κανόνας για την αμερικανική ταυτότητα και η αναγνώριση της εθνικότητας γίνεται μέσω των γλωσσικών χαρακτηριστικών. Τα συμπεράσματα δείχνουν ότι οι χαρακτήρες συχνά παρουσιάζονται ως αμερικανικοί ή μη, βάσει των εξωτερικών τους χαρακτηριστικών και των στερεοτύπων που διαμορφώνονται³⁴⁴.

Οι ταινίες της Disney επηρεάζουν την αντίληψη των παιδιών για την εθνικότητα και τη φυλή, προωθώντας το αμερικανικό ιδεώδες, μέσω των καλών χαρακτήρων, παρά την πλοκή της ιστορίας. Ωστόσο, η αναγνώριση αυτών των χαρακτήρων ως αμερικανικών μπορεί να οδηγήσει σε στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ξένους και την εθνική ταυτότητα. Η παρουσία σκοτεινών και άγριων χαρακτήρων συνήθως ερμηνεύεται ως μη αμερικανική, ενώ η αμφισβήτηση της αμερικανικής ταυτότητας των χαρακτήρων αποτελεί έναν τρόπο προβοκατορικής σκέψης για τους θεατές³⁴⁵.

Η Disney συχνά συνδέει την εθνικότητα, το χρώμα του δέρματος και τις γλωσσικές προφορές, προωθώντας την ιδέα ότι οι θετικοί πρωταγωνιστές είναι “απλώς πιο Αμερικανοί”, ακόμα κι αν δεν είναι στην πραγματικότητα. Κι αυτή η αναγνώριση των χαρακτήρων μπορεί να οδηγήσει σε στερεοτυπικές αντιλήψεις για την εθνική ταυτότητα³⁴⁶. Τα στερεότυπα σε παλαιότερες παραγωγές της Disney, όπως στο *Dumbo* και το *Lady and the Tramp*, αναγνωρίζονται ως προβληματικά, ενώ πιο πρόσφατες αναπαραστάσεις, όπως στον *Aladdin* και το *The Lion King*,

³⁴² John Wills, “Disney Values”, *Disney Culture* (Rutgers University Press, 2017), 119.

³⁴³ ο.π., 119.

³⁴⁴ Manisha Sharma, “Chapter seven: Disney and the Ethnic Other: A Semiotic Analysis of American Identity,” *Counterpoints* 477 (2016): 97-98.

³⁴⁵ ο.π., 99-100.

³⁴⁶ ο.π., 102.

απαιτούν πιο προσεκτική εξέταση. Στην Disney, οι «εθνοτικοί άλλοι» σπάνια ταιριάζουν στο καλούπι του κεντρικού χαρακτήρα, ενισχύοντας έτσι την αμερικανική πρωτοκαθεδρία³⁴⁷.

Ακόμη και οι δυνατοί γυναικείοι χαρακτήρες που παρουσιάζονται στα κινούμενα σχέδια που δημιούργησε η Disney, κατά τη διάρκεια της εποχής του στούντιο (περίπου 1929–1942), είναι συχνά περιορισμένοι σε ρόλους που ενισχύουν τα ανδροκρατούμενα στερεότυπα της εποχής³⁴⁸.

Σύμφωνα με τον Booker «η αντιμετώπιση του φύλου από την Disney ήταν προβληματική με τα χρόνια»³⁴⁹. Η αντικειμενοποίηση της γυναίκας, που παρουσιάζεται στις εκπαιδευτικές και προπαγανδιστικές παραγωγές της Disney είναι εμφανής και στις μεγάλου μήκους ταινίες της. Όπως εξηγεί και ο Zipes, οι γυναίκες στα παραμύθια της Disney δεν έχουν αυτονομία, εξαιτίας της ανδρικής χειραγώγησης και παρέμβασης στις ζωές τους. Επιπλέον, οι γυναικείοι χαρακτήρες, τις περισσότερες φορές περιορίζονται σε μια σφαίρα πατριαρχικής κοινωνίας, όπου οι έννοιες της αξιοκρατίας και της μοίρας είναι ζωτικής σημασίας, δημιουργώντας έναν κόσμο, όπου οι γυναίκες είναι απλά «αναπαραστάσεις», χωρίς ξεχωριστές προσωπικότητες και δικούς τους στόχους³⁵⁰.

Στα πρώτα χρόνια της Walt Disney Productions, η εταιρία αντιλαμβανόταν το animation ως μια απλή «καρικατούρα της ζωής». Αποτέλεσμα αυτής της προσέγγισης ήταν η παρουσίαση των γυναικών σε ασήμαντους και στερεοτυπικούς ρόλους, τόσο σε χαρακτήρα, όσο και σε εμφάνιση. Αυτή η τάση φαίνεται ξεκάθαρα στα επεισόδια των *Silly Symphonies*, καθώς και στις τέσσερις πρώτες ταινίες μεγάλου μήκους: *Snow White and the Seven Dwarfs*, *Pinocchio*, *Dumbo* και *Bambi*³⁵¹.

Σύμφωνα με τον Doane, «ένας χαρακτήρας είναι πρωτίστως ένα κειμενικό σημείο αναφοράς, ένα ίχνος, ή ακριβέστερα, μια δέσμη τέτοιων σημάτων πάνω στα οποία ο αναγνώστης ή ο θεατής προβάλλει μια προσωπικότητα, μια ψυχολογία»³⁵². Γι' αυτόν τον λόγο, μπορεί να θεωρηθεί είτε ως ψυχαναλυτικά «αναλύσιμος», είτε ως ανίκανος να κατέχει προσωπικότητα. Οι γυναικείοι χαρακτήρες της Disney συχνά κατατάσσονται στη δεύτερη κατηγορία, δείχνοντας αδυναμία στην ανάπτυξη προσωπικότητας³⁵³.

Επιπλέον, το γεγονός ότι οι χαρακτήρες είναι στερεοτυπικοί και δεν αναπτύσσονται, αντίκειται στον ισχυρισμό της Disney ότι, η ανάπτυξη προσωπικοτήτων στα κινούμενα σχέδια ήταν μία από τις κύριες ανησυχίες του Walt Disney. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των γυναικείων χαρακτήρων, η αρχική φιλοδοξία της Disney εγκαταλείφθηκε γρήγορα υπέρ των τριών κλασικών τύπων γυναικών: της εφηβικής ηρωίδας, της γυναικείας κακίας και της γυναικείας θυσίας και περιποίησης/φροντίδας³⁵⁴.

³⁴⁷ ο.π., 102.

³⁴⁸ Bálint Emma, “The Representation of Women in Walt Disney’s Productions in the Studio Era,” *Semantic Scholar*, 2013, <https://www.semanticscholar.org/paper/The-Representation-of-Women-in-Walt-Disney%E2%80%99s-in-the-Emma/bb66d0328c9ccae22b19572a4043002ca8224649>.

³⁴⁹ ο.π.

³⁵⁰ ο.π.

³⁵¹ ο.π.

³⁵² ο.π.

³⁵³ ο.π.

³⁵⁴ ο.π.

Ο Gledhill υποστηρίζει ότι οι γυναίκες στον κινηματογράφο δεν αντιπροσωπεύουν τις πραγματικές γυναίκες, αλλά είναι απλά φιγούρες που προσαρμόζονται στις προσδοκίες του πατριαρχικού ασυνείδητου. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, αυτό φαίνεται ιδιαίτερα στις πρώτες ταινίες της Disney, όπου τα κινούμενα σχέδια ήταν αποκλειστικά ανδρικού περιεχομένου. Ο Mulvey εισήγαγε τον όρο “to-be-looked-at-ness”, αναφερόμενος σ’ αυτές τις γυναίκες που λειτουργούν ως ερωτικά αντικείμενα που εκτίθενται, προσφέροντας οπτική ικανοποίηση στο ανδρικό κοινό³⁵⁵.

Σε αρκετές ταινίες της Disney, η γυναίκα παρουσιάζεται ως παθητικός χαρακτήρας, συμβάλλοντας πολύ σπάνια στην πλοκή και αποβλέποντας κυρίως στο να εξασφαλίσει έναν καλό σύζυγο. Σύμφωνα με τον Smith, η προσωπικότητα των γυναικείων χαρακτήρων εστιάζει κυρίως στη φυσική τους γοητεία και στις σχέσεις με τους αρσενικούς χαρακτήρες³⁵⁶.

Ακόμη, η υποτίμηση και η υποταγή των γυναικών εκδηλώνεται έντονα σε έξι από τις δημοφιλέστερες ταινίες κινουμένων σχεδίων της Disney: *101 Dalmatians*, *Jungle Book*, *Rescuers I & II*, *The Little Mermaid* και *Beauty and the Beast*. Σύμφωνα με τον Patrick D. Murphy, η Disney δημιουργεί το φύλο και τη φύση μέσα από «ανδροκεντρικές ιεραρχίες και διχοτομίες, με τις γυναίκες και τη φύση να αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα προς όφελος του αρσενικού υποκειμένου»³⁵⁷. Σ’ αυτούς τους κόσμους [κινουμένων σχεδίων], οι «καλές» γυναίκες είναι οικοδέσποινες, ενώ οι «κακές» είναι απολυταρχικές και άπληστες, με τους άνδρες να κατέχουν την αναπαραγωγική και παραγωγική κυριαρχία ως εκπρόσωποι του πολιτισμού³⁵⁸.

Τέλος, η Lynda Haas επισημαίνει την τάση της Disney να αγνοεί τον ρόλο των μητέρων και τονίζει ότι η έλλειψη μητρικής παρουσίας στις ταινίες της Disney αποτελεί μια κατασκευή που αποτυπώνει τη «σεξουαλική διαφορά και την αναπαράσταση του θηλυκού στο φανταστικό και το συμβολικό», αποτελώντας σημαντικό μέρος της ανάλυσης των κινηματογραφικών φαντασιώσεων για τις μητέρες³⁵⁹.

4.2 Το φαινόμενο “Disney Princess”

Η Walt Disney Company παρουσιάζει ένα αντιφατικό προφίλ όσον αφορά στο θέμα του φύλου στις ταινίες της. Κάποιοι θεωρούν ότι ενισχύει και περιορίζει ταυτόχρονα τις γυναίκες, με τον τρόπο που τις απεικονίζει και αυτό φαίνεται ιδιαίτερα μέσω του πολιτιστικού φαινομένου “Disney princess”, όπου συχνά παρουσιάζονται σε παραδοσιακούς ρόλους απλής νοικοκυράς, όπως είναι για παράδειγμα η *Σταχτοπούτα*, ενώ οι άνδρες έχουν τον ρόλο του σωτήρα ή του πρίγκιπα³⁶⁰.

³⁵⁵ ο.π.

³⁵⁶ ο.π.

³⁵⁷ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ., *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture* (Bloomington: Indiana University Press, 1995), 11.

³⁵⁸ ο.π., 11.

³⁵⁹ ο.π., 13.

³⁶⁰ John Wills, “Disney Values” σε *Disney Culture* (Rutgers University Press, 2017), 122.

«Παρ' όλο που η πρώτη από τις ταινίες Disney Princess κυκλοφόρησε μόλις το 1937, η σειρά “Disney Princess” δημιουργήθηκε το 2001 ως διαφημιστική και marketing καμπάνια που απευθύνεται σε νεαρά κορίτσια. Αν και οι ταινίες αυτές παράγονται στις Ηνωμένες Πολιτείες και το φαινόμενο είναι κατά κύριο λόγο αμερικανικό, η εταιρία έχει ισχυρή διεθνή παρουσία. Έτσι, η σειρά Disney Princess και οι απεικονίσεις του ρόλου του φύλου έχουν σημαντικές επιπτώσεις και στα διεθνή μέσα ενημέρωσης για παιδιά»³⁶¹.

Η προώθηση της εικόνας της γυναίκας ως “πριγκίπισσας” συνδέεται με τις σύγχρονες προσδοκίες για τον τρόπο που πρέπει να είναι το σώμα της, την έννοια της σεξουαλικότητας και την ιδέα της ανδρικής διάσωσης. Ωστόσο, η κατάσταση αυτή προκάλεσε πολλές αντιφάσεις. «Η Disney παρουσίασε ιδεαλιστικές φαντασιώσεις για τη ζωή των γυναικών, εστιάζοντας στον έρωτα με την πρώτη ματιά, τον μακροχρόνιο γάμο και τον έντιμο πρίγκιπα. Τέτοια σενάρια παρέμειναν αγνοώντας τις πραγματικότητες της ζωής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι σχέσεις χωρίς αληθινή αγάπη»³⁶².

Με βάση τα αποτελέσματα μιας έρευνας που διεξήχθη, η ενασχόληση με τον κόσμο των Πριγκιπισσών της Disney (Disney princess) κατά την πρώιμη παιδική ηλικία μπορεί να έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Η μελέτη επισημαίνει ότι η εμβάθυνση σ' αυτόν τον κόσμο μπορεί να περιορίσει τα νεαρά κορίτσια ως προς την επιθυμία για μελλοντική εργασία, καθώς είναι πιο πιθανό να υιοθετήσουν τα παραδοσιακά γυναικεία στερεότυπα, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Ωστόσο, υπήρξαν ορισμένα πιθανά θετικά αποτελέσματα για τα αγόρια, όπως η βελτιωμένη εικόνα σώματος και τα υψηλότερα επίπεδα φιλοκοινωνικής συμπεριφοράς³⁶³, όταν οι γονείς συζητούσαν για τα μέσα με τα παιδιά τους³⁶⁴.

«Οι ταινίες της Disney απεικονίζουν εξαιρετικά υψηλά επίπεδα φιλοκοινωνικής συμπεριφοράς. Με βάση ανέκδοτες πληροφορίες, πολλές από τις πριγκίπισσες της Disney είναι εξαιρετικά φιλοκοινωνικές, όπως είναι για παράδειγμα η Belle, στην ταινία *Beauty and the Beast*, που θυσιάζει τον εαυτό της προκειμένου να σώσει τον πατέρα της»³⁶⁵.

Ο Cole Reilly σε μια προσπάθεια βαθύτερης κατανόησης του θεωρητικού φακού του queer φεμινισμού, έφτασε σε μια σειρά τεσσάρων διαφορετικών γενεών πριγκίπισσας της Disney. Κάθε γενιά, λειτουργώντας σε τρίο, εισήγαγε ένα νέο αρχέτυπο πριγκίπισσας μετά από κάθε τρίτη μεγάλου μήκους ταινία του franchise³⁶⁶.

³⁶¹ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, “Gender Role Portrayal and the Disney Princesses,” *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (2011): 555–67.

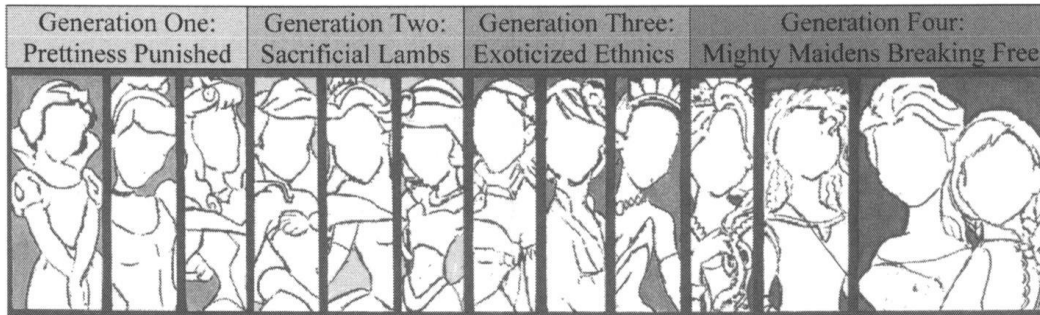
³⁶² John Wills, “Disney Values” σε *Disney Culture* (Rutgers University Press, 2017), 123.

³⁶³ Ο όρος φιλοκοινωνική συμπεριφορά αναφέρεται στο σύνολο των εκούσιων συμπεριφορών που στοχεύουν στο καλό των άλλων. Ένα σύνολο πράξεων εμπίπτει στον ορισμό όπως: η βοήθεια, το μοίρασμα, η συμπαράσταση, η διάσωση κ.ά. Ο αλτρουισμός αναφέρεται στην επιθυμία και την πρόθεση να κάνω το καλό για κάποιον άλλο, ενώ η φιλοκοινωνική συμπεριφορά αναφέρεται στην ίδια την πράξη που ωφελεί τους άλλους.

³⁶⁴ Sarah M. Coyne κ.ά., “Pretty as a Princess: Longitudinal Effects of Engagement With Disney Princesses on Gender Stereotypes, Body Esteem, and Prosocial Behavior in Children,” *Child Development* 87, τχ. 6 (Νοέμβριος 2016): 1909–25.

³⁶⁵ John Wills, “Disney Values” σε *Disney Culture* (Rutgers University Press, 2017), 123.

³⁶⁶ Cole Reilly, “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis,” *Counterpoints* 477 (2016): 52.

Η πρώτη γενιά πριγκιπισσών της Disney αντιπροσωπεύεται από τις τρεις αρχικές ταινίες, *Snow White and the Seven Dwarfs* (1937), *Cinderella* (1950) και *Sleeping Beauty* (1959). Αυτές οι πριγκίπισσες είναι συμβατικά όμορφες νεαρές κοπέλες ευρωπαϊκής καταγωγής, που αφιερώνουν τον χρόνο τους σε οικιακές εργασίες και περιμένουν να σωθούν από κάποιον όμορφο πρίγκιπα. Το κυρίαρχο χαρακτηριστικό τους είναι η ομορφιά τους και ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουν τη ζωή³⁶⁷.

Αυτές οι πριγκίπισσες, τις περισσότερες φορές, παρουσιάζονταν ως στοργικές, εξυπηρετικές, φοβισμένες και διστακτικές. Αν και οι πριγκίπισσες απεικόνιζαν τη διεκδίκηση πιο συχνά από τους πρίγκιπες, οι γυναίκες ήταν πιο δυναμικές με τα ζώα και τα παιδιά, παρά με τους υπόλοιπους ανθρώπους³⁶⁸.

Όλα αυτά τις καθιστούν ευάλωτες σε μοχθηρές γυναίκες με μεγαλύτερη εξουσία, που αντιδρούν με ζήλια απέναντί τους, ενώ παράλληλα προσελκύουν βασιλικούς πρίγκιπες που τις θεωρούν τρόπαια. Δεν προσπαθούν να αλλάξουν τη θέση τους στην κοινωνία, αφού έχουν μάθει να εξαρτώνται από τους άλλους για τη διάσωσή τους και στις δύο από τις τρεις περιπτώσεις, βρίσκονται σε κώμα, ανίκανες να συναινέσουν για τον δικό τους το γάμο³⁶⁹.

Σε κάθε περίπτωση, αυτές οι τρεις ταινίες που παρήχθησαν τις δεκαετίες του 1930 και 1950, παρουσίαζαν γενικά πιο έμφυλα χαρακτηριστικά, τόσο για τις πριγκίπισσες όσο και για τους πρίγκιπες και χρησιμοποίησαν πιο παραδοσιακούς ρόλους φύλου από ό,τι οι επόμενες ταινίες που ακολούθησαν³⁷⁰.

Η δεύτερη γενιά πριγκιπισσών, καθιερώθηκε μετά από περίπου 30 χρόνια, με τις ταινίες *The Little Mermaid* (1989), *Beauty and the Beast* (1991) και *Aladdin* (1992), με την εικόνα των πριγκιπισσών να εισάγει μια διαφορετική αισθητική, όπως οι πιο αποκαλυπτικές εμφανίσεις και τα μεγάλα μάτια τους.³⁷¹

³⁶⁷ ο.π., 52.

³⁶⁸ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, "Gender Role Portrayal and the Disney Princesses," *Sex Roles* 64, τχ. 7-8 (Απρίλιος 2011): 555-67.

³⁶⁹ Cole Reilly, "Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis," *Counterpoints* 477 (2016): 53.

³⁷⁰ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, "Gender Role Portrayal and the Disney Princesses," *Sex Roles* 64, τχ. 7-8 (Απρίλιος 2011): 555-67.

³⁷¹ Cole Reilly, "Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis," *Counterpoints* 477 (2016): 53.

Όσον αφορά στην προσωπικότητά τους, οι πριγκίπισσες αυτές δεν παρουσιάζονται πλέον ως οι όμορφες κοπέλες που κάνουν τις οικιακές δουλειές³⁷², αλλά είναι πιο δραστήριες και περιπετειώδεις, που αναζητούν την ελευθερία τους και εκφράζουν τις απογοητεύσεις τους για τον κόσμο που ανήκουν³⁷³.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό που ενώνει τις πριγκίπισσες της δεύτερης γενιάς, είναι η παράλογη αντίληψή τους για τις σχέσεις, καθώς όλες κάνουν αμφιλεγόμενες συμφωνίες “quid pro quo”³⁷⁴. Αν και δείχνουν μεγάλη αγάπη και αφοσίωση για τους άνδρες που αγαπούν, τελικά θυσιάζονται άδικα για εκείνους.

Πιο συγκεκριμένα, η Αριέλ αν και στην αρχή φαίνεται πιο τολμηρή και δυναμική προσωπικότητα, εν τέλει αλλάζει την εμφάνισή της και αφήνει πίσω τη δύναμη της φωνής της προκειμένου να τραβήξει την προσοχή του άγνωστου άνδρα. Η Μπελ, αν και η πρώτη πριγκίπισσα που έδειξε υψηλά ποσοστά πνευματικής δραστηριότητας³⁷⁵ είναι, επίσης, πρόθυμη να ανταλλάξει τη δική της ελευθερία για τον πατέρα της και παρόλο που αυτή η θυσία είναι αξιοθαύμαστη, «οδηγείται σε μια καταχρηστική σχέση που ρομαντικοποιείται σε σημείο που φαίνεται να πέφτει θύμα του συνδρόμου της Στοκχόλμης»³⁷⁶ (βλ. Ενότητα 4.3). Αντίστοιχα και η Jasmine, αρχικά είναι αιχμάλωτη του αυστηρού πατέρα της, στη συνέχεια γίνεται δούλα του Jafar, υποτάσσοντας τον εαυτό της στις επιθυμίες του για την αγάπη της, και μετά πέφτει θύμα κατάκτησης από τον μεταμφιεσμένο Aladdin³⁷⁷.

Έτσι, παρόλο που αυτές οι πριγκίπισσες διαθέτουν πιο πολύπλοκες προσωπικότητες και αισθητικές, καμία από αυτές δεν προσφέρει μια εικόνα ενδυναμωμένης ταυτότητας. Όλες τελικά αυτοθυσιάζονται υπερβολικά για χάρη των ανδρών³⁷⁸.

Η Τρίτη γενιά πριγκιπισσών της Disney αφορά τις ταινίες *Pocahontas* (1995), *Mulan* (1998) και *The princess and the frog* (2009), παρουσιάζοντας για πρώτη φορά έγχρωμες πριγκίπισσες. Παρ’ όλα αυτά, αυτές οι τρεις ταινίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς τον τρόπο που αντιμετωπίζουν τις εθνικές και φυλετικές τους ρίζες, παραβλέποντας την ιστορία και τα έθιμα των ιθαγενών πολιτισμών και διαιωνίζοντας τα στερεότυπα³⁷⁹.

³⁷² Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, “Gender Role Portrayal and the Disney Princesses,” *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (Απρίλιος 2011): 555–67.

³⁷³ Cole Reilly, “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis,” *Counterpoints* 477 (2016): 53.

³⁷⁴ Ο όρος “quid pro quo” (στα λατινικά: «κάτι για κάτι») είναι μια φράση που χρησιμοποιείται στα αγγλικά για την ανταλλαγή αγαθών ή υπηρεσιών, στην οποία η μία μεταφορά εξαρτάται από την άλλη. Ο όρος χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τη συνήθεια των πριγκιπισσών της Disney δεύτερης γενιάς να προσφέρουν κάτι ή να κάνουν θυσίες χωρίς πάντα να λαμβάνουν την αντίστοιχη ανταμοιβή από τους άντρες. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στην πρακτική, όπου οι πριγκίπισσες θυσιάζουν την ελευθερία τους, για χάρη των αντρών που αγαπούν, αν και αυτοί δεν επιστρέφουν πάντα τη χάρη ή δεν κάνουν τις αντίστοιχες θυσίες για τις πριγκίπισσες.

³⁷⁵ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, “Gender Role Portrayal and the Disney Princesses,” *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (Απρίλιος 2011): 555–67.

³⁷⁶ Cole Reilly, “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis,” *Counterpoints* 477 (2016): 54.

³⁷⁷ ο.π., 54.

³⁷⁸ ο.π., 54.

³⁷⁹ ο.π., 54.

Οι πριγκίπισσες τρίτης γενιάς διαφέρουν από τις προηγούμενες ως προς τις ευθύνες και τις πολιτιστικές υποχρεώσεις τους, αφού αντιμετωπίζουν πιο περίπλοκες καταστάσεις και αναλαμβάνουν επικίνδυνες αποστολές³⁸⁰. Επίσης, η Ποκαχόντας και η Μουλάν παρουσίασαν πολύ αντιφατικά μηνύματα φύλου, καθώς «συμμετείχαν σε στερεοτυπικές ανδρικές δραστηριότητες, όπως η διεξαγωγή διπλωματίας και πολέμου. Ωστόσο, οι αποφάσεις της πλοκής αντικατόπτριζαν παραδοσιακά πολύτιμα αποτελέσματα για τις γυναίκες, όπως η πριγκίπισσα να ζευγαρώσει με τον πρίγκιπα και να επιλέξει να επιστρέψει στην οικογενειακή ζωή, αντί να επιδιώκει νέες ευκαιρίες»³⁸¹. Ο τρόπος αντιμετώπισής τους ήταν σοβαρός – μειωμένη αίσθηση χιούμορ και παιχνιδιάρικης διάθεσης – και αυτό δημιούργησε εντυπώσεις που δεν ανταποκρίνονταν στις δικές τους προσωπικότητες³⁸².

Ενώ η δεύτερη γενιά πριγκιπισσών της Disney δεν παρουσίαζε πλέον τις πριγκίπισσες να κάνουν οικιακές δουλειές, στην ταινία *The Princess and the Frog* η οικιακή εργασία ήταν πολύ εμφανής, αφού η Tiana παρουσιάστηκε ως μια καλή μαγείρισσα και σερβιτόρα και δεν ήταν λίγες οι σκηνές που σκούπιζε και καθάριζε, ενέργειες που δεν έχουν εμφανιστεί από τις πρώτες ταινίες της Disney³⁸³.

Η Disney σε μια προσπάθεια να διορθώσει τον λευκοκεντρικό χαρακτήρα των προηγούμενων πριγκιπισσών, αντιμετώπισε δυσκολίες στον τρόπο διαχείρισης της εθνοτικής ποικιλομορφίας και της ιστορίας της ως εταιρεία. Τελικά, οι πριγκίπισσες τρίτης γενιάς προσδιορίζονται κυρίως από τη φυλή και την εθνικότητά τους, προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν τις καταστάσεις που προκύπτουν απ' αυτό το βάρος³⁸⁴.

Οι ταινίες της τέταρτης γενιάς των πριγκιπισσών της Disney είναι οι *Tangled* (2010), *Brave* (2012) και *Frozen* (2013), οι οποίες αποτελούν μια σημαντική καμπή στην εξέλιξη αυτών των χαρακτήρων στον κινηματογράφο. Αν και όλες είναι λευκές, διαφέρουν σημαντικά από τις προηγούμενες γενιές πριγκιπισσών. Η Rapunzel, Merida, η Anna και η Elsa είναι αυτοδύναμες και φιλόδοξες γυναίκες, πιστεύουν στις ικανότητές τους και δεν εξαρτώνται από τη διάσωση κάποιου άνδρα. Κάθε μία θέτει προκλήσεις στις συμβατικές έννοιες της αγάπης του παραμυθιού, διαχωρίζοντας τη στοργή από την πραγματική αγάπη³⁸⁵.

Αυτές οι πριγκίπισσες ενσωματώνουν, επίσης, φιλοσοφίες και συμπεριφορές που φαίνονται πιο σύγχρονες σε σύγκριση με τις προηγούμενες πριγκίπισσες. Δεν ακολουθούν τις προκαθορισμένες επιλογές που τους έχουν επιβληθεί από την κοινωνία ή την παράδοση, αλλά

³⁸⁰ ο.π., 54.

³⁸¹ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, "Gender Role Portrayal and the Disney Princesses," *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (Απρίλιος 2011): 555–67.

³⁸² Cole Reilly, "Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis," *Counterpoints* 477 (2016): 55.

³⁸³ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, "Gender Role Portrayal and the Disney Princesses," *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (Απρίλιος 2011): 555–67.

³⁸⁴ Cole Reilly, "Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis," *Counterpoints* 477 (2016): 55.

³⁸⁵ ο.π., 55.

επιλέγουν τον δικό τους δρόμο, αποκρούοντας εκείνους που επιδιώκουν να εκμεταλλευτούν την αφέλειά τους για τα δικά τους συμφέροντα³⁸⁶.

Η τέταρτη γενιά, λοιπόν, αποτελεί αναμφισβήτητα την πιο ισχυρή γενιά πριγκίπισσας, όσον αφορά στην εξισορρόπηση της δύναμης και της προσωπικότητας, αντιπροσωπεύοντας ισχυρές, αυτόνομες γυναίκες που δεν χρειάζονται διάσωση και διακρίνονται από την αποφασιστικότητα και τη δύναμή τους. Αυτές οι πριγκίπισσες αντιστέκονται στις συμβατικές αντιλήψεις για την αγάπη και τους ρόλους τους, και προάγουν ένα πιο σύγχρονο και αυτόνομο μοντέλο για τις γυναίκες³⁸⁷.

Συμπερασματικά, ενώ κάποιες ταινίες εμφάνιζαν «μια σειρά από μη-στερεοτυπικές ιδιότητες του φύλου, όλες οι ταινίες ενσωμάτωσαν ορισμένες στερεοτυπικές αναπαραστάσεις του φύλου»³⁸⁸. Τόσο ο ανδρικός όσο και ο γυναικείος ρόλος άλλαξαν με την πάροδο του χρόνου, αλλά συνολικά οι ανδρικοί χαρακτήρες παρουσίασαν μικρότερη αλλαγή απ' ό,τι οι γυναικείοι. Ο ρόλος της πριγκίπισσας διατήρησε τη θηλυκότητά του με την πάροδο του χρόνου και ανταμείφθηκε γι' αυτό, αλλά επεκτάθηκε περαιτέρω για να ενσωματώσει μερικά παραδοσιακά «αρσενικά» χαρακτηριστικά³⁸⁹.

Η αναπλαισίωση της σειράς Disney princess σε αυτές τις τέσσερις γενιές προσφέρει πολλά υποσχόμενα μοτίβα εξέλιξης στο franchise. Αν και αυτοί οι χαρακτήρες ξεκίνησαν ως παραμυθένιες πριγκίπισσες, φαίνεται ότι η Disney αντιλαμβάνεται ότι η εξέλιξη τους είναι αναγκαία για να μπορέσει να προσελκύσει το σύγχρονο κοινό, με πιο πρόσφατη την ταινία *Frozen* να έχει γνωρίσει τεράστια εμπορική επιτυχία. Αυτή η επιτυχία δείχνει ότι το κοινό αναζητά ισχυρούς γυναικείους χαρακτήρες και συνεχείς βελτιώσεις³⁹⁰.

4.3 Κριτική ανάλυση της ταινίας “Beauty and the Beast” (1991)

Η Disney έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαπαιδαγώγηση πολλών παιδιών σε ολόκληρο τον κόσμο, επομένως, έχει ηθική ευθύνη να δημιουργεί ταινίες που λαμβάνουν υπόψη την τεράστια πολιτισμική, κοινωνική και παγκόσμια επίδρασή της. Όπως πολλές άλλες ταινίες της Disney, έτσι και η ταινία *Beauty and the Beast* αστοχεί σε πολλά σημεία, καθώς ενισχύει διάφορα φυλετικά στερεότυπα και ρομαντικοποιεί την κακοποίηση³⁹¹. Πιο κάτω παρατίθενται στοχευμένες κριτικές τοποθετήσεις ως προς τη συλλογιστική της ταινίας που σχετίζονται με θέματα φυλετισμού, σεξισμού, στερεοτυπίας κ.α.

Οι ταινίες, κυρίως οι παιδικές, έχουν μεγάλη επίδραση στην αντίληψη και τη συμπεριφορά των παιδιών, καθώς και των ενηλίκων, αφού μπορούν να μεταδίδουν **στερεότυπα φύλου** κι άλλα

³⁸⁶ ο.π., 55.

³⁸⁷ ο.π., 55-56.

³⁸⁸ Dawn Elizabeth England, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek, “Gender Role Portrayal and the Disney Princesses,” *Sex Roles* 64, τχ. 7-8 (2011): 555-57.

³⁸⁹ ο.π., 556-67.

³⁹⁰ Cole Reilly, “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis,” *Counterpoints* 477 (2016): 60.

³⁹¹ Hyewon Cho, “The Effect of Beauty and the Beast” 9, τχ. 10 (2021), 109.

μηνύματα που επηρεάζουν τον τρόπο σκέψης τους. Συγκεκριμένα, «η ταινία *Beauty and the Beast*, με την καλλιτεχνική της μορφή, διαιωνίζει τα στερεότυπα των φύλων με τρεις τρόπους: πρώτον μέσω της φυσικής εμφάνισης, δεύτερον μέσω των ρόλων που ανατίθενται σε κάθε χαρακτήρα βάσει του φύλου του και τρίτον μέσω της συναισθηματικής εργασίας»³⁹².

Με το αρχικό τραγούδι της ταινίας υπονοείται ότι η Belle είναι ένα όμορφο και έξυπνο κορίτσι, αλλά αυτά τα δύο χαρακτηριστικά αντικρούονται με βάση τα **πρότυπα της κοινωνίας**. Παρουσιάζεται ένα έμφυλο στερεότυπο ότι «οι γυναίκες είναι αντικείμενα που έχουν αξία μόνο όταν πληρούν ή συμμορφώνονται με τα πρότυπα ομορφιάς και τους ρόλους των φύλων της κοινωνίας»³⁹³.

Δίνεται έμφαση στην ομορφιά της Belle, πρώτα απ' όλα, από το ίδιο της το όνομα, το οποίο σημαίνει «όμορφη γυναίκα» και δεύτερον από τα μη ρεαλιστικά της εξωτερικά χαρακτηριστικά, θέτοντας έτσι, ένα ανθυγιεινό πρότυπο για τους νέους. Γενικότερα, στις περισσότερες ταινίες της Disney, οι γυναικείοι χαρακτήρες εμφανίζονται με ένα συγκεκριμένο **πρότυπο ομορφιάς**, προβάλλοντάς το ως το μόνο που μετράει στην κοινωνία³⁹⁴.

Οι αδερφές Bimbette, επίσης, παρουσιάζουν παρόμοια προβλήματα, αφού επικεντρώνονται στα αρρενωπά χαρακτηριστικά του Gaston, αγνοώντας τα αρνητικά, ενισχύοντας μ' αυτόν τον τρόπο το στερεότυπο ότι μόνο οι αρρενωποί άντρες είναι επιθυμητοί. Επιπλέον, ενισχύεται η τοξική πεποιθήση, ότι η προσωπικότητα μιας γυναίκας εξαρτάται από το χρώμα των μαλλιών της, καθώς οι αδελφές Bimbette εμφανίζονται ως τρεις αμόρφωτες και ξανθιές κοπέλες, οι οποίες ως στόχο έχουν να παντρευτούν τον Gaston³⁹⁵.

Ενώ η ταινία έχει ως σκοπό να διδάξει την αξία του να κρίνουμε τους ανθρώπους από τον χαρακτήρα τους και όχι από την εξωτερική τους εμφάνιση, καταφέρνει το αντίθετο αποτέλεσμα, αφού η κατάρα στον πρίγκιπα επικεντρώνεται ακριβώς στην εμφάνισή του και τελικά στην επιστροφή της πραγματικής του μορφής³⁹⁶.

Όσον αφορά τα χρώματα των ρούχων, οι ανδρικοί χαρακτήρες παρουσιάζονται με σκούρα χρώματα, ενώ οι γυναικείοι με περισσότερα και πιο φωτεινά, διαιωνίζοντας έτσι τις προκαταλήψεις περί φύλου που επικρατούν στην κοινωνία, προωθώντας την ιδέα ότι η φωτεινή χρωματική παλέτα είναι κατάλληλη μόνο για γυναίκες, ενώ η πιο σκούρα είναι μόνο για άνδρες. «Το μοτίβο με το χρώμα των ρούχων και το φύλο εμφανίζεται επανειλημμένα στην ταινία, προκαλώντας την ιδέα ότι οι άνδρες είναι **χρωμοφοβικοί**»³⁹⁷. Παρόλο που η ταινία λαμβάνει χώρα στη Γαλλία κατά τον 18^ο αιώνα, δεν αναμένεται να αντικατοπτρίζει ακριβώς εκείνη την εποχή, γεγονός που καθιστά παράλογη την απόλυτη απεικόνιση των χαρακτηριστικών της περιόδου.

³⁹² ο.π., 103.

³⁹³ ο.π., 103.

³⁹⁴ ο.π., 103.

³⁹⁵ ο.π., 103.

³⁹⁶ ο.π., 104-105.

³⁹⁷ ο.π., 105.

Αυτό αποτελεί ένα παράδειγμα του πώς η κοινωνία αποθαρρύνει την έκφραση και τον αυτοπροσδιορισμό κάθε ατόμου³⁹⁸.

Ακόμη, το τραγούδι “Gaston” επικροτεί την **αρρενωπότητα** και τα χαρακτηριστικά που θεωρούνται ανδρικά (– *No one's slick as Gaston/No one's neck's as incredibly thick as Gaston's/You're everyone's favorite guy* κ.ο.κ.), ενώ περιφρονεί τους μη ανδρικούς χαρακτήρες, όπως είναι ο LeFou. Μ’ αυτόν τον τρόπο, η ταινία ιδανικοποιεί τον ανδρισμό, εστιάζοντας εξ’ ολοκλήρου στην εξωτερική εμφάνιση³⁹⁹.

Η ταινία, με τη μεταμόρφωση των υπηρετών σε αντικείμενα, ενισχύει για ακόμη μια φορά τα στερεότυπα φύλου, καθώς οι γυναίκες υπηρέτριες μετατρέπονται σε αντικείμενα που θεωρούνται μέρος του οικιακού περιβάλλοντος, π.χ. ξεσκονόπανο, ενώ οι άντρες υπηρέτες σε αντικείμενα που θεωρούνται επιβλητικά, όπως το ρολόι⁴⁰⁰.

Οι ρόλοι στην αρχή φαίνεται να έχουν αντιστραφεί, αφού η Μπελ θα καλλιεργήσει το Τέρας, σώζοντάς τον από την τραγική του μοίρα μέσω της εξημέρωσης. «Αλλά ποιος πραγματικά εξημερώνεται και ποιανού η φύση μεταμορφώνεται πραγματικά κατά τη διάρκεια αυτής της ταινίας;»⁴⁰¹

Η Μπελ παρουσιάζεται ως μια ανεξάρτητη και έξυπνη κοπέλα, που αναζητά την περιπέτεια και την ελευθερία, ωστόσο καταλήγει να ερωτεύεται και να παντρεύεται το Τέρας, αποτυγχάνοντας να πραγματοποιήσει τα όνειρά της, στηριζόμενη στον εαυτό της και έχοντας επιλέξει τελικά μια ζωή στο κάστρο ως πριγκίπισσα⁴⁰². Μ’ αυτόν τον τρόπο, η ταινία μεταδίδει στους θεατές το μήνυμα ότι η εξάρτηση των γυναικών από τους άνδρες είναι ο μοναδικός τρόπος για να είναι ευτυχισμένες, αφήνοντας πίσω την επίτευξη της προσωπικής ικανοποίησης⁴⁰³.

Επιπλέον, «η εγκατάλειψη του ευρύτερου κόσμου με αντάλλαγμα την πριγκιπική ζωή, ενισχύει την ανδροκεντρική άποψη της διαφυγής ως απάντηση στη σύγχρονη πολιτιστική συζήτηση για τη φύση των σχέσεων φύλου»⁴⁰⁴, ότι δηλαδή η έξυπνη γυναίκα αποκτά τον πρίγκιπα με την αυτοθυσιαστική της αφοσίωση και την ανιδιοτελή της αγάπη, και όχι χάρη στη διάνοιά της.

Ενώ πολλοί κριτικοί έχουν σε υψηλή εκτίμηση την ταινία ως φεμινιστική, φαίνεται να είναι το αντίθετο, αφού προωθεί την ιδέα ότι οι γυναίκες πρέπει να αναλαμβάνουν τους ρόλους φροντίδας και υποστήριξης των ανδρών και αναθέτει τους χαρακτήρες φύλου σύμφωνα με τις προσδοκίες της κοινωνίας⁴⁰⁵.

Κατά τη διάρκεια της ταινίας, η Μπελ υπομένει πολλά είδη συναισθηματικής εργασίας, όπως είναι η συναισθηματική χειραγώγηση και κακοποίηση. Αρχικά, ως **συναισθηματική**

³⁹⁸ ο.π., 105-106.

³⁹⁹ ο.π., 106.

⁴⁰⁰ ο.π., 106.

⁴⁰¹ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ., *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture* (Bloomington: Indiana University Press, 1995), 132.

⁴⁰² ο.π., 133.

⁴⁰³ Hyewon Cho, “The Effect of Beauty and the Beast” 9, τχ. 10 (2021), 106-107.

⁴⁰⁴ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, *From Mouse to Mermaid*, 134.

⁴⁰⁵ Hyewon Cho, “The Effect of Beauty and the Beast” 9, τχ. 10 (2021), 107.

εργασία, σύμφωνα με τον Arlie Russell Hochschild, ορίζεται η διαδικασία κατά την οποία ένα άτομο πρέπει να ρυθμίσει τα συναισθήματά του στο περιβάλλον εργασίας του, προκειμένου να εκφράσει τα αναμενόμενα συναισθήματα των πελατών και των συναδέλφων, ώστε να ικανοποιήσει τις προσδοκίες τους. Η συναισθηματική εργασία, βέβαια, μπορεί να επεκταθεί και σε άλλα περιβάλλοντα, όπου το άτομο καλείται να διαχειριστεί τα συναισθήματά του προκειμένου να προσαρμοστεί σε διάφορες κοινωνικές ή προσωπικές συνθήκες (χειραγώγηση συναισθημάτων)⁴⁰⁶.

Η **συναισθηματική χειραγώγηση** φαίνεται κυρίως μέσω της πίεσης που ασκούν οι υπηρέτες του κάστρου – τα μαγεμένα αντικείμενα – στην Belle. Όταν η Belle προσφέρεται να φυλακιστεί στη θέση του πατέρα της, με αντάλλαγμα την ελευθερία του, ο Lumiere και ο Cogsworth τη βοηθούν να βγει από τη φυλακή, μόνο και μόνο επειδή πιστεύουν ότι θα μπορέσει σπάσει την κατάρα και να ξαναγίνουν άνθρωποι. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα όταν τα αντικείμενα προσπαθούν να πείσουν την Belle να ερωτευτεί το Τέρας, παρά το γεγονός ότι εκείνη νιώθει φοβισμένη από τη συμπεριφορά του. (*— You fall in love with her, she falls in love with you, and Poof! — the spell is broken! We'll be human again by midnight!*)

Ένα ακόμη παράδειγμα συναισθηματικής χειραγώγησης είναι όταν το Τέρας απείλησε τη Belle να μείνει νηστική, επειδή ο ίδιος δεν μπορούσε να δεχτεί την αρνητική της απάντηση προς το δείπνο που της επέβαλε μαζί του (*— Fine! Then go ahead and STARVE!!!! If she doesn't eat with me, then she doesn't eat at all!*). Τότε τα αντικείμενα αντί να την προστατεύσουν, την πίεζαν να δώσει μια δεύτερη ευκαιρία στο Τέρας, αναφέροντας ότι μπορεί να αλλάξει η συμπεριφορά του. Είναι προφανές ότι η Belle χειραγωγείται, καταπιέζοντας τα συναισθήματά της και αγνοώντας τις προσωπικές της ανάγκες, προκειμένου να ευχαριστήσει τους υπόλοιπους⁴⁰⁷.

Στο δεύτερο παράδειγμα φαίνεται και η **συναισθηματική κακοποίηση** της πρωταγωνίστριας, αφού το Τέρας εξωτερικεύει τα συναισθήματά του με φωνές και εκρήξεις θυμού, προκαλώντας της φόβο και άγχος. «Αυτή η σκηνή δείχνει πώς μπορεί να είναι οι υποστηρικτικές καταχρηστικές σχέσεις. Οι καταχρηστικές σχέσεις συμβαίνουν όταν το άτομο κακοποιεί τον/την σύντροφό του ψυχικά, συναισθηματικά ή σωματικά»⁴⁰⁸.

Η αλλαγή συμπεριφοράς του Τέρατος και η μεταμόρφωσή του σε έναν όμορφο πρίγκιπα υποδηλώνουν ότι η συνεχής αγάπη και φροντίδα μπορεί να αλλάξει τις καταχρηστικές συμπεριφορές του άλλου ατόμου. Μ' αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η ιδέα ότι τα θύματα πρέπει να κοιτάξουν πέρα από τη βία και να παρέχουν συναισθηματική υποστήριξη, μέχρι ο σύντροφός τους να γίνει ένας όμορφος «πρίγκιπας»⁴⁰⁹.

Η συναισθηματική κακοποίηση, όμως, δεν τελειώνει εδώ, καθώς το θύμα μπορεί να παραμείνει στη σχέση, πιστεύοντας πως η αγάπη θα υπερτερήσει της βίας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο κακοποιητής ενδέχεται να ζητήσει συγγνώμη για τη συμπεριφορά του ή στην προκειμένη περίπτωση να της κάνει ένα δώρο. Αφού, οι υπηρέτες παρακινούν το Τέρας να δείξει

⁴⁰⁶ ο.π., 107.

⁴⁰⁷ ο.π., 107-108.

⁴⁰⁸ ο.π., 108.

⁴⁰⁹ ο.π., 108.

τη βιβλιοθήκη στην Μπελ, εκείνος το κάνει, και βλέποντάς την χαρούμενη, της την χαρίζει. Αυτό αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα συναισθηματικής κακοποίησης, καθώς το Τέρας χρησιμοποιεί την αδυναμία της Belle για τα βιβλία, προκειμένου να κερδίσει την εμπιστοσύνη της, δίνοντάς της δώρα, ως ένδειξη μεταμέλειας και αγάπης⁴¹⁰.

Απ' ό,τι φαίνεται, η ταινία εξομαλύνει τις καταχρηστικές σχέσεις, παρουσιάζοντας τις χειριστικές συμπεριφορές του Τέρατος με έναν ρομαντικό τρόπο, αφού παρόλο που δεν ζήτησε ποτέ συγγνώμη από την Μπελ, υπονοείται ότι έγινε μέσω του δώρου⁴¹¹.

Τέλος, στην ταινία υφίσταται το ψυχολογικό φαινόμενο του **Συνδρόμου της Στοκχόλμης** (*Stockholm Syndrome*), στο οποίο τα θύματα αποκτούν αισθήματα συμπάθειας ή άλλα θετικά συναισθήματα για τον απαγωγέα/κακοποιό τους⁴¹². Τα θύματα είναι ευγενικά και τρυφερά προς τους απαγωγείς τους, με την ελπίδα να αποτρέψουν ή να ελαχιστοποιήσουν τις πιθανότητες κακοποίησης, όταν αισθάνονται κάθε είδους φυσικό ή ψυχολογικό κίνδυνο από τους απαγωγείς τους. Αυτή η απόφαση ενδέχεται να μην είναι μια συνειδητή απόφαση για τα θύματα, καθώς αποτελεί ανθρώπινο ένστικτο να θέλουν να αισθάνονται ασφαλείς. Ωστόσο, αυτή η χειραγώγηση μπορεί να οδηγήσει τα θύματα να πιστεύουν ότι είναι πραγματικά ερωτευμένα μαζί τους⁴¹³. Αν και η Μπελ προσφέρθηκε εθελοντικά να κρατηθεί ως αιχμάλωτη από το Τέρας, για να σώσει τον πατέρα της, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι είναι όντως το θύμα στην ιστορία⁴¹⁴.

Στη σκηνή που η Μπελ το σκάει από το κάστρο και δέχεται επίθεση από τους λύκους, εμφανίζεται το Τέρας ηρωικά και τη σώζει. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτό που συμβαίνει είναι η επιστροφή της Μπελ πίσω στο κάστρο, πάλι ως αιχμάλωτη. Αμέσως μετά, ακολουθεί η σκηνή με την Μπελ να φροντίζει τις πληγές του Τέρατος, δηλαδή το θύμα να φέρεται με τρυφερότητα προς τον απαγωγέα. Αργότερα, οι δυο τους εμφανίζουν ενδιαφέρον ο ένας για τον άλλον, παρόλο που το Τέρας κρατά την Μπελ αιχμάλωτη, και η ταινία ολοκληρώνεται να είναι παντρεμένοι⁴¹⁵.

Στην ουσία, η ταινία παρερμηνεύει τη σχέση τους και την κάνει να φαίνεται ως κάτι θετικό, αφού η Μπελ αρχικά παρουσιάστηκε ως φοβισμένη, εξαιτίας της επιθετικής συμπεριφοράς του Τέρατος. Στη συνέχεια, όμως, το Τέρας αλλάζει, λόγω της καλοσύνης που του έδειξε η Μπελ⁴¹⁶.

Η ιδέα ότι η κακοποίηση που λαμβάνουν οι γυναίκες απ' τους άνδρες είναι ένας φυσιολογικός τρόπος έκφρασης ρομαντικού ενδιαφέροντος μπορεί να τις οδηγήσει να μην αντιληφθούν ότι είναι το θύμα και κατ' επέκταση να μην αναφέρουν την κατάστασή τους. Η κατάσταση αυτή ενισχύεται από την εμφάνιση τέτοιων αρσενικών χαρακτήρων στα μέσα ενημέρωσης ως γοητευτικοί, παρουσιάζοντας την κακοποίηση σαν κάτι ελκυστικό.

⁴¹⁰ ο.π., 109.

⁴¹¹ ο.π., 108.

⁴¹² Joanna Thompson, "What Is Stockholm Syndrome?," WebMD, ημερομηνία πρόσβασης 28 Μαρτίου 2024, <https://www.webmd.com/mental-health/what-is-stockholm-syndrome>.

⁴¹³ Hyewon Cho, "The Effect of Beauty and the Beast" 9, *τχ.* 10 (2021), 108.

⁴¹⁴ ο.π., 108.

⁴¹⁵ ο.π., 108.

⁴¹⁶ ο.π., 108.

Η ταινία αυτή αποτελεί την επιτομή της «κατάρας», στην οποία «η αρρενωπότητα προδίδεται από τις δικές της πολιτιστικές εικόνες: αυτό που οι άντρες πίστευαν ότι έπρεπε να είναι ισχυροί, προστατευτικοί και επιβλητικοί – κατά κάποιο τρόπο απέτυχε και έγινε δική τους κακή κατάρα. Υπό το πρίσμα της Disney, η ταινία δεν είναι η ιστορία της Μπελ, αλλά η ιστορία του Τέρατος και άλλων ηρώων ταινιών της δεκαετίας του 1990, που πρέπει να διδαχθούν πώς να ανακαλύψουν και να ανακτήσουν τον εαυτό τους»⁴¹⁷.

⁴¹⁷ Elizabeth Bell, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ., *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture* (Bloomington: Indiana University Press, 1995),12.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ανάλυση τραγουδιών

5.1 Τα τραγούδια της ταινίας

Κατά τη διάρκεια της ταινίας ακούγονται συνολικά 9 τραγούδια και 6 ορχηστρικά μέρη. Οι τίτλοι αυτών παρατίθενται παρακάτω, με τη σειρά που εμφανίστηκαν στην ταινία το 1991:

1) **Prologue**⁴¹⁸

Η ταινία ξεκινάει μ' αυτήν την εναρκτήρια σύνθεση, της οποίας η μουσική παίζει πάνω από την εισαγωγή του παραμυθιού, σχετικά με την ιστορία του Τέρατος.

2) **Belle**⁴¹⁹

Είναι το εισαγωγικό τραγούδι της ταινίας, που ερμηνεύουν η *Belle* (Paige O'Hara), ο *Gaston* (Richard White) και η *χορωδία*.

3) **Belle Reprise**⁴²⁰

Το τραγούδι αυτό ερμηνεύει η *Belle* (Paige O'Hara), μετά την σκηνή που ο *Gaston* την ζητάει σε γάμο και εκείνη αρνείται την πρότασή του.

4) **Gaston**⁴²¹

Το τραγούδι ερμηνεύουν ο *LeFou* (Jesse Corti), ο *Gaston* (Richard White) και η *χορωδία* (αστοί), σε μια προσπάθεια να φτιάξουν τη διάθεση του *Gaston* μετά την απόρριψη της *Belle*, τραγουδώντας για το πόσο σπουδαίος και γενναίος είναι.

5) **Gaston Reprise**⁴²²

Ερμηνεύουν πάλι οι *LeFou* (Jesse Corti), *Gaston* (Richard White) και *χορωδία* (αστοί). Το τραγούδι δείχνει τον *Gaston*, με τη βοήθεια του *LeFou*, να σχεδιάζουν να στείλουν τον *Maurice* στην ψυχιατρική κλινική, προκειμένου η *Belle* να δεχτεί να παντρευτεί τον *Gaston*.

6) **Be Our Guest**⁴²³

Είναι ένα τραγούδι σε στυλ Broadway και cabaret, που ερμηνεύτηκε από τον *Lumiere* (Jerry Orbach), τη *Mrs. Potts* (Angela Lansbury) και τη *χορωδία* (προσωπικό κάστρου), ώστε να κάνουν την *Belle* να νιώσει ευπρόσδεκτη, παρά τις εντολές του Τέρατος.

⁴¹⁸ “Disney Beauty & The Beast Prologue (1080 HD),” 24 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 2:19, <https://www.youtube.com/watch?v=x2rDrKUb6bM>.

⁴¹⁹ “Beauty and the beast - bonjour,” Disney Movies, 2 Ιανουαρίου, 2015, βίντεο, 4:58, <https://www.youtube.com/watch?v=zAzxnHP4erQ>.

⁴²⁰ “Belle Reprise,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 1:04, <https://www.youtube.com/watch?v=kW2D-3YLiIs>.

⁴²¹ “Gaston,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 3:40, <https://www.youtube.com/watch?v=5ajtY3XdDPE>.

⁴²² “Gaston (Reprise),” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 2:03, <https://www.youtube.com/watch?v=p7bejlkUepY>.

⁴²³ “Beauty and the Beast - Be Our Guest [High Quality],” 9 Δεκεμβρίου, 2008, βίντεο, 3:30, <https://www.youtube.com/watch?v=afzmmwAKUppU>.

- 7) **Something there**⁴²⁴
 Το τραγούδι ερμηνεύεται αμέσως μετά αφού το Τέρασ έχει σώσει την Μπελ από την επίθεση των λύκων και την επόμενη ημέρα της χαρίζει τη βιβλιοθήκη του κάστρου. Σ' αυτό συμμετέχουν η *Belle* (Paige O'Hara), το *Beast* (Robby Benson) και οι υπηρέτες *Lumiere* (Jerry Orbach), *Cogsworth* (David Ogden Stiers) και *Mrs. Potts* (Angela Lansbury).
- 8) **Beauty and the Beast**⁴²⁵
 Τραγουδάει η *Mrs. Potts* (Angela Lansbury) στη σκηνή που η Belle χορεύει με το Τέρασ.
- 9) **The Mob song**⁴²⁶
 Ο *Gaston* (Richard White), ο οποίος ερμηνεύει το τραγούδι, προσπαθεί να φοβίσει τους χωρικούς (*χωρωδία*) και τελικά τους οδηγεί στο κάστρο, ώστε να σκοτώσουν το Τέρασ.
- 10) **To the Fair**⁴²⁷
 Ορχηστρικό μέρος
- 11) **West Wing**⁴²⁸
 Ορχηστρικό μέρος
- 12) **The Beast lets Belle go**⁴²⁹
 Ορχηστρικό μέρος
- 13) **Battle on the Tower**⁴³⁰
 Ορχηστρικό μέρος
- 14) **Transformation**⁴³¹
 Ορχηστρικό μέρος
- 15) **Beauty and the Beast (duet)**⁴³²
 Το τραγούδι τίτλων τέλους, που ερμηνεύουν η Celine Dion και ο Peabo Bryson.

⁴²⁴ “Something There,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 2:19, <https://www.youtube.com/watch?v=duDRgrlWOfE>.

⁴²⁵ “Beauty and the Beast,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 2:46, <https://www.youtube.com/watch?v=ZYrTaeCimYs>.

⁴²⁶ “The Mob Song,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 3:30, https://www.youtube.com/watch?v=fO_cis9CcHg.

⁴²⁷ “To The Fair,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 1:57, <https://www.youtube.com/watch?v=BRMMVK3hLuI>.

⁴²⁸ “West Wing,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 4:25, <https://www.youtube.com/watch?v=A0PLN9FCfA8>.

⁴²⁹ “The Beast Lets Belle Go,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 2:22, <https://www.youtube.com/watch?v=cm2W78-JcfOw>.

⁴³⁰ “Battle On the Tower,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 5:28, <https://www.youtube.com/watch?v=k4vD9AWMQJM>.

⁴³¹ “Transformation,” 26 Οκτωβρίου, 2018, βίντεο, 5:49, <https://www.youtube.com/watch?v=oodHHRu4UwA>.

⁴³² “Celine Dion & Peabo Bryson - Beauty and The Beast (HQ Official Music Video),” Matt Charles, 10 Οκτωβρίου, 2009, βίντεο, 4:58, <https://www.youtube.com/watch?v=pgYEJHJXFB4>.

5.2 Τα τραγούδια του σκηνικού μιούζικαλ (1994)

Για το Broadway musical του 1994 προστέθηκαν έξι επιπλέον τραγούδια. Αυτά είναι τα εξής:

- 1) ***No matter what***⁴³³
Ερμηνεύουν οι Susan Egan και Tom Bosley, ως *Belle* και *Maurice*, αντίστοιχα.
- 2) ***Me***⁴³⁴
Ερμηνεύουν ο *Gaston* (Burke Moses) και η *Belle* (Susan Egan).
- 3) ***Home***⁴³⁵
Ερμηνεύει η *Belle* (Susan Egan).
- 4) ***How long must this go on***⁴³⁶
Ερμηνεύει ο Terrence Mann ως το *Τέρας*.
- 5) ***If I can't love her***⁴³⁷
Ερμηνεύει ξανά ο Terrence Mann.
- 6) ***Human Again***⁴³⁸
Ερμηνεύουν τα μαγεμένα αντικείμενα του κάστρου *Lumiere* (Gary Beach), *Cogsworth* (Heath Lambert), *Mrs. Potts* (Beth Fowler), *Chip* (Brian Press), *Babette* (Stacey Logan) και *The Wardrobe* (Barbara Marineau).

⁴³³ “Beauty and the Beast Broadway OST - 03 - No Matter What,” 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 3:12, <https://www.youtube.com/watch?v=1zBccgje-zk>.

⁴³⁴ “Beauty and the Beast Broadway OST - 05 - Me,” disneysoundtrack89, 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 2:54, https://www.youtube.com/watch?v=VyYsW2_Ar2Y.

⁴³⁵ “Beauty and the Beast Broadway OST - 07 - Home,” disneysoundtrack89, 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 3:56, <https://www.youtube.com/watch?v=T-x8aRLrMY>.

⁴³⁶ “Beauty and the Beast Broadway OST - 11 - How Long Must This Go On,” 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 1:02, <https://www.youtube.com-/watch?v=Zofgr86Sa-A>.

⁴³⁷ “Beauty and the Beast Broadway OST - 13 - If I Can't Love Her,” 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 4:11, https://www.youtube.com-/watch?v=GMXR_4_gX84.

⁴³⁸ “Beauty and the Beast Broadway OST - 16 - Human Again,” disneysoundtrack89, 26 Φεβρουαρίου, 2014, βίντεο, 4:50, <https://www.youtube.com-/watch?v=cUNDLTTE5GM>.

5.3 Το τραγούδι “Belle”

Αγγλικά

Belle

Little town, it's a quiet village
Every day like the one before

Little town, full of little people

Waking up to say...

Townsfolk

Bonjour!
Bonjour!
Bonjour! Bonjour! Bonjour!

Belle

There goes the baker with his tray,
like always
The same old bread and rolls to sell

Every morning just the same
Since the morning that we came
To this poor provincial town

Baker

Good morning, Belle!

Belle

Good morning, Monsieur

Baker

And where are you off to?

Belle

The bookshop. I just finished the most wonderful
story. About a beanstalk and an ogre and a -

Baker

That's nice. Marie! The baguettes! Hurry up!

Townsfolk

Look there she goes, that girl is strange,
no question

Ελληνικά

Μπελ

Μικρή μου πόλη, ήσυχο χωριό
[που] κάθε μέρα μοιάζει όπως και η
προηγούμενη
Μικρή πόλη, πλημμυρισμένη από κοινούς
ανθρώπους
Που ξυπνούν για να πουν...

Πολίτες

Καλημέρα!
Καλημέρα!
Καλημέρα! Καλημέρα! Καλημέρα!

Μπελ

Να τος ο φούρναρης όπως πάντα
με το ταψί του,
Με το ίδιο ψωμί και ψωμάκια, όπως παλιά,
να πουλήσει
Κάθε πρωί ακριβώς το ίδιο
Από το πρώτο πρωί που ήρθαμε
Σε αυτή τη φτωχή επαρχιακή πόλη

Φούρναρης

Καλημέρα, Μπελ!

Μπελ

Καλημέρα, κύριε

Φούρναρης

Και που πας;

Μπελ

Στο βιβλιοπωλείο. Μόλις διάβασα την πιο
υπέροχη ιστορία. Σχετικά με ένα φασόλι και
έναν γίγαντα και ένα-

Φούρναρης

Ωραία. Μαρία! Οι μπαγκέτες! Βιάσου!

Πολίτες

Κοίτα να δεις, αυτό το κορίτσι είναι
περίεργο, δεν υπάρχει αμφιβολία

Dazed and distracted, can't you tell?

Woman

Never part of any crowd

Man

Cause her head's up on some cloud

Townsfolk

No denying she's a funny girl, that Belle

Man 1

Bonjour!

Woman 1

Good day!

Man 1

How is your family?

Woman 2

Bonjour!

Man 2

Good day!

Woman 1

How is your wife?

Woman 3

I need six eggs!

Man 3

That's too expensive!

Belle

There must be more than this provincial life!

Bookseller

Ah! Belle!

Belle

Good morning,

Μπερδεμένη και αφηρημένη, δεν το βλέπετε;

Γυναίκα

Ποτέ δεν είναι μέρος καμιάς παρέας

Άνδρας

Γιατί το μυαλό της είναι αλλού

Πολίτες

Δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι είναι ένα παράξενο κορίτσι, αυτή η Μπελ

Άνδρας 1

Καλημέρα!

Γυναίκα 1

Καλημέρα!

Άνδρας 1

Πώς είναι η οικογένειά σου;

Γυναίκα 2

Καλημέρα!

Άνδρας 2

Καλή μέρα!

Γυναίκα 1

Πώς είναι η γυναίκα σου?

Γυναίκα 3

Χρειάζομαι έξι αυγά!

Άνδρας 3

Είναι πολύ ακριβά!

Μπελ

Πρέπει να υπάρχουν περισσότερα πέρα από αυτή την επαρχιακή ζωή!

Βιβλιοπώλης

Αχ! Μπελ!

Μπελ

Καλημέρα,

I've come to return the book I borrowed

ήρθα να επιστρέψω το βιβλίο που
δανείστηκα

Bookseller
Finished already?

Βιβλιοπώλης
Το τελείωσες ήδη;

Belle
Oh, I couldn't put it down!
Have you got anything new?

Μπελ
Α, δεν μπορούσα να το αφήσω!
Έχετε κάτι νέο;

Bookseller
Not since yesterday

Βιβλιοπώλης
Όχι από χθες

Belle
That's alright. I'll borrow... this one

Μπελ
Δεν πειράζει. Θα δανειστώ... αυτό

Bookseller
That one? But you've read it twice!

Βιβλιοπώλης
Αυτό; Μα το έχεις διαβάσει ήδη δύο φορές!

Belle
It's my favorite. Far-off places, daring
swordfights, magic spells, a prince in disguise...

Μπελ
Είναι το αγαπημένο μου. Μακρινά μέρη,
τολμηρές ξιφομαχίες, μαγικά ζόρκια, ένας
μεταμφιεσμένος πρίγκιπας...

Bookseller
If you like it all that much, it's yours

Βιβλιοπώλης
Αν σου αρέσει τόσο πολύ, είναι δικό σου

Belle
But sir...

Μπελ
Μα κύριε...

Bookseller
I insist

Βιβλιοπώλης
Επιμένω

Belle
Well, thank you! Thank you very much!

Μπελ
Ε τότε, ευχαριστώ! Σας ευχαριστώ πολύ!

Townsfolk
Look there she goes, that girl is so peculiar
I wonder if she's feeling well
With a dreamy, far-off look
And her nose stuck in a book

Πολίτες
Κοίτα να δεις, αυτό το κορίτσι είναι τόσο
περίεργο. Αναρωτιέμαι αν νιώθει καλά
Με ένα ονειρικό, μακρινό βλέμμα
Και η μύτη της να είναι κολλημένη σε ένα
βιβλίο
Τι γρίφος για εμάς τους υπόλοιπους είναι η
Μπελ

What a puzzle to the rest of us is Belle

Belle

Oh, isn't this amazing?
It's my favorite part because you'll see
Here's where she meets Prince Charming

But she won't discover that it's him till chapter
three

Woman

Now it's no wonder that her name means
"Beauty"
Her looks have got no parallel

Shopkeeper

But behind that fair façade
I'm afraid she's rather odd
Very different from the rest of us

Townsfolk

She's nothing like the rest of us

Yes, different from the rest of us is Belle!

Gaston

Right from the moment when I met her, saw her
I said she's gorgeous and I fell
Here in town there's only she
Who is beautiful as me
So I'm making plans to woo and marry Belle

Bimbettes

Look there he goes
Isn't he dreamy?
Monsieur Gaston
Oh he's so cute!
Be still my heart
I'm hardly breathing
He's such a tall, dark, strong and handsome
brute!

Woman I

Bonjour!

Gaston

Pardon

Μπελ

Ω, δεν είναι καταπληκτικό; Είναι το
αγαπημένο μου σημείο, γιατί θα δείτε
Εδώ είναι όπου συναντά τον γοητευτικό
πρίγκιπα
Αλλά δεν θα ανακαλύψει ότι είναι αυτός
μέχρι το τρίτο κεφάλαιο

Γυναίκα

Τώρα δεν είναι περίεργο που το όνομά της
σημαίνει "Ομορφιά"
Η εμφάνισή της δεν έχει παραλληλισμό

Καταστηματάρχης

Αλλά πίσω από αυτό το δίκαιο πρόσωπο
Φοβάμαι ότι είναι μάλλον περίεργη
Πολύ διαφορετική από εμάς τους
υπόλοιπους

Πολίτες

Δεν μοιάζει σε τίποτα με εμάς τους
υπόλοιπους
Ναι, η Μπελ είναι διαφορετική από εμάς!

Γκαστόν

Από τη στιγμή που τη συνάντησα, την είδα,
Είπα ότι είναι υπέροχη και ερωτεύτηκα
Εδώ στην πόλη υπάρχει μόνο αυτή
Που είναι όμορφη όπως εγώ
Έτσι κάνω σχέδια για να την κατακτήσω και
να παντρευτώ τη Μπελ

Τρίδυμες

Κοιτάξτε τον
Δεν είναι ονειρεμένος;
Ο κύριος Γκαστόν
Ω, είναι τόσο χαριτωμένος!
Ηρέμησε καρδιά μου
Με δυσκολία αναπνέω
Είναι τόσο ψηλός, μελαχρινός, δυνατός και
όμορφος κτηνώδης!

Γυναίκα I

Καλημέρα!

Γκαστόν

Συγγνώμη

Belle
Good day
Woman 2
Mais oui!
Woman 3
You call this bacon?
Woman 4
What lovely grapes!
Man 1
Some cheese
Woman 5
Ten yards!
Man 2
One pound
Gaston
Excuse me! Please let me through!
Cheese merchant
I'll get the knife
Woman 2
This bread –
Woman 1
Those fish –
Woman 2
It's stale!
Woman 1
They smell!
Men
Madame's mistaken
Woman
Well, maybe so
Townsfolk
Good morning! Oh, good morning!

Belle
There must be more than this provincial life!

Gaston
Just watch, I'm going to make Belle my wife!

Townsfolk
Look there she goes
The girl is strange but special
A most peculiar mad'moiselle!
It's a pity and a sin

Μπελ
Καλημέρα
Γυναίκα 2
Αλλά βέβαια!
Γυναίκα 3
Αυτό το λέτε μπέικον;
Γυναίκα 4
Τι ωραία σταφύλια!
Άνδρας 1
Κάποιο τυρί.
Γυναίκα 5
Δέκα γιάρδες!
Άνδρας 2
Ένα κιλό.
Γκαστόν
Συγγνώμη! Αφήστε με να περάσω!
Πωλητής τυριού
Θα πάρω το μαχαίρι.
Γυναίκα 2
Αυτό το ψωμί –
Γυναίκα 1
Αυτά τα ψάρια –
Γυναίκα 2
Είναι ξερό!
Γυναίκα 1
Μυρίζουν!
Άνδρες
Η κυρία έχει παρεξηγηθεί
Γυναίκα
Λοιπόν, ίσως ναι
Πολίτες
Καλημέρα! Ω, καλημέρα!

Μπελ
Πρέπει να υπάρχουν περισσότερα πέρα απ'
αυτή την επαρχιακή ζωή!

Γκαστόν
Απλά κοιτάξτε, θα κάνω τη Μπελ γυναίκα
μου!

Πολίτες
Κοίτα την
Το κορίτσι είναι παράξενο αλλά ξεχωριστό
Η πιο περίεργη δεσποινίς!
Είναι κρίμα και αμαρτία

She doesn't quite fit in
Cause she really is a funny girl
A beauty but a funny girl
She really is a funny girl
That Belle!
Bonjour! Bonjour! Bonjour!
Bonjour! Bonjour!
Man
Bonjour!

(που) ξεχωρίζει σαν αταίριαστη
Γιατί είναι πραγματικά μια περίεργη κοπέλα
Μια όμορφη αλλά περίεργη κοπέλα
Είναι πραγματικά μια περίεργη κοπέλα
Αυτή η Μπελ!
Καλημέρα! Καλημέρα! Καλημέρα!
Καλημέρα! Καλημέρα!
Άνδρας
Καλημέρα!

- i. Ο συνθέτης Alan Menken εμπνεύστηκε αυτό το τραγούδι από τον Bach, τον Haydn και τον Mozart και το περιέγραψε ως «στυλ οπερέτας του 19^{ου} αιώνα»⁴³⁹.
- ii. Αποτελεί το εισαγωγικό τραγούδι της ταινίας, που τραγουδάει η Μπελ καθώς περπατάει στο χωριό. Είναι ένα δυναμικό και ταυτόχρονα κλασικό κομμάτι, γεμάτο γαλλικούς χαιρετισμούς.
- iii. Το κομμάτι είναι γραμμένο στο κλειδί της Ρε μείζονα (D major)⁴⁴⁰, με ρυθμό 4/4.
- iv. Η ταχύτητα του κομματιού είναι γρήγορη (*allegro*), με 129 bpm. Εξάιρεση αποτελούν τα μέτρα 1 – 15, που είναι πιο αργά (*andante*).
- v. Η έκτασή του είναι μία οκτάβα και μια 7^η μικρή (σολ κάτω από το πεντάγραμμο – φα στην 5^η γραμμή).

vi. ΔΟΜΗ

→ Εισαγωγή [μ. 1-7] σε **Ντο μείζονα (C major)**, μόνο πιανιστική συνοδεία

⁴³⁹ Stephen Holden, “FILM; For Alan Menken, A Partnership Ends But the Song Plays On - The New York Times,” Wayback machine, 20 Δεκεμβρίου 2021, <https://web.archive.org/web/20211220124910/https://www.nytimes.com/1992/03/15/movies/film-for-alan-menken-a-partnership-ends-but-the-song-plays-on.html>.

⁴⁴⁰ Στην παρούσα εργασία έχει γίνει μεταφορά τονικότητας του τραγουδιού “Belle”, από Ρε μείζονα σε Ντο μείζονα, επομένως τα παραδείγματα που θα ακολουθήσουν θα είναι γραμμένα σε Ντο μείζονα.

→ **Α μέρος** [μ. 7-19]

7

Belle: Lit-tle town, it's a qui-et vil-lage.

17

jour! Bon - jour! Bon - jour! Bon - jour!

→ **Β μέρος** [μ. 20-33/-47/-91]

20

Belle: There goes the bak - er with his tray,
Townsfolk: Look, there she goes. The girl is strange,
Townsfolk: Look, there she goes. That girl is so

31

came to this poor pro - vin - cial town.
cloud. No de - ny - ing she's a fun
book, what a puz - zle to the rest

→ **Διάλογοι** [μ. 33-45]

33

Baker: town. Good morn - ing, Belle!
fun - ny girl, that (Spoken:)Belle: Morning, Monsieur!
rest of us is.

42

nice. Ma - rie! The ba - guettes! Hur-ry up!

→ **Γ μέρος** [μ. 48-64]

48 V IV V IV V⁷

Man1: Bon-jour. Woman1: Good day. Man1: How is your
more than this pro - vin - cial life!
down!

→ **Διάλογοι** [μ. 64-89]

64 I V⁷

life! down! Bookseller: Ah, Belle! Have you got anything new?
Belle: Good morning. Bookseller: Ha, ha. Not
Bookseller: I insist. Belle: Well, thank you! Thank you very much!

D.C. al Coda

→ **Γέφυρα** [μ. 92-123]

92 IV IV² ii V⁴ 3 iii

Oh, - - is-n't this a - maz - ing?

122 ii⁷ V⁷

→ **Β' μέρος** [μ. 124-149]

124 I V⁷ I V I V

Woman: Now, it's no won-der that her name means "beau - ty."

146 I V⁷ V⁷

229 I V/V² I V/V² I

vii. «Η επαναλαμβανόμενη μελωδία επιτρέπει πολλές παύσεις και παρεμβολές καθώς νέοι χαρακτήρες εντάσσονται στην ιστορία και τη μουσική υφή, ενώ ενισχύει και τη ροή της αφήγησης. Η συνεχής μουσική που συνοδεύει τις στιγμές διαλόγου στο κομμάτι είναι αναμφισβήτητα θεατρική, με τον ρυθμό να καθιστά ευκολότερη την επιστροφή του χορωδιακού μέρους στο τραγούδι όταν τελειώνει ο διάλογος»⁴⁴¹.

viii. Στην εισαγωγή (μέτρα 1 - 7) βλέπουμε ότι υπάρχει Ισοκράτης της V βαθμίδας (βλ. νότα σολ στο μπάσο), για να κεντρίσει το ενδιαφέρον του κοινού και πιθανόν γιατί επίκειται η αρχή μιας εξιστόρησης → *pp* – *cresc.* – *mf*

Piano

ix. Από την πρώτη στροφή καταλαβαίνουμε ότι η ιστορία της ταινίας διαδραματίζεται σε ένα γαλλικό χωριό στα τέλη του 18^{ου} αιώνα. Υπάρχει επανάληψη της λέξης “little” (= λίγος), που άλλοτε σημαίνει «μικρή πόλη» (“*little town*”) και άλλοτε «κοινοί – καθημερινοί άνθρωποι», μικροέμποροι (“*little people*”).

➤ Γι’ αυτό και στα πρώτα μέτρα που ξεκινά να τραγουδά η Μπελ βλέπουμε ο Ισοκράτης να είναι στην I βαθμίδα – προέκταση I βαθμίδας (βλ. ντο στο μπάσο).

8

Vo. town, it's a qui - et vil - lage. Ev - 'ry day like the one be -

Pno.

⁴⁴¹ Kelli Marie Minelli, “The whole other world of Ashman and Menken: Broadway conventions in Disney’s “Renaissance” musicals”, Ιανουάριος 2023, 101.

- x. “*Every day like the one before*” → Η παρομοίωση αυτή τονίζει τη μονοτονία που επικρατεί γενικότερα στο τοπίο. Ακόμη και η συνεχόμενη χρήση του “*Bonjour!*”, που στα γαλλικά σημαίνει «Καλημέρα!», είναι ένας καθημερινός χαιρετισμός που συμβαίνει κάθε πρωί στο χωριό της Μπελ. Επομένως, επικρατεί σταθερότητα και ομοιομορφία στη ζωή του χωριού.
- Εδώ συνδυάζεται και η παραπάνω παρατήρηση για τον ισοκράτη (σταθερότητα = ισοκράτης).
 - Μέχρι και το μέτρο 15 η Μπελ τραγουδάει πιο ήρεμα *mf*, με *legato* και σε πιο αργό tempo.
 - “*Waking up to say*” → *rit.* και *dim.*, ώστε να φανεί η αντίθεση με το Β μέρος – περισσότερη ζωντάνια.
- xi. Στα μέτρα 12 – 13 παρατηρείται ημιτονοειδής πτώση του τενόρου (βλ. κατιούσα κίνηση τενόρου μι-ρε#-ρε-ντο#) και Ημίπτωση **ΗΠ** στο μέτρο 14, που καταλήγει σε V⁷.

The image shows a musical score for the song "Every Day Like the One Before". It consists of two systems of staves. The top system shows the vocal line with the lyrics "Lit-tle town, full of lit - tle peo-ple wak-ing up to". The bottom system shows the piano accompaniment. A red "V⁷" is written below the piano staff at the end of the phrase, indicating a dominant seventh chord. The tempo and dynamics markings "dim. e rit." are also visible.

- xii. Η δεύτερη στροφή συνεχίζει να μεταδίδει την εικόνα της καθημερινότητας/ρουτίνας που επικρατεί στο χωριό. Η αντιστροφή της κανονικής σειράς των λέξεων (“*There goes the baker*”), για λόγους έμφασης, και «η χρήση εκφράσεων ομοιότητας και συχνότητας (“*like always*”, “*The same old bread*”, “*Every morning just the same*”) δίνουν ζωντάνια στην καθημερινή διαδικασία για να ξεκινήσει η μέρα στο χωριό»⁴⁴².
- xiii. Στη νοητική αναπαράσταση του χωριού υπονοείται ότι ο φούρναρης υπάρχει ήδη, παρ’ όλο που αναφέρεται για πρώτη φορά, λόγω της χρήσης του οριστικού άρθρου “*the baker*”.
- xiv. “*The same old bread*” & “*This poor provincial town*” → οι φράσεις αυτές αντικατοπτρίζουν ορισμένα χαρακτηριστικά της Μπελ, αφού της αρέσει η καινοτομία και η αλλαγή, παρά το γεγονός ότι είναι μια απλή αγρότισσα. Γι’ αυτόν τον λόγο χρησιμοποιεί τα επίθετα με αρνητική σημασία, για να περιγράψει την κατάσταση του χωριού⁴⁴³.

⁴⁴² Ana Mª Rierola Puigderajols, “A linguistic study of the magic in Disney lyrics”, (2001): 220.

⁴⁴³ ο.π., 220.

xv. Στα μέτρα 27 – 29 και 29 – 31 υπάρχει αρμονική αλυσίδα.

xvi. Στα μέτρα 31 – 33 γίνεται δανεική κίνηση από την ομώνυμη ελάσσονα (Cb minor) – [IV-V-VI-V], ωστόσο τελειώνει σε μείζονα κλίμακα (C major) → piccardi

xvii. Η τρίτη στροφή στρέφει την προσοχή των ακροατών/θεατών στην πρωταγωνίστρια, την Μπελ, με μερικούς αγρότες να εστιάζουν σε εκείνη, τραγουδώντας τη φράση “*Look there she goes*”. «Η αντιστροφή του επιρρήματος επιτυγχάνει ένα πιο ζωντανό αποτέλεσμα, απ’ ό,τι αν γινόταν χρήση του συνηθισμένου μοτίβου [υποκείμενο + ρήμα + σειρά επιρρήματος]»⁴⁴⁴.

➤ Τα επίθετα “*strange*”, “*dazed*”, “*distracted*” και “*funny*” («παράξενη», «μπερδεμένη», «αφηρημένη», «αστεία») δείχνουν ότι η Μπελ είναι ένας εκκεντρικός χαρακτήρας που ξεχωρίζει από το πλήθος (“*Never part of any crowd*”).

xviii. “*Cause her head's up on some cloud*” → Η ηρωίδα φαίνεται να ξεφεύγει από τα προηγούμενα στερεότυπα των πριγκιπισσών της Disney, όπως η *Χιονάτη* και η *Ωραία Κοιμωμένη*. Η Μπελ παρουσιάζεται ως τολμηρή και ονειροπόλα, που θέλει να ξεφύγει από την καθημερινότητα που αναφέρθηκε παραπάνω. Η έκφραση αυτή συμβολίζει την ικανότητά της να αποκτά πολλές γνώσεις και ταυτόχρονα να μπορεί να ονειρεύεται.

⁴⁴⁴ Ana Mª Rierola Puigderajols, “A linguistic study of the magic in Disney lyrics”, (2001): 221.

- xix. «Καθώς η Μπελ τραγουδά, οι φράσεις της αποκτούν ρυθμική ένταση σε μια φθίνουσα σειρά που μιμείται τη μονοτονία που περιγράφει τη ζωή του χωριού και τη δική της ανυπομονησία με αυτήν. Η ονειροπόλησή της διακόπτεται από τον βιβλιοπώλη, ο οποίος την πλησιάζει και μπαίνει στο τραγούδι με διάλογο»⁴⁴⁵.
- xx. Καθώς η Μπελ κατευθύνεται προς το βιβλιοπωλείο, ακούγονται συμβατικές εκφράσεις από την καθημερινότητα και την αγορά του χωριού (“*Bonjour! Good day! How is your wife?*”, “*That’s too expensive*”). Αντίθεση σε σχέση με την έκφραση που ακολουθεί:
- xxi. “*There must be more than this provincial life!*” → Εκφράζεται η επιθυμία της Μπελ να γνωρίσει καινούρια μέρη στον κόσμο, που μέχρι τώρα μόνο μέσα από τα βιβλία και τη φαντασία της έχει δει. Τονίζει την επιθυμία της να ξεφύγει από αυτήν την αγροτική ζωή. → Για να τονιστεί αυτό που αισθάνεται τραγουδάει με *f* και *legato*.

- Στα παρακάτω μέτρα γίνεται μετατροπία από τη Miβ μείζονα στη Ντο ελάσσονα, που καταλήγει με πτώση στη Ντο μείζονα [V⁷ - I].

59

Vo. pen - sive. Belle: There must be more than this pro - vin - cial life!

Pno. mp

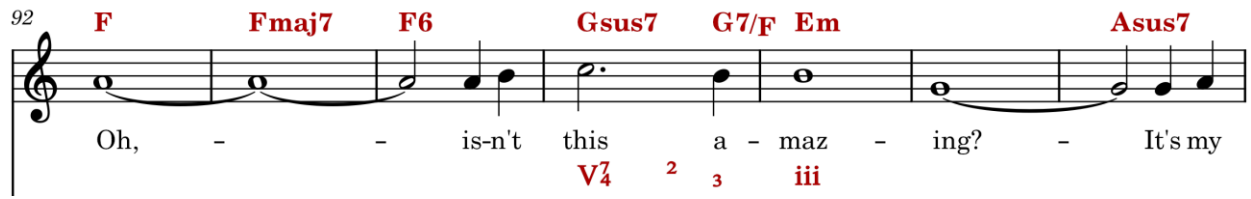
[E^{♭+}] V V⁷ [c⁻] v/v V V⁷ [C⁺] I

- xxii. Μετά τους διαλόγους, το κομμάτι συνεχίζει με ένα ακόμη σόλο της Μπελ (Γέφυρα), η οποία τραγουδάει για το αγαπημένο της βιβλίο.
- Σ’ αυτά τα μέτρα (μ. 92 – 119) συναντάμε τον κύκλο των πεμπτών, ο οποίος δεν λύνεται στην I βαθμίδα, αλλά στην V/iv.
- Στο μέτρο 95 υπάρχει καθυστέρηση 4-3, ενώ στα επόμενα δύο μέτρα έρχεται κάτι απροσδόκητο. Αντί της I βαθμίδας, μετά την V⁷⁻², έρχεται η iii → απροσδόκητη επικαρδεία (piccardi).
- Στο μέτρο 100 έχουμε διατονική μετατροπία σε Σολ μείζονα.
- Στο μέτρο 102 έχουμε χρωματική μετατροπία, επιστρέφοντας πίσω στη Ντο μείζονα.
- Ερμηνευτικά, η Μπελ τραγουδάει *dolce* και *legato*, αφού ονειροπολεί και σκέφτεται τον όμορφο πρίγκιπα του παραμυθιού.

⁴⁴⁵ Kelli Marie Minelli, “The whole other world of Ashman and Menken: Broadway conventions in Disney’s “Renaissance” musicals”, Ιανουάριος 2023, 101.

➤ “Prince Charming” → ειρωνεία, αφού συναντά το Τέρας.

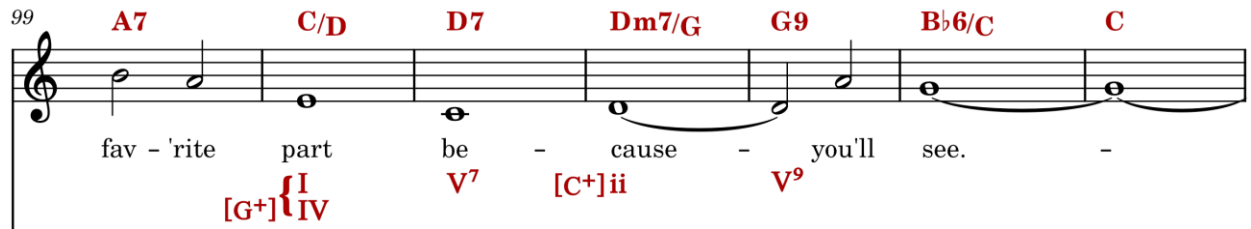
92 **F** **Fmaj7** **F6** **Gsus7** **G7/F** **Em** **Asus7**

Oh, - - is-n't this a - maz - ing? - It's my

V₄ **2** **3** **iii**

99 **A7** **C/D** **D7** **Dm7/G** **G9** **B^b6/C** **C**

fav - 'rite part be - cause - you'll see. -

I **[G+]IV** **V⁷** **[C+]ii** **V⁹**

- xxiii. Μετά από αυτό, το κομμάτι επιστρέφει στην κεντρική μελωδία του (B' μέρος), δηλαδή μέχρι και το μέτρο 149.
- xxiv. Από το μέτρο 150 μέχρι και το 185, το κομμάτι περνάει σε Σιβ μείζονα [B^b major]. Γίνονται τα ίδια ακριβώς που ειπώθηκαν παραπάνω, απλά σε άλλη τονικότητα.
- Στα μέτρα 154 – 168 τραγουδάει ο Gaston, ο οποίος μιλάει για την ομορφιά της Belle και πως θέλει να την παντρευτεί. Ερμηνεύει με αυτοπεποίθηση και *f*.
 - Στα επόμενα μέτρα τραγουδούν τα Silly girls, τα οποία είναι ερωτευμένα με τον Gaston και περιγράφουν τα εξωτερικά του χαρακτηριστικά. Σταδιακά η ένταση δυναμώνει από *mp* σε *f*.
- xxv. Η συνέχεια είναι ίδια (Γ'' μέρος + Β'' μέρος), με μόνη διαφορά ότι είναι σε διαφορετική τονικότητα και ο κύκλος των πεμπτών εδώ τελειώνει στην I βαθμίδα.
- xxvi. «Ο Ashman και ο Menken χρησιμοποιούν τα σημεία αναφοράς του παραδοσιακού μουσικού είδους και ως αποτέλεσμα, συνδέουν την ταινία με τον κανόνα του μουσικού θεάτρου. Ενώ η Belle δεν απευθύνεται απευθείας στο κοινό, οι στίχοι της είναι αποτελεσματικοί, με την έκθεση και τον τρόπο με τον οποίο δείχνουν τη συναισθηματική της κατάσταση»⁴⁴⁶.

⁴⁴⁶ ο.π., 102.

5.4 Το τραγούδι “Home”

Αγγλικά

Belle

Yes, I made the choice
For papa, I will stay
But I don't deserve to lose
my freedom in this way
You monster!
If you think that what you've done is right,
well then
You're a fool!
Think again!
Is this home?
Is this where I should learn to be happy?

Never dreamed
That a home could be dark and cold

I was told
Every day in my childhood:
Even when we grow old
Home should be where the heart is

Never were words so true!
My heart's far, far away
Home is too
Is this home?
Is this what I must learn to believe in
Try to find
Something good in this tragic place
Just in case
I should stay here forever
Held in this empty space
Oh, but that won't be easy
I know the reason why
My heart's far, far away
Home's a lie
What I'd give to return
To the life that I knew lately
But I know that I can't
Solve my problems going back
Is this home?
Am I here for a day or forever?
Shut away
From the world until who knows when

Ελληνικά

Μπελ

Ναι, έκανα την επιλογή
θα μείνω εδώ για χάρη του πατέρα μου
Αλλά [πάλι] δεν αξίζω να χάσω την
ελευθερία μου μ' αυτόν τον τρόπο
Εσύ, Τέρας!
Αν νομίζεις ότι αυτό που έκανες είναι σωστό,
ε τότε
Είσαι ανόητος!
Σκέψου ξανά!
Είναι αυτό το σπίτι [μου];
Είναι εδώ που πρέπει να μάθω να είμαι
ευτυχισμένη;
Δεν ονειρεύτηκα ποτέ
Ότι ένα σπίτι θα μπορούσε να είναι [τόσο]
σκοτεινό και κρύο
Μου είχαν πει
Κάθε μέρα στην παιδική μου ηλικία:
Ακόμα και όταν γερνάμε
Το σπίτι [μας] πρέπει να είναι εκεί που
βρίσκεται η καρδιά [μας]
Ποτέ δεν ειπώθηκαν τόσο αληθινά λόγια!
Η καρδιά μου είναι μακριά, πολύ μακριά
Και το σπίτι [είναι μακριά] επίσης
Είναι αυτό το σπίτι;
Είναι αυτό που πρέπει να μάθω να πιστεύω
Προσπαθώ να βρω
Κάτι καλό σ' αυτό το τραγικό μέρος
Για παν ενδεχόμενο
Να πρέπει να μείνω εδώ για πάντα
Κρατημένη σε αυτό το άδειο μέρος
Ω, αλλά αυτό δεν θα είναι εύκολο
Ξέρω τον λόγο, γιατί
η καρδιά μου είναι μακριά, πολύ μακριά
Το σπίτι [αυτό] είναι ένα ψέμα
Και τι θα έδινα για να επιστρέψω
Στη ζωή που ήξερα πρόσφατα
Αλλά ξέρω ότι δεν μπορώ
Να λύσω τα προβλήματά μου γυρνώντας πίσω
Είναι αυτό το σπίτι [μου];
Είμαι εδώ για μια μέρα ή για πάντα;
Κλεισμένη
Από τον κόσμο μέχρι ποιος ξέρει πότε

Oh, but then
As my life has been altered once
It can change again
Build higher walls around me
Change every lock and key
Nothing lasts, nothing holds
All of me
My heart's far, far away
Home and free!

Ω, αλλά μετά
Όπως η ζωή μου έχει αλλάξει μια φορά
Μπορεί να αλλάξει ξανά
Να χτίσω ψηλότερους τοίχους γύρω μου
Να αλλάξω κάθε κλειδαριά και κλειδί
Τίποτα δεν διαρκεί, τίποτα δεν κρατάει
Όλο μου το είναι
Η καρδιά μου είναι μακριά, πολύ μακριά
Σπίτι [μου] και ελεύθερη!

- i. Το κομμάτι ερμηνεύει η Μπελ, αφού πήρε τη θέση του πατέρα της, ως αιχμάλωτη του Τέρατος. Το τραγούδι διαδραματίζει τη σκηνή που το Τέρας διατάζει την Μπελ να δειπνήσει μαζί του, ενώ εκείνη θρηνεί την κατάσταση που βρίσκεται και αναπολεί το σπίτι της.
- ii. Το “I want” τραγούδι της Μπελ, “Home”, αποτελεί μια στιγμή ενδοσκόπησης για την Μπελ, επιτρέποντάς της να εκφράσει την αρχική της απόγνωση και την αίσθηση της απομόνωσης.
- iii. Οι στίχοι αυτής της μπαλάντας αντικατοπτρίζουν τη συνειδητοποίηση της Μπελ ότι το σπίτι είναι κάτι περισσότερο από ένα απλό μέρος – είναι εκεί όπου η καρδιά βρίσκεται γαλήνη και ευτυχία.
- iv. Η έκταση της μελωδίας κυμαίνεται από το σολ κάτω από το πεντάγραμμο μέχρι και το μι στο τέταρτο διάστημα, είναι δηλαδή μία οκτάβα και μια 6^η μεγάλη.

- v. Η αρχική εκδοχή του κομματιού είναι γραμμένη στη Σολ μείζονα κλίμακα (G major), με ρυθμό 4/4.
- vi. Η ταχύτητα του τραγουδιού είναι λίγο αργή προς μέτρια (andantino) με 104 bpm, αφού το ύφος του είναι μελαγχολικό, με μια δόση αποφασιστικότητας.
- vii. ΔΟΜΗ
→ **Εισαγωγή** [μ. 1 – 5] σε **Σολ μείζονα** [G major], μόνο πιανιστική συνοδεία

→ **Α μέρος** [μ. 6 - 21]

6 **I** **I[♯]** **I** **I[♯]**

Yes, I made the choice. For Pa - pa, I will stay.

20 **IV** **♯** **IV** **[C⁺]** **{IV
I}** **iii**

Is this

→ **Β μέρος – (Refrain)** [21 -41/44] με μετατροπία στη **Ντο μείζονα** [C major]

21 **IV** **[C⁺]** **{IV
I}** **iii** **IV** **V⁷**

Is this home? Is this where I should learn to be
home? Is this what I must learn to be -

39 **1. V⁷** **IV[♯]** **V** **I** **iii**

way. Home is too. - - Is this

42 **2. V⁷** **I** **IV[♯]** **V**

way. home's a lie. - -

→ **Γέφυρα** [44 - 52]

44 **I** **vii** **vi**

- What I'd give to re -

51 **VI** **V/V⁷**

pro-blems go - ing back.

→ **B' μέρος – (Refrain)** [53 - 79] με μετατροπία στη **Ρε μείζονα** [D major]

53

IV V I iii IV

Is this home? Am I

viii. Στην εισαγωγή δίνεται η εντύπωση ότι το κομμάτι βρίσκεται στη Σολ ελάσσονα και όχι στη Σολ μείζονα που είναι κανονικά, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

ix. Στα πέντε πρώτα μέτρα υπάρχει ισοκράτης της V βαθμίδας (βλ. ρε στο μπάσο) και συνεπώς διαφαίνεται μια απορία ως προς την εξέλιξη ή παρουσίαση των συναισθημάτων.

Voice

Piano

V V⁷

poco rit.

x. Στα επόμενα δύο μέτρα (6 – 7) παρατηρείται κατιούσα μελωδική κίνηση του μπάσου, με διαβατικούς ξένους φθόγγους, διατηρώντας την I βαθμίδα.

➤ Αυτή η κίνηση του μπάσου συμπληρώνει την αρμονική δομή του κομματιού και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της έκφρασης του λυρικού περιεχομένου.

6

G G/F# G/E G/D

Yes, I made the choice. For Pa - pa, I will stay.

I I^{1/2} I I^{1/2}

➤ “Yes, I made the choice. For papa, I will stay” → Η φράση αυτή δηλώνει την απόφαση της Μπελ να μείνει φυλακισμένη στο κάστρο, προκειμένου να σώσει τον πατέρα της. Αποτελεί

μια δήλωση που πλέον δεν αλλάζει, μένει σταθερή στα πιστεύω της, εξού και η χρήση της I βαθμίδας.

- Η φράση αυτή ερμηνεύεται οριακά σαν *parlando, non-legato* και σε *mp*.
 - Η απόφασή της αποτελεί κομβικό σημείο για την ίδια την Μπελ και την εξέλιξη της ιστορίας. Η κατιούσα μελωδική κίνηση του μπάσου συμβολίζει την αποφασιστικότητά της και δίνει μια αίσθηση σκοπού και δέσμευσης.
 - Το διαβατικό μπάσο αυξάνει τη συναισθηματική ανταπόκριση του ακροατή και προσθέτει μια δυναμική, που αντικατοπτρίζει τη βαρύτητα/σημαντικότητα της επιλογής της Μπελ.
- xι. Στα μέτρα 8 – 9 υπάρχει πάλι κατιούσα μελωδική κίνηση στο μπάσο, ενώ η μελωδία στη φωνή επαναλαμβάνεται σε κάθε μισό → *legato*
- “*But I don’t deserve to lose my freedom in this way, you monster!*” → Η Μπελ νιώθει αδικία γι’ αυτό που της συμβαίνει, παρ’ όλο που η απόφαση που πήρε ήταν δικιά της. Στο μέτρο 10 γίνεται καθυστέρηση 4-3, δίνοντας μ’ αυτόν τον τρόπο έμφαση στη λέξη “*monster!*”, δηλώνοντας την αγανάκτησή της.
 - Όλη η φράση ερμηνεύεται με *cresc.*, φτάνοντας στην τελευταία της λέξη “*monster!*” με *mf* και με ιδιαίτερα εμφατικό ύφος. Γι’ αυτό υπάρχει και το θαυμαστικό «!».

8

Vo. *But I don't de-serve to lose my free-dom in this way, you mon - ster! -*

Pno. *IV IV 1/2 ii7 V11 I4 - 3*

- xii. Στο μέτρο 13 υπάρχει ξανά καθυστέρηση 4-3, για να δοθεί έμφαση στο επίθετο “*right*”, ενώ στο επόμενο μέτρο γίνεται διατονική μετατροπία στη Ντο μείζονα.
- “*then you’re a fool!*” → Το ύφος της Μπελ είναι ειρωνικό και επιθετικό απέναντι στο Τέρας και η μετατροπία γίνεται στο κατάλληλο σημείο (μ. 14), ώστε να τονιστεί αυτό το συναίσθημα.
 - “*If you think that what you’ve done is right, well then you’re a fool!*” → με *f* ολόκληρη η φράση.
 - Δηλώνει αντίθεση:

right → G major
 then → μετατροπία
 fool → C major

13

Vo. - is right, well then - you're a fool!

Pno. $V/vi^4 - 3$ $\left\{ \begin{matrix} vi \\ iii \end{matrix} \right\}$ V^3 I

xiii. Στο μέτρο 16 γίνεται πάλι μετατροπία, γυρνώντας στην αρχική τονικότητα του κομματιού, στη Σολ μείζονα.

➤ “Think again!” → απότομα σε *p*

15

Vo. - you're a fool! Think a - gain!

Pno. $G7/D$ $C6$ Bm/D G
 V^3 $\left\{ \begin{matrix} I \\ IV \end{matrix} \right\}$ iii^6 I

xiv. Ξανά μετατροπία στο μέτρο 21, στη Ντο μείζονα. Πριν από αυτό, όμως, παρατηρείται για ακόμη μια φορά κατιούσα μελωδική κίνηση στη γραμμή του μπάσου, με *poco cresc.*, ενώ η φωνή ξεκινάει με *mp* – αρχή του refrain.

20

Vo. Is this

Pno. *poco cresc.* mp
 IV 3 IV 4 $[C+]I$ iii

xv. “Is this home? Is this where I should learn to be happy?” → Το refrain ξεκινάει με *mp*, αφού η Μπελ είναι τρομαγμένη και γεμάτη απορίες, μην ξέροντας πως θα είναι το μέλλον της.

➤ Στη συγκεκριμένη περίπτωση το *mp* δηλώνει δισταγμό.

xvi. Μέτρο 23 καθυστέρηση 4-3 και Τέλεια Αυθεντική Πτώση (ΤΑΠ) [IV⁶ - V⁷ - I]. → *legato*

22

Vo.
home? Is this where I should learn to be hap - py?
home? Is this what I must learn to be - lieve in?

Pno.
IV⁶ V⁷ I

xvii. Διαβατικό σχήμα στη συνοδεία, με *poco cresc.* και *cresc.*, ώστε να προετοιμαστεί και να ξεκινήσει πιο δυναμικά η επόμενη φράση “I was told...”.

28

Vo.
cold. - - - I was told ev - 'ry
place. - - - Just in case I should

Pno.
poco cresc.
I V⁴ I⁶ 2 VI

xviii. Η χρήση αυτών των συγχορδιών [V/VI - VI - V/IV - IV], στα μέτρα 32 - 34, προκαλεί ένα αίσθημα προόδου και ανατροπής. Εδώ χρησιμοποιούνται για να δημιουργήσουν ένταση και να κατευθύνουν τη μουσική προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, πριν επιστρέψει στην τονική.

32

Vo.
Ev - en when we grow old, home will be where the
held in this emp - ty space. Oh, but that won't be

Pno.
C/E Esus7 E/G# Am C7/G F C/E
I⁶ iii⁷ V/VI⁶ vi V/IV⁴ IV I⁶

- Παρόμοιο σχήμα χρησιμοποιείται και στα επόμενα μέτρα (μ. 36 – 38) – [V/VI – VI – V/IV – IV⁶], που καταλήγουν εν τέλη στην τονική με **TΑΠ** [IV⁶ – V⁷ – I].

37

Vo. 1.

true! My heart's far, far a - way. Home is too. -
 why: My heart's far, far a

Pno. **TΑΠ** *dim.*

VI V/IV IV⁶ V⁷ I

xix. Στο μέτρο 47 υπάρχει μια παρενθετική δεύτερη μεθ'εβδόμης και μια V/VI². Είναι σαν να βρισκόμαστε στη Λα ελάσσονα.

- Η ακολουθία των συγχορδιών αυτών αντανακλά ένα αίσθημα αβεβαιότητας και πολυπλοκότητας, αντικατοπτρίζοντας τα ανάμεικτα συναισθήματα που νιώθει η Μπελ για τη ζωή που γνώριζε μέχρι τότε. Σηματοδοτεί μια κομβική στιγμή έντασης, πριν την επίλυση στην νι βαθμίδα. → όλη η φράση με *f* και *legato*

46

F Bm7^b5 E7 Am Am/G F

turn to the life that I knew late - ly But I know that I

IV (ii⁷o/V)VI V/VI² vi IV

xx. “can’t solve my problems going back” → Για ακόμα μια φορά γίνεται διατονική μετατροπία στο μέτρο 50, από τη Ντο μείζονα στη Ρε ελάσσονα [d minor], μόνο γι’ αυτήν τη φράση, ενώ στο μέτρο 52 εμφανίζεται ξανά καθυστέρηση 4-3, με χρήση της V/V⁷, δίνοντας έμφαση στη λέξη “back”. Λόγω της ελάσσονας κλίμακας, η φράση αυτή ακούγεται σαν παράπονο από την Μπελ, ότι η ζωή της δεν θα είναι πια η ίδια.

- Στο μέτρο 53 γίνεται μετατροπία στην ομώνυμη μείζονα κλίμακα [D major], με τρίτη της επικαρδείας – απροσδόκητη επικαρδεία. Ενώ περιμέναμε την V βαθμίδα, ήρθε η iii.
- “Is this” → τις κρατάμε λίγο παραπάνω – *poco rit.*, δίνοντας περισσότερη ένταση και έμφαση, αφού αυτό που θα ακολουθήσει είναι πλέον το refrain στη Ρε μείζονα (B’ μέρος). Εξού και το *cresc.*

50

Vo. can't solve my pro-blems go - ing back. Is this

Pno. *cresc.* *rall.* 8

{ii} I VI V/V7 [D+] IV V I iii

xxi. “Am I here for a day or forever?” → Αντίθεση

- Υποδηλώνεται ο φόβος της Μπελ, ότι θα μείνει για πάντα εγκλωβισμένη στο κάστρο του Τέρατος. Στα μέτρα της φράσης αυτής υπάρχει πάλι καθυστέρηση 4-3, δείχνοντας το πόσο μπερδεμένη είναι η πρωταγωνίστρια.

xxii. Στη συνέχεια, στα μέτρα 60 – 61, εμφανίζεται πάλι το διαβατικό σχήμα [I – V⁶⁻⁴ – I⁶], ώστε να δοθεί περισσότερη έμφαση στα λόγια που θα ακολουθήσουν.

xxiii. Συνεχόμενες κινήσεις 4-3

- “Built higher walls around me” → με *ff* και *legato*

66

Vo. Built high-er walls a - round me, change ev - 'ry lock and

Pno. 4 3 4 3 7 4 3

VI⁴ 3 I⁶ V⁴ 3 7 I⁴ 3 V/VI³

xxiv. Στα τελευταία μέτρα (73 – 79), ο ρυθμός γίνεται πιο αργός. Χρησιμοποιούνται πολλές καμπάνες, *poco. rit* και *rit*.

- Η ένταση σταδιακά χαμηλώνει, από *p* σε *pp*.
- Ερμηνευτικά η Μπελ τραγουδάει λυπημένα και πιο νοσταλγικά – *nostalgically*.
- Η πτώση γίνεται στα μέτρα 75 – 76 [V⁷ – I].

73

Vo. - My heart's far, far a - way, home and

Pno. *poco rit.* *p nostalgicly*

V⁷ I IV iii ii iii⁶ V⁷

76

Vo. free!

Pno. **TAII** *a tempo* *rit.* *pp*

I $\frac{2}{2}$ VI iv⁶ I

5.5 Το τραγούδι “Something There”

Αγγλικά

Belle

There's something sweet
And almost kind
But he was mean and he was coarse and
unrefined
But now he's dear, and so unsure
I wonder why I didn't see it there before

Beast

She glanced this way
I thought I saw
And when we touched she
didn't shudder at my paw
No, it can't be, I'll just ignore
But then she's never looked at me
that way before

Belle

New and a bit alarming
Who'd have ever thought that this could be?

True that he's no Prince Charming

But there's something in him that I simply
didn't see

Lumiere

Well, who'd have thought?

Mrs. Potts

Well, bless my soul

Cogsworth

Well, who'd have known?

Mrs. Potts

Well, who indeed?

Lumiere

And who'd have guessed they'd come together
on their own?

Ελληνικά

Μπελ

Υπάρχει κάτι γλυκό
και σχεδόν ευγενικό
Και ενώ στην αρχή έδειχνε κακός και αγενής
και ακαλλιέργητος/άξεστος
Τώρα μοιάζει αγαπητός και τόσο ανασφαλής
Αναρωτιέμαι γιατί δεν το είχα δει πιο πριν

Τέρας

Νόμιζα πως την είδα
να κοιτά προς το μέρος μου
Και όταν αγγίξαμε ο ένας τον άλλον, εκείνη
δεν ανατρίχιασε με την πατούσα μου
Όχι, δεν γίνεται, θα το αγνοήσω
Αλλά όμως ποτέ πιο πριν δεν με έχει κοιτάξει
μ' αυτόν τον τρόπο

Μπελ

Καινούριο και λίγο ανησυχητικό [συναίσθημα]
Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι θα
μπορούσε να συμβεί αυτό;
Είναι αλήθεια ότι δεν είναι ο πρίγκιπας των
παραμυθιών
Αλλά υπάρχει κάτι σε αυτόν που απλά δεν είχα
δει

Λουμιέρ

Ω, ποιος θα το φανταζόταν;

Μαντάμ Τσαγιερό

Ω, ευλογημένη η ψυχή μου

Τικιτάκας

Ναι, ποιος θα μπορούσε να το ξέρει;

Μαντάμ Τσαγιερό

Ω, πράγματι, ποιος;

Λουμιέρ

Και ποιος θα το φανταζόταν πως θα τα
έβρισκαν μεταξύ τους από μόνοι τους;

Mrs. Potts
It's so peculiar. Wait and see

Μαντάμ Τσαγιερό
Είναι τόσο παράξενο. Περίμενε και θα δεις.

Lumiere and Cogsworth
We'll wait and see

Λουμιέρ και Τικιτάκας
Θα περιμένουμε και θα δούμε.

All three
A few days more
There may be something there that wasn't there
before

Και οι τρεις
Μερικές ημέρες ακόμα
Μπορεί να υπάρχει κάτι εκεί που δεν υπήρχε
πριν

Cogsworth
Perhaps there's something there
That wasn't there before

Τικιτάκας
Ίσως υπάρχει κάτι εκεί
Που δεν υπήρχε πριν

Chip
What?

Τσιπ
Τι;

Mrs. Potts
There may be something there that wasn't there
before

Μαντάμ Τσαγιερό
Μπορεί να υπάρχει κάτι εκεί που δεν υπήρχε
πριν

Chip
What's there, Mama?

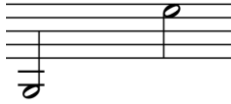
Τσιπ
Τι υπάρχει, μαμά;

Mrs. Potts
Ssh. I'll tell you when you're older.
Come along now. Let's give them some
privacy...

Μαντάμ Τσαγιερό
Σσς... Θα σου πω όταν μεγαλώσεις.
Έλα τώρα. Ας τους αφήσουμε λίγο μόνους
τους ...

- i. Μέσω αυτού του τραγουδιού μεταδίδεται ο αυξανόμενος συναισθηματικός δεσμός μεταξύ της Μπελ και του Τέρατος και φανερώνονται οι σκέψεις τους καθ' όλη τη διάρκεια των 3 πρώτων στροφών, εναλλάξ.
- ii. Η αρχική εκδοχή του κομματιού είναι γραμμένη σε Ρε ύφεση μείζονα (Db major)⁴⁴⁷, με ρυθμό 4/4 και ταχύτητα 118 bpm.
- iii. Η έκταση της μελωδίας είναι μία οκτάβα και μια έκτη μεγάλη (σολ κάτω από το πεντάγραμμο – μι στο τέταρτο διάστημα).

⁴⁴⁷ Στην παρούσα εργασία έχει γίνει μεταφορά τονικότητας του τραγουδιού “Something There”, από Ρεβ μείζονα σε Ρε μείζονα, επομένως τα παραδείγματα που θα ακολουθήσουν θα είναι γραμμένα σε Ρε μείζονα.

- iv. Ο ρυθμός είναι γρήγορος (*allegretto*) και η μουσική ξεκινάει με *sempre staccato*. Όπως επίσης, εμπεριέχονται και κάποια γρήγορα σημεία με τρίχα και 16^α. Γι' αυτό το τραγούδι θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «παιχνιδιάρικο».

Allegretto ♩ = 118

Voice

Piano

mf

sempre staccato

Vo.

Lumiere: Well, who'd have thought?

Pno.

dim. 3 3 *mp*

The musical score is for the piece 'Lumiere: Well, who'd have thought?'. It is in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked 'Allegretto' with a quarter note equal to 118 beats per minute. The score is divided into two systems. The first system includes a Voice part (initially silent), a Piano part (marked *mf* and *sempre staccato*), and a Piano solo part (marked *dim.* and *mp*). The second system includes a Voice part with the lyrics 'Lumiere: Well, who'd have thought?' and a Piano part with triplets. The piano part features a triplet of eighth notes in the right hand and a triplet of eighth notes in the left hand.

- v. ΔΟΜΗ

→ Εισαγωγή [μ. 1-4], μόνο συνοδεία

→ Α μέρος [μ. 4-12]

4

I V⁷ V^ξ I

There's some-thing sweet and al - most kind,
way, I thought I saw.

The musical notation shows the first part of the song, starting with a treble clef and a key signature of two sharps. It begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. This is followed by a double bar line with repeat dots. The second part starts with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. Above the notes are Roman numerals: I, V⁷, V^ξ, and I. Below the notes are the lyrics: 'There's some-thing sweet and al - most kind, way, I thought I saw.' The notes G4, A4, and B4 are aligned with the words 'some-thing', 'sweet', and 'and' respectively. The notes C5, G4, A4, and B4 are aligned with the words 'al - most kind, way, I thought I saw.' respectively.

10 $V^{\frac{4}{2}/ii}$ ii^6 V^7 1. I

sure. I won-der why I did - n't see it there be - fore?
 nore. But then, she nev - er looked at me that way be

→ **Γέφυρα** [μ. 12-19], μόνο συνοδεία

→ **Α μέρος** [μ. 19-20],

19 I V^7 V^{ξ} I

Beast: She glanced this sweet and al - most kind,
 way, I thought I saw.

10 $V^{\frac{4}{2}/ii}$ ii^6 V^7 2. I

sure. I won-der why I did - n't see it there be -
 nore. But then, she nev - er looked at me that way be fore.

→ **Β μέρος** [μ. 20-36]

20 2. I IV I⁶ ii⁷ V¹¹ iii

fore. Belle: New, - and a bit a - larm-ing.

34 ii¹¹ V^{9/V} V⁷

in him that I sim - ply did - n't see.

→ **Α' μέρος** [μ. 37-51]

37 V 4 3

Mrs. Potts: Well, bless my soul!

Lumiere: Well, who'd have thought? Cogsworth: Well, who'd have

49 I V⁷ I

Mrs. Potts: There may be some-thing there that was - n't there be - fore. Chip: What's there, Mama?

→ **Κατάληξη** [μ. 52-55], μόνο συνοδεία

52

Mrs. Potts: Ssh. I'll tell you when you're older. Come along, Chip. Let's give them some privacy.

- vi. Η Μπελ, στην 1^η στροφή, συγκρίνει τη συμπεριφορά του Τέρατος στο παρελθόν με αυτή στο παρόν, αφού είναι τελείως διαφορετική και αναρωτιέται με έκπληξη πώς δεν είχε προσέξει αυτήν την αλλαγή νωρίτερα (“*I wonder why I didn't see it there before*”).

Παρελθόν → Αρνητικό

(mean, coarse, unrefined = κακός, αγενής, ακαλλιέργητος)

Αυτά τα επίθετα στη μελωδία ισούνται με ένα όγδοο, επομένως τραγουδιούνται **πιο κοφτά/γρήγορα**.

but he was **mean** and he was **coarse** and un - re - fined.

Παρόν → Θετικό

(sweet, almost kind, dear, unsure = γλυκός, σχεδόν ευγενικός, αγαπητός, αβέβαιος)

Αυτά τα επίθετα, που έχουν θετική σημασία, στη μελωδία ισούνται με ένα μισό, επομένως τραγουδιούνται **πιο legato**.

There's some-thing **sweet** and al-most **kind**, And now, he's **dear**

- vii. Αρμονικά στα μέτρα 7 – 8, συγκεκριμένα στο επίθετο “unrefined”, παρατηρείται η ακολουθία [V – I].

7

mean and he was coarse and un - re - fined.
touched she did - n't shud - der at my paw.

V⁷ V⁷ I

- viii. Στη 2^η στροφή, το Τέρας χρησιμοποιεί ρήματα αντίληψης (glanced, thought, saw, touched, shudder, looked) για να περιγράψει τη συμπεριφορά της Μπελ απέναντί του. Με την τερατώδη/ζωώδη φύση του νιώθει θετικές σωματικές αισθήσεις, ενώ με την ανθρώπινη φύση του ανακαλύπτει πρωτόγνωρα συναισθήματα, όπως για παράδειγμα εντυπωσιασμό από το βλέμμα της Μπελ προς εκείνον⁴⁴⁸.

Ζωώδη φύση → Σωματικές αισθήσεις
 (“And when we touched, she didn’t shudder at my paw”)

Ανθρώπινη φύση → Βαθιά ανθρώπινα συναισθήματα
 (“She glanced this way” “She’s never looked at me that way before”)

- ix. Η επανάληψη της λέξης “before” στο τέλος των δύο πρώτων στροφών δίνει έμφαση στην αλλαγή και την εξέλιξη των συναισθημάτων των ηρώων.
- Σ’ αυτά τα μέτρα, δηλαδή στα [11 – 12] και την επανάληψη, παρατηρούνται δύο Τέλειες Αυθεντικές Πτώσεις (ΤΑΠ) - (V⁷ – I).
 - Στα μέτρα της επανάληψης, που τραγουδάει το Τέρας, γίνεται μικρό *ritenuto*.

10

B7/A Em/G A7 1.D(add9)

sure. I won-der why I did - n't see it there be - fore?
 nore. But then, she nev - er looked at me that way be

V⁴/ii ii⁶ V⁷ I

- x. Στην 3^η στροφή, οι φράσεις “New... and a bit alarming” και “Who’d have ever thought that this could be?” περιλαμβάνουν επίθετα και ρήματα που περιγράφουν τους φόβους και την αβεβαιότητα που νιώθει η Belle για το Τέρας → *legato*
- “New and a bit alarming” → μετά τη λέξη “bit” μικρή διακοπή, για να δοθεί έμφαση στη λέξη “alarming”, την ανησυχία της Μπελ. Γι’ αυτό και η iii βαθμίδα (ελάσσονα).
 - Μετά την V βαθμίδα έρχεται η iii βαθμίδα, αντί της I, που θα ήταν το περισσότερο αναμενόμενο. Επομένως, το νόημα της λέξης “alarming” ταιριάζει ακριβώς με την αρμονία του τραγουδιού (V¹¹ – iii).

22

G D/F# Em7 G/A F#m

Belle: New, - and a bit a - larm-ing.

IV I⁶ ii⁷ V¹¹ iii

- “Who’d have ever thought that this could be?” → Πτώση [V⁷ - ⁹ – i], με την i να είναι η δανεική από την ομώνυμη ελάσσονα κλίμακα (ντο αναίρεση στη συνοδεία). Η i, βέβαια θα μπορούσε να θεωρηθεί και ως V⁷/iv στη Ρε μείζονα.

⁴⁴⁸ Ana Mª Rierola Puigderajols, “A linguistic study of the magic in Disney lyrics”, (2001)

25

Who'd have ev - er thought that this could be? - - -

vi⁷ V⁷/ii vi⁷ V⁷/V V⁷ 9 i I

- xi. Οι επόμενοι στίχοι, όμως, δείχνουν την Μπελ να μην ενδιαφέρεται για την εξωτερική εμφάνιση του Τέρατος, αλλά να έλκεται από τον εσωτερικό του κόσμο.
- “*True that he’s no Prince Charming*” → εξωτερικά χαρακτηριστικά
Η φράση αυτή ξεκινάει με *f*, εφόσον έχει προηγηθεί στα δύο προηγούμενα μέτρα *cresc.* Άρα, η Μπελ με βεβαιότητα δείχνει ότι δεν ενδιαφέρεται για την εξωτερική εμφάνιση του Τέρατος.
 - “*But there’s something in him that I simply didn’t see*” → εσωτερικά χαρακτηριστικά
Το “*something*” τραγουδιέται κάπως ψιθυριστά, σαν να μην ξέρει τι είναι αυτό που την ελκύει. Από αυτό το σημείο “*in him that I simply didn’t see*” ξεκινάει το *staccato*.
- xii. “*Prince Charming*” → έχει αναφερθεί ξανά και στο εισαγωγικό κομμάτι “*Belle*” της ταινία. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι αποτελεί προοικονομία.
- xiii. Επομένως, σχεδόν όλο το Β μέρος του κομματιού – με εξαίρεση την τελευταία φράση – τραγουδιέται *legato*, με το ύφος της Μπελ να είναι περισσότερο ρομαντικό και αναπάντεχο.
- xiv. Οι δύο τελευταίες στροφές ερμηνεύονται από τους μαγεμένους υπηρέτες του κάστρου, οι οποίοι έχουν καταλάβει τα νέα συναισθήματα των δύο ηρώων. Παρατηρείται ότι επαναλαμβάνονται υποθετικές λέξεις και φράσεις (“*Well*”, “*who’d have*”) που ξεκινούν με μια επανάληψη και καταλήγουν σε έκπληξη και θαυμασμό.
- Παρατηρείται ένα σχήμα ερώτηση – απάντηση, τόσο μέσα στο κείμενο, όσο και αρμονικά – μελωδικά.
“*Well, who’d have thought?*
Well, bless my soul!
Well, who’d have known?
Well, who indeed?”

Mrs.Potts: Well, bless my soul!

Lumiere: Well, who'd have thought?

Well, who in - deed?

Cogsworth: Well, who'd have known?

The image shows a musical score with two staves. The top staff has the lyrics 'Well, who in - deed?' with blue 'x' marks under the words 'Well', 'who', 'in', and 'deed'. The bottom staff has the lyrics 'Cogsworth: Well, who'd have known?' with red dots under the words 'Well', 'who', 'have', and 'known'. The music consists of a series of notes and rests on a five-line staff.

- Τα μέτρα 37 – 51 αποτελούν το Α' μέρος, αφού υπάρχει ίδια δομή, με μικρές παραλλαγές, με το Α μέρος:
- xv. “*We’ll wait and see*” → στη φράση αυτή χρησιμοποιούνται δύο ρήματα με διαφορετική σημασία (συντακτικός παραλληλισμός). Το “*wait*” έχει την έννοια της σύνεσης, ενώ το “*see*” την έννοια της αντίληψης της πραγματικότητας και της αλήθειας⁴⁴⁹.
- xvi. Δηλώνεται η ελπίδα των υπηρετών να δουν τα αποτελέσματα αυτού του «κάτι» (“*something*”), γι’ αυτό και η επανάληψη της φράσης: “*There may be something there that wasn’t there before*”. Έτσι ακριβώς κλείνει και το τραγούδι, με τη Mrs. Potts να επαναλαμβάνει, για 3^η φορά συνολικά, τη φράση αυτή *dolce* και με *rit.*

⁴⁴⁹ Ana Mª Rierola Puigderajols, “A linguistic study of the magic in Disney lyrics”, (2001): 231.

5.6 Το τραγούδι “Beauty and the Beast”

Αγγλικά

Mrs. Potts

Tale as old as time
True as it can be
Barely even friends
Then somebody bends
Unexpectedly

Just a little change
Small, to say the least
Both a little scared
Neither one prepared
Beauty and the beast

Ever just the same
Ever a surprise
Ever as before
Ever just as sure
As the sun will rise

Tale as old as time
Tune as old as song
Bittersweet and strange
Finding you can change
Learning you were wrong

Certain as the sun
Rising in the east
Tale as old as time
Song as old as rhyme
Beauty and the beast
Tale as old as time
Song as old as rhyme
Beauty and the beast

Ελληνικά

Μαντάμ Τσαγιερό

Παραμύθι τόσο παλιό όσο ο χρόνος
[Και] όσο πιο αληθινό μπορεί να είναι
Δεν θα τους έλεγες και φίλους
Μέχρι που κάποιος [απ’ τους δύο] λυγίζει
Απροσδόκητα

Αρκούσε μόνο μια μικρή αλλαγή
Μικρή, έστω ελάχιστη
Και οι δύο [νιώθουν] λίγο φοβισμένοι
Κανείς δεν ήταν έτοιμος για αυτό
Η Πεντάμορφη και το Τέρας

Πάντα το ίδιο
Πάντα μια έκπληξη
Πάντα όπως πριν
Πάντα τόσο βέβαιο
Όσο ότι ο ήλιος θα ανατέλλει

Παραμύθι αιώνιο
Μελωδία παλιά σαν τραγούδι
[Είναι] πικρόγλυκο και παράξενο
να καταλαβαίνεις ότι μπορείς να αλλάξεις
Μαθαίνοντας ότι ήσουν λάθος

Βέβαιο όπως ο ήλιος
ανατέλλει στην ανατολή
Παραμύθι τόσο παλιό όσο ο χρόνος
Σαν παλιό τραγούδι με ρίμα (ομοιοκαταληξία)
[Είναι] η Πεντάμορφη και το Τέρας
Παραμύθι τόσο παλιό όσο ο χρόνος
Σαν παλιό τραγούδι με ρίμα
[Είναι] η Πεντάμορφη και το Τέρας

- i. Η αρχική κινηματογραφική εκδοχή του τραγουδιού “Beauty and the Beast” ήταν γραμμένη σε Ρε ύφεση μείζονα (D-flat major)⁴⁵⁰, σε 4/4 και με σχετικά αργό ρυθμό (84 beats/min)⁴⁵¹.
- ii. Η έκταση του τραγουδιού είναι μία οκτάβα και μια τέταρτη καθαρή (σολ κάτω από το πεντάγραμμο – ντο στο τρίτο διάστημα).

- iii. Το τραγούδι αυτό ερμηνεύτηκε από την Μαντάμ Τσαγιερό (Mrs. Potts), στην αίθουσα χορού, όταν η Μπελ με το Τέρας χορεύουν. Είναι η σκηνή που αναδεικνύεται ο ρομαντισμός και οι δύο πρωταγωνιστές δείχνουν τελικά τα αληθινά τους συναισθήματα ο ένας για τον άλλον.

iv. ΔΟΜΗ

→ **Εισαγωγή** [μ. 1 - 8] σε **Mib μείζονα**, μόνο πιανιστική συνοδεία

→ **Α μέρος** [μ. 9 - 16] με Ημίπτωση (ΗΠ) στο μ.16

9

Tale as old as time,

14

friends, then some-bod-y bends un-ex-pect-ed - ly.

→ **Β μέρος** [μ. 17 -26] που τελειώνει στο μ.26 πριν μπει η φωνή.

17

Just a lit-tle change.

24

Ev-er just the

⁴⁵⁰ Στην παρούσα εργασία έχει γίνει μεταφορά τονικότητας του τραγουδιού “Beauty and the Beast”, από Ρεβ μείζονα σε Mib μείζονα, επομένως τα παραδείγματα που θα ακολουθήσουν θα είναι γραμμένα σε Mib μείζονα.

⁴⁵¹ “Beauty and the Beast Chords,” Chordify, ημερομηνία πρόσβασης 15 Απριλίου 2024, <https://chordify.net/chords/angela-lansbury-songs/beauty-and-the-beast-2-chords>.

→ **Γέφυρα** [26 - 33] → Γίνεται μετατροπία στο μ.33 σε **Φα μείζονα**

26 **V⁷** **iii** **IV** **iii**
Ev-er just the same. Ev-er a sur - prise.

32 **vi⁷** **VII** **[Fa⁺] I/VII**
sure as the sun will rise.

→ **A' μέρος** [μ. 34 - 41]

34 **I** **V⁷** **40** **IV** **V⁷**
Tale as old as time. change, learn-ing you were wrong.

→ **B' μέρος** [μ. 42 - 52]

42 **I⁹** **V⁷** **51** **ii⁷** **V⁷** **I**
Cer-tain as the sun rhyme. Beau-ty and the Beast.

→ **Κατάληξη** [μ. 53 - 56], μόνο πιανιστική συνοδεία

- v. Οι στίχοι του τραγουδιού τονίζουν τη δύναμη της αγάπης – που μπορεί να μεταμορφώσει/αλλάξει και να ενώσει (“*Just a little change*”, “*Finding you can change*”) – και κατ’ επέκταση την εξέλιξη της σχέσης τους (“*Barely even friends then somebody bends unexpectedly*”).
- vi. Η εισαγωγή του κομματιού είναι σε **mp**, το σημείο στην ταινία που οι δύο ήρωες κατεβαίνουν τις σκάλες του κάστρου.
- vii. Το τραγούδι περιγράφει την επιθυμία του Τέρατος να αγαπηθεί για τον εσωτερικό του κόσμο και να ξεπεράσει τη ζώδη φύση του, ενώ η Μπελ να κοιτάξει πέρα από την εξωτερική του εμφάνιση.
- viii. “*Tale as old as time*” → ο εισαγωγικός στίχος αυτού του τραγουδιού, που από μόνος του περιέχει την πιο υποβλητική παρομοίωση αυτής της ιστορίας, παραπέμπει στην αρχαιότητα του παραμυθιού⁴⁵² και την αρχέγονη δύναμη της αγάπης.

⁴⁵² Ana Mª Rierola Puigderajols, “A linguistic study of the magic in Disney lyrics”, (2001): 233.

- ix. “*True as it can be*” → μια ακόμη παρομοίωση που εκφράζει την ιδέα ότι τα όρια μεταξύ του παραμυθιού και της αλήθειας είναι ακαθόριστα, όταν πρόκειται για τέτοια συναισθήματα.
- x. Στα μέτρα των παραπάνω δύο φράσεων [9-10] & [11-12], υπάρχει διαδοχή των συγχορδιών [I – V⁷]. Φαινόμενο που παρατηρείται αρκετές φορές μέσα στο κομμάτι (π.χ. 17-20, 34-37). Αυτό υπονοείται τόσο στη μελωδική γραμμή, όσο και στην αρμονική διαδοχή, η οποία είναι κοινή.
- xi. Η Mrs. Potts ξεκινά να τραγουδάει στην ίδια ένταση με την εισαγωγή – *mp* – σαν να πρόκειται να εξιστορήσει ένα παραμύθι, που στην πραγματικότητα συνάδει με το νόημα των στίχων. Γι’ αυτό οι δύο πρώτες φράσεις ερμηνεύονται με *legato*.

The image shows a musical score for a voice and piano. The voice part (Vo.) is in a treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The piano part (Pno.) is in a grand staff with a key signature of two flats. The tempo is marked *mp*. The lyrics are "Tale as old as time, true as it can be." The score is numbered 9. The piano accompaniment features a sequence of chords: I, V⁷, I, V⁷.

- xii. Στους επόμενους στίχους (“*Barely even friends, then somebody bends*”) η ένταση της φωνής δυναμώνει σε *mf* και ερμηνεύονται περισσότερο με *legato*.
- xiii. Η φράση αυτή, όμως, τελειώνει με το επίρρημα “*unexpectedly*”, στο οποίο για να δοθεί περισσότερη έμφαση, ότι δηλαδή συνέβη κάτι αναπάντεχο, η κάθε συλλαβή τραγουδιέται πιο κοφτά (*non-legato*), καταλήγοντας σε ΗΠΠ (Ημίπτωση).

The image shows a musical score for a voice part. The score is numbered 13. The lyrics are "Barely even friends, then somebody bends unexpectedly." The score is marked with chords: E^b, G^m, A^b, and A^b/B^b B^b7. The piano accompaniment features a sequence of chords: I, iii, IV, V⁷.

- xiv. Στη 2^η στροφή η σύνταξη των στίχων διαφέρει από τον συνηθισμένο τρόπο γραφής, δίνοντας έναν πιο εμφατικό χαρακτήρα, που επικεντρώνεται στην αλλαγή και τη συναισθηματική κατάσταση των πρωταγωνιστών.

- xv. Οι φράσεις “*Just a little change*” και “*Small to say the least*” δεν περιέχουν κάποιο ρήμα, προσδίδοντας ένα αίσθημα απροειδοποίητης και αβέβαιης κατάστασης. Το αίσθημα αυτό εντείνουν οι φράσεις “*Both a little scared, neither one prepared*” και γι’ αυτό, η δυναμική της μελωδίας κινείται σε *mp*.
- xvi. Επίσης, η επανάληψη του επιθέτου “*little*” στη φράση “*Both a little scared*” ενισχύει το αίσθημα της αλλαγής, ενώ το υγρό σύμφωνο /l/ τονίζει την αίσθηση της υποχωρητικότητας, του ψυχολογικά εύθραυστου, και της αδυναμίας⁴⁵³.

19

Small, to say the least. Both a lit-tle scared, nei-ther one pre-

I ii⁷/IV V⁷/IV IV⁷ iii⁷

- xvii. Η επαναλαμβανόμενη φράση “*Beauty and the Beast*” εστιάζει στη σχέση των δύο χαρακτήρων που είναι αντίθετοι μεταξύ τους, αφού η Μπελ αντιπροσωπεύει την ομορφιά και τη λογική/εξυπνάδα, ενώ το Τέρας την άγρια φύση και την επιθετικότητα. Παρ’ όλα αυτά η σύνδεσή τους μέσω της σύζευξης “*and*” δημιουργεί ένα ποιητικό αποτέλεσμα που εξισορροπεί και συνενώνει αυτές τις διαφορές⁴⁵⁴.
- Το συναίσθημα ή και το υποκείμενο νόημα φαίνεται να αποτυπώνεται και στα σχετικά μέτρα όπου εντοπίζεται μια Τέλεια Αυθεντική Πτώση (ΤΑΠ), με καθυστέρηση 4 – 3 στην V⁷ βαθμίδα.

22

pared. Beau-ty and the Beast.

ii⁷ V⁷ I

a tempo

- xviii. Στην 3^η στροφή, η συνεχόμενη χρήση της λέξης “*ever*” λειτουργεί ως μηχανισμός ενίσχυσης της ιδέας ότι η αγάπη είναι πάντα (με προφανή έμφαση στην λέξη «πάντα») ένα απρόσμενο και ξαφνικό συναίσθημα (“*Ever a surprise*”). Επιπλέον, ενισχύεται η ιδέα

⁴⁵³ ο.π., 233.

⁴⁵⁴ ο.π., 234.

της σταθερότητας και της σιγουριάς, μέσω της σύγκρισης δύο ακόμη παρομοιώσεων (στροφές 3 & 5), οι οποίες αποτελούν κοινή αλήθεια, αφού:

“Ever just the same”
 “As the sun will rise”

“Certain as the sun”
 “Rising in the east”⁴⁵⁵

xix. Η αγάπη περιγράφεται ως κάτι που είναι πάντοτε παρόν και βέβαιο, όπως ακριβώς είναι και ο ήλιος, που ανατέλλει από την ανατολή κάθε ημέρα. Μ’ αυτόν τον τρόπο, αναδεικνύεται η συμβολική σημασία της αγάπης, επισημαίνοντας τη βεβαιότητα και την ανανέωση που φέρνει η αληθινή αγάπη στις ζωές των κεντρικών ηρώων.

- Η ακολουθία των βαθμίδων [VI – VII – I] προκαλεί μια αίσθηση ολοκλήρωσης, καθώς η VII τείνει να οδηγή στην I. Αυτή η ακολουθία δημιουργεί μια αίσθηση εκπλήρωσης, η οποία συνάδει και με το νόημα των στίχων (“*As the sun will rise*”).
- Επομένως, η γέφυρα του κομματιού (μ.26 – 33) ερμηνεύεται με μεγαλύτερη ένταση και με *legato*. → επιβεβαιώνονται όλα τα παραπάνω για την 3^η στροφή.
- Στο μέτρο 33 γίνεται μετατροπία, από τη Μι ύφεση μείζονα στη Φα μείζονα.
- Υπάρχει η αίσθηση ότι πηγαίνει σε ελάσσονα κλίμακα, αλλά τελικά συνεχίζει σε μείζονα.

30

Ev-er as be - fore, ev-er just as sure as the sun will rise.

IV iii⁷ VI VI⁷ VII [Fa⁺] VII

xx. Η δυναμική της μελωδίας συνεχίζει να εξελίσσεται με βάση το νόημα των στίχων, αλλάζοντας σταδιακά από *mp* σε *f* από το μέτρο 26 (*crescendo*) και μετά.

- [*mp* = αβεβαιότητα, άγνωστο, αδυναμία] και [*mf-f* = βεβαιότητα, σιγουριά, σταθερότητα]

xxi. Οι λέξεις “*bittersweet*” και “*strange*”, στην 4^η στροφή, εκφράζουν μια αντίθεση, καθώς η πρώτη συμβολίζει την ανάμειξη της χαράς και του πόνου που νιώθει το Τέρας, αφού εξελίσσεται και ανα-δημιουργείται ψυχολογικά και χαρακτηριστικά μέσα από την τιμωρία του, ενώ η δεύτερη ενισχύει την αίσθηση του παράξενου και του αγνώστου, εξού και η iii βαθμίδα (ελάσσονα).

xxii. Παραμένοντας στην 4^η στροφή, οι στίχοι “*Finding you can change*” και “*Learning you were wrong*” εκφράζουν ομοίως, αλλά και πιο «ανοιχτά», τη διαδικασία αυτοκριτικής και συνειδητοποίησης που βιώνει το Τέρας⁴⁵⁶.

Η ακολουθία των βαθμίδων iii – IV προκαλεί μια αίσθηση δυναμικής αλλαγής και ανυπομονησίας για την επόμενη κίνηση/ανακάλυψη, που συμβαδίζει με το νόημα των στίχων.

⁴⁵⁵ ο.π., 234.

⁴⁵⁶ ο.π., 234.

39

Am Bb Csus7 C7

strange, find-ing you can change, learn-ing you were wrong.

iii IV V7

- xxiii. Για τη δομή του τραγουδιού, φαίνεται ότι στις περισσότερες φράσεις δεν περιέχονται καθόλου κύρια ρήματα, εκτός από δύο περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται τα “*bends*” και “*will rise*”, τα οποία δίνουν έμφαση στη σύγκριση και τη συναισθηματική αντίθεση, μέσω των παρομοιώσεων που αναφέραμε παραπάνω.
- xxiv. Όσον αφορά στον ρυθμό του τραγουδιού, δίνεται έμφαση στη μετρική επίδραση της σύνταξης, υπογραμμίζοντας την έντονη μηχανική κανονικότητα του ρυθμού. «Οι στίχοι “*Tále as óld as tíme*”, “*Túne as óld as sɔng*”, και “*Sóng as óld as rhyme*” δείχνουν την αυστηρή εναλλαγή μεταξύ των τονισμένων και των ατονικών συλλαβών, προσφέροντας έναν σαφή ρυθμικό παραλληλισμό»⁴⁵⁷.
- xxv. Η κοινή καταγωγή των λέξεων “*tale*”, “*tune*”, “*song*” και “*rhyme*” προσδίδει ένα ενιαίο πολιτιστικό και ιστορικό υπόβαθρο στο τραγούδι. Αυτό ενισχύει την ιδέα της σύγκλισης της λογοτεχνικής και μουσικής σύνθεσης σε μια μοναδική έκφραση και ανακαλεί τις ρίζες τους σε μια παλαιότερη εποχή⁴⁵⁸.
- xxvi. Από το μέτρο 47 παρατηρείται σταδιακή μείωση της έντασης του ήχου (*mp – p*) και από το μέτρο 49 και ρυθμική ελάττωση της ταχύτητας, αντανakλώντας την αίσια ψυχική αποφόρτιση.
- Καταλήγει σε ΤΑΠ, με καθυστέρηση 4 – 3 στην V⁷.

49

Vo. Tale as old as time, song as old as rhyme. Beau-ty and the Beast.

Pno. *p* *slower* 4 3 *a tempo*

VI IV I⁹ ii⁷ V⁷ I

⁴⁵⁷ ο.π., 235.

⁴⁵⁸ ο.π., 235.

6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

6.1 Συμπεράσματα

Παρά το γεγονός ότι το τελευταίο στάδιο της παρούσας εργασίας αφορά στη δια ζώσης καλλιτεχνική παρουσίαση (live performance), με βάση το ερευνητικό ερώτημα που τέθηκε στην εισαγωγή, τα συμπεράσματα που θα μπορούσαν *συνοπτικά και δειγματοληπτικά* να εξαχθούν είναι τα εξής:

- Επαληθεύθηκε μεθοδολογικά και εδώ, η «σταθερά» ότι η εις βάθος και πανοραμική μελέτη των δομικών στοιχείων των τραγουδιών και σε ένα μιούζικαλ – κινηματογραφικό ή σκηνικό έργο – βοηθά στην καλύτερη κατανόησή τους και κατ' επέκταση στην καλύτερη προσέγγισή/ερμηνεία τους.
- Στα πρώτα μέτρα (7 – 15) του τραγουδιού “Belle”, για παράδειγμα, ο ισοκράτης στη γραμμή του μπάσου, δίνει έμφαση στο νόημα των λέξεων “*little*” και “*every*”, που παραπέμπουν σε μια μονότονη επαρχιακή ζωή, δείχνοντας ξεκάθαρα την εποχή που διαδραματίζεται η ιστορία. Επομένως, η ερμηνεία θα πρέπει να οικοδομηθεί σύμφωνα και με αυτό.
- Επίσης, στο τραγούδι “Home”, η καθυστέρηση 4-3 και η διατονική μετατροπία που γίνεται στη φράση “*If you think that what you’ve done is right, well then you’re a fool!*”, «φωτίζουν» τη σχέση στίχου – μουσικής ως προς τα συναισθήματα που νιώθει η Μπελ (οργή, αδικία, ένταση), τόσο για το Τέρας, όσο και για την κατάσταση που βρίσκεται.
- Μέσα από την ανάλυση των τραγουδιών αποκαλύφθηκε μια πολυδιάστατη αλληλεπίδραση μεταξύ των ιστορικών, πολιτισμικών, κοινωνικών, καλλιτεχνικών και μουσικών παραγόντων, με αποτέλεσμα να αναδειχθούν η διαχρονική αξία και η συναισθηματική δύναμη αυτών των τραγουδιών.
- Αν πάρουμε, για παράδειγμα, το τραγούδι “Something there”, στους στίχους που ερμηνεύει η Μπελ, παρατηρείται αλλαγή της αντίληψής της για το Τέρας, διότι αρχικά τον περιγράφει ως κακό και αγενή (“*mean*”, “*unrefined*”), ενώ στη συνέχεια αναγνωρίζει την πιο ευγενική του πλευρά (“*sweet*”, “*almost kind*”). Αυτή η αλλαγή αντικατοπτρίζει μια κοινωνική δυναμική, όπου οι πρώτες εντυπώσεις και προκαταλήψεις αμφισβητούνται και αντικαθίστανται από μια πιο βαθιά κατανόηση και εκτίμηση. (κοινωνική & συναισθηματική εξέλιξη των χαρακτήρων).
- Τα μουσικά στοιχεία του κομματιού (π.χ. ο γρήγορος ρυθμός και το *sempre staccato* στην αρχή του κομματιού), όπως αναφέρθηκε και στο 5^ο κεφάλαιο, προσδίδουν στο τραγούδι έναν παιχνιδιάρικο και ευχάριστο τόνο, που αντανακλάται και στην ερμηνεία των χαρακτήρων. (καλλιτεχνικοί & μουσικοί παράγοντες).
- Με τη συμμετοχή των μαγεμένων αντικειμένων (Lumiere και Cogsworth), το τραγούδι ενσωματώνει στοιχεία της γαλλικής αισθητικής (γαλλική φινέτσα, ευγένεια – τρόποι συμπεριφοράς, ομιλία), αντανακλώντας το πολιτισμικό υπόβαθρο της ιστορίας.

- Από τη μελέτη των στίχων των τραγουδιών και του σεναρίου, κατάλαβα το υπόβαθρο και την ψυχολογική κατάσταση, αλλά και συγκρότηση του κάθε χαρακτήρα και τους λόγους που φτάνει στο σημείο να έχει μια συγκεκριμένη συμπεριφορά όταν ερμηνεύει το αντίστοιχο τραγούδι.
- Για παράδειγμα, για το τραγούδι “Home”, η προσθήκη του στο stage musical ήταν απαραίτητη, αφού το κοινό έχει τη δυνατότητα να καταλάβει καλύτερα την ψυχολογία της Μπελ, που ενώ θυσιάστηκε για τον πατέρα της, λόγω της ανιδιοτελούς της αγάπης για εκείνον, η ίδια νιώθει εγκλωβισμένη (μεταφορικά & κυριολεκτικά) και απελπισμένη.
- Ένα ακόμα στοιχείο που επηρεάζει τον τρόπο εκτέλεσης και έκφρασης των τραγουδιών και γενικότερα του έργου, είναι η αλληλεπίδραση των στίχων με τη μουσική σύνθεση. Η μελωδία, η αρμονική και στιχουργική δομή, ο ρυθμός, οι τονικές αλλαγές και οι δυναμικές κάθε κομματιού δεν είναι τυχαίες, αλλά αποσκοπούν στην επικοινωνία (κοινωνικών) μηνυμάτων και συναισθημάτων προς τους ακροατές.
- Για παράδειγμα, η συχνή κατιούσα βηματική κίνηση του μπάσου στο τραγούδι “Home”, που ενισχύει τη λυρική έκφραση των στίχων και οι αξίες των νοτών (όγδοο-μισό) από τη μελωδία του “Something there”, που αλλάζουν ανάλογα με το νόημα των επιθέτων (*mean, kind*).
- Τα τραγούδια της ταινίας και του μιούζικαλ αντικατοπτρίζουν τις κοινωνικές αντιλήψεις και ψυχολογικές ανάγκες της εποχής. Η θεματολογία των τραγουδιών, όπως είναι για παράδειγμα η αποδοχή του διαφορετικού και η αναζήτηση της εσωτερικής ομορφιάς, έχουν διαχρονική αξία και πάντα θα επηρεάζουν το κοινό. Αυτό όμως λειτουργεί, ταυτόχρονα, ως ερμηνευτική «πυξίδα» πρόσληψης των συγκεκριμένων αντιλήψεων.
- Για παράδειγμα, στο τραγούδι “Belle”, η πρωταγωνίστρια παρουσιάζεται ως κάποια που αγαπάει τα βιβλία και «χάνεται» στις ιστορίες τους (“*With a dreamy far-off look, and her nose stuck in a book*”). Αυτό δείχνει την ψυχολογική της ανάγκη να ξεφύγει από την πραγματικότητα και να βρει έμπνευση σε άλλους κόσμους φαντασίας. Η περιέργειά της για το άγνωστο και η θέληση για γνώση, την κάνουν να ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους, κάτι που καταδεικνύει την αναζήτηση για την αυτοέκφρασή της πέρα από τις κοινωνικές προσδοκίες. Επίσης, είναι άξιο επισήμανσης ότι αυτές οι πνευματικές αναζητήσεις αφορούν μια γυναίκα. Μια γυναίκα που μπορεί να κυφορήσει την αυγή ενός φωτεινότερου κόσμου.
- Επιπλέον, οι χωρικοί περιγράφουν την Μπελ ως περίεργη και διαφορετική (“*Look there she goes that girl is strange, no question, dazed and distracted can't you tell*”), υποδηλώνοντας ότι δεν ταιριάζει με τα πρότυπα και τις προσδοκίες της κοινωνίας. Στην πράξη, οι χωρικοί μπορούν να ερμηνεύουν το κομμάτι, με τρόπο που να τονίζουν την αποξένωση της Μπελ, πχ. να την κοιτάζουν με απορία και να την δείχνουν, ενώ η Μπελ, σε υποκριτικό – παραστατικό επίπεδο, μπορεί να δείχνει την αμηχανία που νιώθει ανάμεσά τους, μέσα από τις κινήσεις και τις εκφράσεις της. Μπορεί να έχει μελαγχολικό βλέμμα ή να κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση από τους υπόλοιπους, τονίζοντας την «απόσταση» μεταξύ τους και ότι η έννοια της αποδοχής του διαφορετικού ήταν και παραμένει ένα διαχρονικό θέμα, που απασχολεί την κοινωνία μας.

- Επιπλέον, η σκηνοθετική και αισθητική προσέγγιση του έργου παίζουν σημαντικό ρόλο στην αφήγηση της ιστορίας και την ερμηνεία των τραγουδιών, ώστε να αναδειχθούν τα – κυρίως εσωτερικά – χαρακτηριστικά των ηρώων, καθώς επίσης, πολύ σημαντικά είναι τα σκηνικά και τα κοστούμια των χαρακτήρων / ηθοποιών, που μπορούν να δώσουν στοιχεία για το χρονικό πλαίσιο, το χώρο και τη συνέχεια / ροή του έργου.
- Για παράδειγμα, η Μπελ, στο τραγούδι “Home”, θα πρέπει να έχει έναν μελαγχολικό τόνο στη φωνή της, που να τονίζει την απόγνωση και την απογοήτευσή της για τη «νέα» ζωή που διάλεξε. Το φόρεμα που θα φοράει θα είναι απλό, δείχνοντας την ταπεινότητα και την έλλειψη της άνεσης που νιώθει κάποιος όταν βρίσκεται στο σπίτι του. Τέλος, ο φωτισμός θα μπορούσε να είναι πιο σκοτεινός (“*That a home could be dark and cold*”), δημιουργώντας ένα κλίμα απομόνωσης και αίσθησης ότι η Μπελ είναι φυλακισμένη.

Με βάση αυτήν τη θεώρηση και συμπερασματικά, σε προσωπικό επίπεδο, όλες οι πιο πάνω επισημάνσεις και οι μεταβλητές που περικλείουν, συνετέλεσαν ώστε να φωτιστεί όλη η κατασκευή του έργου και να θεμελιωθεί αντίστοιχα η ερμηνευτική του προσέγγιση.

Μια ερμηνευτική προσέγγιση που συνετέλεσε να γίνει βιωματικά αντιληπτό ότι η ικανότητα να αποδίδεις τα τραγούδια με τη σωστή τεχνική, χωρίς τονικά και ρυθμικά λάθη, σίγουρα αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για μια επαρκή ερμηνεία. Παρ’ όλα αυτά, η πραγματική πρόκληση – ο απώτερος ερμηνευτικός στόχος – είναι να προσεγγίσεις και να παρουσιάσεις τα κομμάτια αυτά, με τέτοιο τρόπο ώστε μέσω της μουσικής θεώρησης και της λογοτεχνικής – θεατρικής τους ενδοσκόπησης, να «υποκριθείς» τους ρόλους και να αποκαλύψεις – επικοινωνήσεις σκέψεις, ιδέες και μηνύματα που ήθελαν να περάσουν οι δημιουργοί, στους τελικούς αποδέκτες αυτής της αλυσίδας, δηλαδή σε προσηλωμένους θεατές.

6.2 Προτάσεις για περαιτέρω διερεύνηση

Η παρούσα διπλωματική εργασία θα μπορούσε να ανοίξει το δρόμο για νέες κατευθύνσεις περαιτέρω έρευνας, όπως είναι για παράδειγμα:

- i. **Η σύγκριση με άλλες εταιρίες κινουμένων σχεδίων:** Μια ενδιαφέρουσα κατεύθυνση θα ήταν η σύγκριση της χρήσης της μουσικής και της pop κουλτούρας στις ταινίες της Disney, με τις ταινίες άλλων εταιριών, όπως η DreamWorks με συναφή θεματολογία. Ποια είναι τα κοινά τους σημεία και ποιες οι διαφορές τους ως προς την προσέγγισή τους;
- ii. **Η ανάλυση και, ομοίως, μουσική ερμηνεία δευτερευόντων χαρακτήρων:** Ποιος είναι ο ρόλος και η σημασία των δευτερευόντων χαρακτήρων, π.χ. του Λουμιέρ, της κυρίας Ποτς, του ΛεΦου και του Γκαστόν; Ποια η συμβολή τους στην πλοκή και την ανάπτυξη των κύριων θεμάτων της ταινίας;
- iii. **Η ανάλυση των υπόλοιπων τραγουδιών:** Ερμηνευτική και αρμονική ανάλυση των υπόλοιπων τραγουδιών της ταινίας, π.χ. “Be our guest” και “Gaston”. Επίσης, θα μπορούσε να γίνει εστίαση μόνο στα τραγούδια του stage musical, όπως τα “If I can’t love her” και “Human again”.

Βιβλιογραφία

Βιβλία

- Barrier, Michael. *The Animated Man: A Life of Walt Disney*. California: University of California Press, 2007.
- Bell, Elizabeth, Lynda Haas, και Laura Sells, επιμ. *From Mouse to Mermaid: The Politics of Film, Gender, and Culture*. Bloomington: Indiana University Press, 1995.
- Bloom, Ken. *Broadway Musicals: The 101 Greatest Shows of All Time*. New York: Black Dog & Leventhal Publishers, 2004.
- Broggie, Michael. *Walt Disney's Railroad Story: The Small-Scale Fascination That Led to a Full-Scale Kingdom*. Marceline, MO: Carolwood Pacific LLC, 2006.
- Brown, Noel. *The Oxford Handbook of Children's Film*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2022.
- Canemaker, John. *Walt Disney's Nine Old Men and the Art of Animation*. Disney Editions, 2001.
- Chion, Michel. επιμ. Γαβαλά Μαρία. *Το Μιούζικαλ*. (Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, Φεβρουάριος 2008).
- Dietz, Dan. *The Complete Book of 1990s Broadway Musicals*. Rowman & Littlefield, 2016.
- Disney's Beauty and the Beast*. Canada.
- Don, Peri. *Working with Disney: Interviews with Animators, Producers, and Artists*. University Press of Mississippi, 2011.
- Finch, Christopher. *The Art of Walt Disney: From Mickey Mouse to the Magic Kingdoms*. H.N. Abrams, 1988.
- Gabler, Neal. *Walt Disney: The Biography*. London: Aurum, 2007.
- Gabler, Neal. *Walt Disney: The Triumph of the American Imagination*. Knopf Doubleday Publishing Group, 2007.
- Gänzl, Kurt, και Jamie Findlay. *The Musical, Second Edition: A Concise History*. State University of New York Press, 2022.
- Glatzer, Jenna. *Celine Dion: For Keeps*. Kansas City, MO: Andrews McMeel Pub., 2005.
- Haines, Richard W. *Technicolor Movies: The History of Dye Transfer Printing*. McFarland, 2010.
- Hearne, Betsy. *Visions and revisions of an old tale*. United States of America: The University of Chicago Press Chicago and London, 1989.
- Holtz, Allan. *American Newspaper Comics: An Encyclopedic Reference Guide*. University of Michigan Press, 2012.
- Jimenez, Sharik. *The representation of women in Disney animated films*, 2022.
- Kenrick, John. *Musical Theatre: A History*. Continuum, 2008.
- Koenig, David. *Mouse under Glass: Secrets of Disney Animation & Theme Parks*. CA, USE: Irvine, CA: Bonaventure Press, 1997.
- Κράλλια, Ελένη. *West Side Story. Πτυχιακή εργασία Ιχνηλατώντας μουσικά τοπία: Διερευνήσεις-προσεγγίσεις στην έννοια και τις μορφές του μουσικού θεάτρου*. Θεσσαλονίκη, 2021.
- Mosley, Leonard. *Disney's World*. Scarborough House, 1990.

- Osatinski, Amy S. *Disney Theatrical Productions: Producing Broadway Musicals the Disney Way*. Routledge, 2019.
- Schickel, Richard. *The Disney Version: The Life, Times, Art, and Commerce of Walt Disney*. London: Pavilion Books, 1986.
- Sharma, Manisha. “Chapter seven: Disney and the Ethnic Other: A Semiotic Analysis of American Identity.” *Counterpoints* 477 (2016): 95–107.
- Susanin, Timothy S. *Walt before Mickey: Disney’s Early Years, 1919-1928*. United States of America: University Press of Mississippi/Jackson, 2011.
- Swain, Joseph P. *The Broadway Musical: A Critical and Musical Survey*. Scarecrow Press, 2002.
- Taliaferro, John. *Tarzan Forever: The Life of Edgar Rice Burroughs the Creator of Tarzan*. Simon and Schuster, 2002.
- Thomas, Bob. *Disney’s Art of Animation: From Mickey Mouse to Beauty and the Beast*. New York: Hyperion, 1991.
- Thomas, Bob. *Walt Disney: An American Original*. United States of America: New York, N.Y.: Hyperion, 1994.
- Wasko, Janet. *Understanding Disney: The Manufacture of Fantasy*. 1st edition. Cambridge, UK: Malden, MA: Polity, 2001.
- Wills, John. *Disney Culture*. Rutgers University Press, 2017.
- Zipes, Jack. *Breaking the Magic Spell: Radical Theories of Folk and Fairy Tales*. University Press of Kentucky, 2002.

Δικτυογραφία

- “About: Disney Theatrical Productions.” ημερομηνία πρόσβασης 19 Φεβρουαρίου 2024. https://dbpedia.org/page/Disney_Theatrical_Productions.
- “About: Megamusical.” DBpedia. ημερομηνία πρόσβασης 8 Ιανουάριος 2024. <https://dbpedia.org/page/Megamusical>.
- “About – Rodgers & Hammerstein.” 22 Απριλίου 2019. <https://rodgersandhammerstein.com/about/>.
- “About Walt Disney.” Wayback machine. D23, 21 Απριλίου 2016. <https://web.archive.org/web/20160421084237/https://d23.com/about-walt-disney/>.
- “Academy of Motion Picture Arts and Sciences.” The 52nd Academy Awards. ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023. <https://www.oscars.org/oscars/ceremonies/1980>.
- “Alan Menken.” D23. ημερομηνία πρόσβασης 24 Μαρτίου 2024. <https://d23.com/walt-disney-legend/alan-menken/>.
- “Alan Menken.” The New York Times. 1 Νοεμβρίου 2015. <https://web.archive.org/web/20151101205216/http://www.nytimes.com/movies/person/102519/Alan-Menken/biography>.
- “Alec Murphy.” Voice Actors from the world Wikia. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://voice-actors-from-the-world.fandom.com/wiki/Alec_Murphy.
- “Alvin Epstein.” Wikipedia. 26 Νοεμβρίου 2022. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Alvin_Epstein&oldid=1123990274.

- “Angela Lansbury Proud To Be Mrs. Potts from “Beauty and the Beast” Forever.” *NBC Bay Area* (blog). 7 Οκτωβρίου 2010. <https://www.nbcbayarea.com/news/national-international/angela-lansbury-proud-to-be-mrs-potts-from-beauty-and-the-beast-forever/1878486/>.
- “The Aristocats.” Disney Fanon Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 7 Δεκεμβρίου 2023. https://disney-fanon.fandom.com/wiki/The_Aristocats
- “Backstage Musical: Most Up-to-Date Encyclopedia, News & Reviews.” Academic Accelerator. ημερομηνία πρόσβασης 14 Φεβρουαρίου 2024. <https://academicaccelerator.com/encyclopedia/backstage-musical>.
- Bálint, Emma. “The Representation of Women in Walt Disney’s Productions in the Studio Era.” *Semantic Scholar*, 2013. <https://www.semanticscholar.org/paper/The-Representation-of-Women-in-Walt-Disney%E2%80%99s-in-the-Emma/bb66d0328c9c9cae22b19572a4043002ca8224649>.
- “Beast.” Disney Wiki. 1 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Beast>.
- “Beauty and the Beast.” wayback machine. 20 Φεβρουαρίου 2014. <https://web.archive.org/web/20140220092947/http://movies.disney.com/beauty-and-the-beast?cmp=wdshe%20bea%20url%20dcomBeauty>.
- “Beauty and the Beast.” Filmtracks. 31 Μαΐου 2021. https://www.filmtracks.com/titles/beauty_beast.html.
- “Beauty and the Beast (1991 Film).” Disney Wiki. 29 Φεβρουαρίου 2024. [https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)](https://disney.fandom.com/wiki/Beauty_and_the_Beast_(1991_film)).
- “Beauty and the Beast (1991 Film).” *Wikipedia*. 17 Δεκεμβρίου 2023. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)&oldid=1190123467#Plot](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(1991_film)&oldid=1190123467#Plot).
- “Beauty and the Beast (1991 Film).” *Wikipedia*. ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(1991_film\)&oldid=1212020507](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(1991_film)&oldid=1212020507).
- “Beauty and the Beast (Musical).” *Wikipedia*. 13 Φεβρουαρίου 2024. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_\(musical\)&oldid=1206959550](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beauty_and_the_Beast_(musical)&oldid=1206959550).
- “Beauty and the Beast Broadway Grosses.” *Broadway world*. ημερομηνία πρόσβασης 27 Φεβρουαρίου 2024. <https://www.broadwayworld.com/grosses/BEAUTY-AND-THE-BEAST>.
- “Beauty and the Beast Cast-Signed Photo.” *Charitybuzz*. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. https://www.charitybuzz.com/catalog_items/auction-beauty-beast-cast-signed-photo-2879400.
- “Beauty and the Beast Chords.” *Chordify*. ημερομηνία πρόσβασης 15 Απριλίου 2024. <https://chordify.net/chords/angela-lansbury-songs/beauty-and-the-beast-2-chords>.
- “Belle (Disney Character).” *Wikipedia*. 28 Φεβρουαρίου 2024. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Belle_\(Disney_character\)&oldid=1210898250](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Belle_(Disney_character)&oldid=1210898250).
- Best, Joel, και Kathleen S. Lowney. “The Disadvantage of a Good Reputation: Disney as a Target for Social Problems Claims.” *The Sociological Quarterly* 50, τχ. 3 (2009): 431–49. <https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2009.01147.x>.
- “Beth Fowler.” *Wikipedia*. 20 Ιανουαρίου 2024. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Beth_Fowler&oldid=1197323656#References.
- “The Bimbettes.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/The_Bimbettes.
- Block, Geoffrey, Kate Van Winkle Keller, Anne Dhu McLucas, κ.ά. “Musical Theater in the United States.” *Grove Music Online*, 1 Ιουλίου 2014. <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002262833>.
- Block, Logan Culwell. “Where Are the Stars of Disney’s Beauty and the Beast Now?” *Playbill*. 16 Μαρτίου 2017. <https://playbill.com/article/where-are-the-stars-of-disneys-beauty-and-the-beast-now-com-346615>.

- “The Bookseller.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/The_Bookseller.
- Bradley M. “Dame Angela Lansbury.” Find a Grave. 11 Οκτωβρίου 2022. <https://www.findagrave.com/memorial/244491514/angela-lansbury>.
- “Bradley Pierce – Biography.” IMDb. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. <https://www.imdb.com/name/nm0682300/bio/>.
- “Brian Cummings.” Rotten Tomatoes. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://www.rottentomatoes.com/celebrity/brian_cummings
- Browne, Nathan. “Walt Disney.” Scribd, 20 Ιανουαρίου 2017. <https://www.scribd.com/document/337070947/walt-disney>.
- Brunner, Jeryl. “What This Hit Composer Gave Up To Get What He Wanted Most.” Forbes. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. <https://www.forbes.com/sites/jerylbrunner/2018/07/25/what-this-hit-composer-gave-up-to-get-what-he-wanted-most/>.
- Burr, Ty. “What to expect when Disney buys 'Star Wars'.” The Boston Globe, 3 Νοεμβρίου 2012. <https://www.bostonglobe.com/arts/movies/2012/11/03/what-expect-when-disney-buys-star-wars/CAwyjIqa5TWHuXj41732LJ/story.html>.
- Madison. “Ranking the Top 10 Animated Disney Villains.” *TVovermind* (blog). 30 Μαρτίου, 2016. <https://tvovermind.com/ranking-top-10-animated-disney-villains/>.
- Calderon P, Luis. “(1991) Beauty and The Beast.” Scribd. 24 Αύγουστος 2021. <https://www.scribd.com/document/521436180/1991-Beauty-and-the-Beast>.
- “Chef Bouche.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Chef_Bouche.
- “Chip Potts.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Chip_Potts.
- Cho, Hyewon. “The Effect of Beauty and the Beast” 9, τχ. 10 (10 Οκτώβριος 2021).
- Crowther, Bosley. “The Screen: Disney’s ‘Peter Pan’ Bows,” *The New York Times*, (1953): 1. <https://www.nytimes.com/1953/02/12/archives/the-screen-disneys-peter-pan-bows-fulllength-color-cartoon-an.html>
- Crowther, Bosley. “Walt Disney: American film producer.” Wayback machine. Encyclopædia Britannica, 20 Μαρτίου 2016. <https://web.archive.org/web/20160320210314/http://www.britannica.com/biography/Walt-Disney>.
- “Coat Rack.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Coat_Rack.
- “Cogsworth.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Cogsworth>.
- Coyne, Sarah M., Jennifer Ruh Linder, Eric E. Rasmussen, κ.α. “Pretty as a Princess: Longitudinal Effects of Engagement With Disney Princesses on Gender Stereotypes, Body Esteem, and Prosocial Behavior in Children.” *Child Development* 87, τχ. 6 (Νοέμβριος 2016): 1909–25. <https://doi.org/10.1111/cdev.12569>.
- Dave, Smith. “Alice in Wonderland”, Wayback Machine, 1 Απριλίου 2010, <https://web.archive.org/web/20100401012347/http://disney.go.com/vault/archives/movies/alice/alice.html>.
- “David Ogden Stiers.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/David_Ogden_Stiers.
- Diaz, Maria Jose. “Disney”. Scribd. 5 Νοεμβρίου 2022. <https://www.scribd.com/document/605261208/Disney>.

- “Different Types of Musical.” Musical Stages. ημερομηνία πρόσβασης 14 Φεβρουάριος 2024. <http://www.musicalstages.co.uk/different-types-musical/>.
- “Disney Empire Is Hardly Mickey Mouse.” The New York Times. (1973). τμ. Archives. <https://www.nytimes.com/1973/07/18/archives/disney-empire-is-hardly-mickey-mouse-classic-advancement-song.html>.
- “Disney History.” D23. ημερομηνία πρόσβασης 5 Δεκεμβρίου 2023. <https://d23.com/disney-history/>.
- “Disney’s Beauty and the Beast Is Getting a Broadway Revival.” TheaterMania. 24 Απριλίου 2019. https://www.theatermania.com/broadway/news/disneys-beauty-and-the-beast-broadway-revival_88543.html/.
- “Disney’s Beauty and the Beast.” Music Theatre International. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. <https://www.mtishows.com/print/node/19076545>.
- “Disney’s Beauty and the Beast.” *TheatreCrafts.Com* (blog). ημερομηνία πρόσβασης 17 Μαρτίου 2024. <https://www.theatrecrafts.com/pages/home/shows/beauty-and-the-beast/>.
- “Disney Theatrical Productions.” Wikipedia. 16 Φεβρουαρίου 2024. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Disney Theatrical Productions&oldid=1207893852](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Disney_Theatrical_Productions&oldid=1207893852).
- Dodds, Liam. “Analysis Beauty Beast.” Scribd. 11 Σεπτεμβρίου 2014. <https://www.scribd.com/document/239406443/Analysis-Beauty-Beast>.
- “Donn B. Tatum.” *Variety* (blog), 3 Ιουνίου, 1993. <https://variety.com/1993/scene/-people-news/donn-b-tatum-107455/>.
- “E. Cardon 'Card' Walker.” *Variety* (blog), 1 Δεκεμβρίου 2005. <https://variety.com/2005/scene/-markets-festivals/e-cardon-card-walker-1117933774/>.
- “Enchantress.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Enchantress>.
- England, Dawn Elizabeth, Lara Descartes, και Melissa A. Collier-Meek. “Gender Role Portrayal and the Disney Princesses.” *Sex Roles* 64, τχ. 7–8 (Απρίλιος 2011): 555–67. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-9930-7>.
- “Fifi.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Fifi>.
- “The First Talkie – ‘The Jazz Singer’.” *A Tribute to Al Jolson* (blog) 10 Σεπτεμβρίου, 2013. <https://jolsonville.net/2013/09/10/the-first-talkie/>.
- Fleeman, Michael. “Phil Collins goes out on a limb, scores with 'Tarzan' soundtrack.” *Arts & Entertainment*, (1999): 20-26. <https://news.google.com/newspapers?nid=1957&dat=19990617-&id=wmtGAAAIBAJ&-pg=1728,3967174&hl=en>.
- “Freed (Arthur) papers.” Online Archive of California. ημερομηνία πρόσβασης 9 Ιανουαρίου 2024. <https://oac.cdlib.org/findaid/ark:/13030/c8vt1zpg/>.
- Fritz, Ben. “Disney Discloses Details of Deal.” Los Angeles Times, 23 Σεπτεμβρίου 2009. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2009-sep-23-fi-ct-marvel23-story.html>.
- “The Fox and the Hound.” Box Office Mojo. ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023. <https://www.boxofficemojo.com/title/tt0082406/>.
- “Gaston’s Buddies.” Villains Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://villains.fandom.com/wiki/Gaston%27s_Buddies.
- Gerard, Jeremy. “Disney’s Beauty and the Beast.” *Variety* (blog). 19 Απριλίου, 1994. <https://variety.com/1994-/legit/reviews/disney-s-beauty-and-the-beast-2-1200436613/>.
- “The Great Mouse Detective.” Box Office Mojo. ημερομηνία πρόσβασης 26 Νοεμβρίου 2023. <https://www.boxofficemojo.com/release/r12941748737/weekend/>.
- “Hal Smith.” Dubbing Wikia. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://dubbing.fandom.com/wiki/Hal_Smith

“Heath Lamberts – Biography.” IMDb. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. <https://www.imdb.com/name/nm0483351/bio/>.

Hetrick, Adam. “Tony Winner Gary Beach, Star of Broadway’s The Producers and Beauty and the Beast, Dies at 70.” Playbill. 11 Ιουλίου 2018. <https://playbill.com/article/tony-winner-gary-beach-star-of-broadways-the-producers-and-beauty-and-the-beast-dies-at-70>.

“History of The Walt Disney Studios,” Wayback Machine, 3 Μαρτίου 2016, <https://web.archive.org/web/20160303224037/http://waltdisneystudios.com/static/The%20History%20of%20TWDS.pdf>.

Holden, Stephen. “FILM; For Alan Menken, A Partnership Ends But the Song Plays On - The New York Times.” Wayback machine. 20 Δεκεμβρίου 2021. <https://web.archive.org/web/20211220124910/https://www.nytimes.com/1992/03/15/movies/film-for-alan-menken-a-partnership-ends-but-the-song-plays-on.html>.

Houbrick, Dan. “Ranking the Disney Renaissance Films.” ScreenRant. 5 Μαρτίου 2019, <https://screenrant.com/ranking-disney-renaissance-films/>.

Hughes, William. “Disney Animation might be returning to the series that nearly killed it 30 years ago.” 17 Μαρτίου 2016. <https://www.avclub.com/disney-animation-might-be-returning-to-the-series-that-1798245285>.

“4 Important Lessons on Diversity & Inclusion from Zootopia.” *Glassdoor for Employers* (blog). 1 Μαρτίου, 2017. <https://www.glassdoor.com/employers/blog/4-important-lessons-on-diversity-inclusion-from-zootopia/>.

“Inside the Playbill Gallery.” Playbill. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. <https://playbill.com/playbillpagegallery/inside-playbill>.

“Interview With Paige O’Hara, The Voice of Belle In “Beauty and the Beast.” Disney Dreaming. 12 Μαρτίου 2012. <https://web.archive.org/web/20120312203952/http://www.disneydreaming.com/2010/10/05/interview-with-paige-ohara-the-voice-of-belle-in-beauty-and-the-beast>.

Jacobs, Tom. “Beauty and the Beast.” *Variety* (blog). 17 Απριλίου, 1995. <https://variety.com/1995/legit/reviews/beauty-and-the-beast-6-1200441399/>.

“The Jazz Singer.” *Wikipedia*. 5 Ιανουαρίου 2024. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=The_Jazz_Singer&oldid=1193690722.

“Jerry Orbach - Theater, TV Shows & Death.” Biography. 12 Απριλίου 2021. <https://www.biography.com/actors/jerry-orbach>.

“Jesse Corti.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Jesse_Corti.

“Jo Anne Worley – Biography.” IMDb. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. <https://www.imdb.com/name/nm0941506/bio/>.

Kehr, Dave. “Aristocats’ lacks subtle Disney hand.” Chicago Tribune. 13 Απριλίου 1987. <https://www.chicagotribune.com/-news/ct-xpm-1987-04-13-8701280130-story.html>.

Kenrick, John. “Elements of a Musical: The Score.” ημερομηνία πρόσβασης 26 Φεβρουαρίου 2024. <https://www.musicals101.com/score.htm>.

Kenrick, John. “History of Musical Film 1927-1930: Hollywood Learns to Sing.” musicals101.com. 2014. <https://www.musicals101.com/1927-30film.htm>.

“Kimmy Robertson.” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Kimmy_Robertson.

Kober, J. Jeff. “Looking Back on Disney’s Animal Kingdom with Rick Barongi.” *Disney at Work* (blog). ημερομηνία πρόσβασης 5 Δεκεμβρίου 2023. <http://disneyatwork.com/looking-back-on-disneys-animal-kingdom-with-rick-barongi/>.

- Kois, Dan. "Revisiting the Black Cauldron, the movie that almost killed Disney animation." *Slate Magazine*. 19 Οκτωβρίου 2010. http://www.slate.com/articles/arts/dvextras/2010/10/the_black_cauldron.html.
- Κουρουτζή, Αγγελική. "Disney: Το μικρό αυτοσχέδιο στούντιο που έγινε αυτοκρατορία κλείνει τα 100." *Το Βήμα*, 16 Οκτωβρίου 2023. <https://www.tovima.gr/2023/10/16/culture/disney-to-mikro-aytosxedio-stountio-pou-egine-aytokratoria-kleinei-ta-100/>.
- Lambie, Ryan. "Exploring Disney's Fascinating Dark Phase of the 70s and 80s." *Den of Geek*, 26 Ιουνίου 2019. <https://www.denofgeek.com/movies/exploring-disneys-fascinating-dark-phase-of-the-70s-and-80s/>.
- Langer, Mark. "Disney, Walt." *American National Biography*. Φεβρουάριος 2000. <https://www.anb.org/display/10.1093/anb/9780198606697.001.0001/anb-9780198606697-e-1800309>.
- Langford, David L. "Disney World Florida Opens next Friday." *The Times News*. 27 Σεπτεμβρίου 1971. <https://news.google.com/newspapers?id=04eAAAAIIBAJ&sjid=wCQEAAAAIIBAJ-&pg=6996%2C2342976>.
- "LeFou." *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/LeFou>.
- "List of Disney's *Beauty and the Beast* Characters." *Wikipedia*. ημερομηνία πρόσβασης 15 Ιανουαρίου 2024. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=List_of_Disney%27s_Beauty_and_the_Beast_characters&oldid=1195922187.
- "The Little Mermaid." *Box Office Mojo*. ημερομηνία πρόσβασης 26 Νοεμβρίου 2023. <https://www.boxofficemojo.com/release/r1929138177/weekend/>.
- "Lumiere." *Disney Wiki*. Ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Lumiere>.
- Lyons, Mike. "Sibling Songs: Richard & Robert Sherman And Their Disney Tunes." *Animation World Network*, 1 Απριλίου 2000. <https://www.awn.com/animationworld/sibling-songs-richard-robert-sherman-and-their-disney-tunes>.
- "Madame de La Grande Bouche." *Disney Musical Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. https://disneymusical.fandom.com/wiki/Madame_de_la_Grande_Bouche.
- "Mary Kay Bergman." *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 6 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Mary_Kay_Bergman.
- "Megamusical." *Wikipedia*. 23 Ιούνιος 2023. <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Megamusical&oldid=1161552148>.
- Minelli, Kelli Marie. "The whole other world of Ashman and Menken: Broadway conventions in Disney's "Renaissance" musicals." Ιανουάριος 2023.
- Mitgang, Herbert. "Disney Link To the F.B.I. And Hoover Is Disclosed." *The New York Times*, (1993). <https://www.nytimes.com/1993/05/06/movies/disney-link-to-the-fbi-and-hoover-is-disclosed.html>.
- La Monica, Paul R. "Disney buys Pixar." *CNNMoney*, 25 Ιανουαρίου 2006. https://money.cnn.com/2006/01/24/news/companies/disney_pixar_deal/.
- "Monsieur D'Arque." *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Monsieur_D%27Arque.
- "Mrs. Potts." *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 1 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Mrs._Potts.
- Murray, Matthew. "Broadway Reviews: Beauty and the Beast." *Talkin' Broadway*. 18 Απριλίου 2004. <https://www.talkinbroadway.com/page/world/BeautyBeast.html>.

- “Musicals 101 (Part Two): Integrated vs. Backstage Musicals.” *Classic Movie Hub Blog* (blog). 15 Σεπτεμβρίου, 2013. <https://www.classicmoviehub.com/blog/movie-musicals-101-integrated-vs-backstage-2/>.
- Nachman, Brett. “Disney In Depth: The Future Of Disney Animation (Frozen, Paperman & Wreck-It Ralph) – A Recap Of D23’s Destination D Event.” *Geeks of Doom* (blog). 16 Αυγούστου, 2012. <https://geeksofdoom.com-/2012/08/16/disney-in-depth-the-future-of-disney-animation-frozen-paperman-wreck-it-ralph-a-recap-of-d23s-destination-d-event>.
- Nelson, Steve. “Broadway and the Beast: Disney Comes to Times Square.” *TDR (1988-)* 39, τχ. 2 (1995): 71. <https://doi.org/10.2307/1146445>.
- Nelson, Valerie J. “Tony Jay, 73; Veteran Voice Actor in Film and Video Games.” *Los Angeles Times*. 20 Αύγουστος 2006. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2006-aug-20-me-jay20-story.html>.
- Nix, Elizabeth. “7 Things You May Not Know About Walt Disney.” *History*, 10 Αυγούστου 2023. <https://www.history.com/news/7-things-you-might-not-know-about-walt-disney>.
- “No Matter What.” *Disney Wiki*. 20 Απριλίου 2014. https://disney.fandom.com/wiki/No_Matter_What.
- Nordin, Jonas. “The Part-Talkies of 1928-29.” *All Talking! All Singing! All Dancing!* (blog). 17 Απριλίου, 2009. <https://talkieking.blogspot.com/2009/04/part-talkies-of-1928-29.html>.
- Noyer, Jeremie. “Get Enchanted! Chapter Six: Director Kevin Lima and Exec Producer Chris Chase.” *Animated Views*. 21 Μαρτίου 2008. <https://animatedviews.com/2008/enchanted-interviews-chapter-six-kevin-lima-and-chris-chase/>.
- Nurlaili, Devi, Chris Asanti, και Nasrullah Nasrullah. “The representation of Mexican culture in Coco film.” *Ilmu Budaya: Jurnal Bahasa, Sastra, Seni Dan Budaya* 6, τχ. 4 (9 Δεκέμβριος 2022): 1537–54. <https://doi.org/10.30872/jbssb.v6i4.7377>.
- “Peter Pan (1953 Film).” *Wikipedia*. 8 Δεκεμβρίου 2023, [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Peter_Pan_\(1953_film\)&oldid=1188911064#Casting](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Peter_Pan_(1953_film)&oldid=1188911064#Casting).
- “Philippe.” *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. <https://disney.fandom.com/wiki/Philippe>.
- Pickett, Leah. “Ranking: The Disney Renaissance from worst to best.” *Time*. 17 Νοεμβρίου 2014. <https://time.com/3590521/disney-renaissance/>.
- Posner, Michael. “Disney Songwriters’ Family Feud.” *The Globe and Mail*, (2009). <https://www.theglobeandmail.com/arts/disney-songwriters-family-feud/article1201504/>.
- Prescod, Paul. “80 Years Ago Today, Disney Animation Workers Went on Strike.” *Jacobin*, 29 Δεκέμβριος 2021. <https://jacobin.com/2021/05/disney-workers-animators-cartoonists-artists-strike-picket-1941-guild-scg-sorrell-babbitt>.
- Puigderajols, Ana Mª Rierola. “A linguistic study of the magic in Disney lyrics.” 2001.
- Reilly, Cole. “Chapter four: An Encouraging Evolution Among the Disney Princesses? A Critical Feminist Analysis.” *JSTR*. 2022. <https://www.jstor.org/stable/45157186>.
- “Rex Everhart – Biography.” *IMDb*. ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024. <https://www.imdb.com/name/nm0263591/bio/>.
- “Rex Everhart.” *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Rex_Everhart.
- “Richard White.” *Disney Wiki*. ημερομηνία πρόσβασης 5 Μαρτίου 2024. https://disney.fandom.com/wiki/Richard_White.
- “Robin Hood (1973 Film).” *Wikipedia*. Ημερομηνία πρόσβασης 18 Νοεμβρίου 2023. [https://en.wikipedia.org/-/w/index.php?title=Robin_Hood_\(1973_film\)&oldid=1185771870](https://en.wikipedia.org/-/w/index.php?title=Robin_Hood_(1973_film)&oldid=1185771870).

- “Roy O. Disney, Aide of Cartoonist Brother, Dies at 78,” *The New York Times*. 22 Δεκεμβρίου 1971. <https://www.nytimes.com/1971/12/22/archives/roy-o-disney-aide-of-cartoonist-brother-dies-at-78.html>.
- Ryzhkina, Nadezhda. “Walt Disney Records The Legacy Collection: The Aristocats.” *Scribd*. 27 Δεκεμβρίου 2021. <https://www.scribd.com/document/549-499961/Walt-Disney-Records-The-Legacy-Collection-The-Aristocats>.
- Sarto, Dan. “Pixar’s ‘Soul’ Skillfully and Honestly Embraces Ethnic and Cultural Diversity.” *Animation World Network*. 24 Δεκεμβρίου 2020. <https://www.awn.com/animationworld/pixars-soul-skillfully-and-honestly-embraces-ethnic-and-cultural-diversity>.
- Schwartz, Dana. “How ‘Beauty and the Beast’ Became a Heartbreaking Metaphor for AIDS.” *Observer* (blog). 24 Μαρτίου 2017. <https://observer.com/2017/03/beauty-and-the-beast-metaphor-aids-howard-ashman/>.
- Sellers, Trent. “Types of Musicals: Concept Musicals.” *Theatre Haus* (blog). 28 Ιουνίου, 2022. <https://www.theatrehaus.com/2022/06/types-of-musicals-concept-musicals/>.
- Sherpa, Nyima. “Walt Disney Was Born in Chicago.” *Scribd*. 10 Ιουνίου 2015. <https://www.scribd.com/document/268275220/Walt-Disney-Was-Born-in-Chicago>.
- “Show History.” *Music Theatre International*. ημερομηνία πρόσβασης 17 Μαρτίου 2024. <https://www.mtishows.com/show-history/19076545>.
- “The Shows: Show Boat.” *Broadway: The American Musical* (blog). ημερομηνία πρόσβασης 12 Φεβρουαρίου 2024. <https://www.pbs.org/wnet/broadway/shows/show-boat/>.
- Simon, Jordan. “‘Beauty And The Beast’ ABC Special: First Look At H.E.R And Josh Groban As Belle And The Beast.” *Blavity News & Entertainment*. 11 Νοεμβρίου 2022. <https://blavity.com/beauty-and-the-beast-abc-special-first-look-at-h-e-r-and-josh-groban-as-belle-and-the-beast>.
- Singh, Anita. “Story of how Mary Poppins author regretted selling rights to Disney to be turned into film.” *Wayback machine*. 14 Απριλίου 2016. <https://web.archive.org/web/20160414231355/http://-www.telegraph.co.uk/culture-/film/film-news/9195930/Story-of-how-Mary-Poppins-author-regretted-selling-rights-to-Disney-to-be-turned-into-film.html>.
- Sito, Tom. “Disney’s The Fox and the Hound: The Coming of the Next Generation.” *Animation World Network*, 1 Νοεμβρίου 1998. <https://www.awn.com/animationworld/disneys-fox-and-hound-coming-next-generation>.
- Sito, Tom. “The Disney Strike of 1941: How It Changed Animation & Comics.” *Animation World Network*, 19 Ιουλίου 2005. <https://www.awn.com/animationworld/disney-strike-1941-how-it-changed-animation-comics>.
- Snelson, John και Andrew Lamb. “Musical.” *Grove Music Online*. 20 Ιανουαρίου 2001. <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000019420>.
- Spiegel, Josh. “A Crash Course in the History of Disney Animation through Disney+,” *Vulture*, 11 Ιανουαρίου 2021. <https://www.vulture.com-/article/disney-animation-history-crash-course.html>.
- “Stacey (Loach) Logan.” *Wikipedia*. 1 Μαρτίου 2022. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Stacey_\(Loach\)_Logan&oldid=1074601953](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Stacey_(Loach)_Logan&oldid=1074601953).
- “StageAgent - Beauty & the Beast”, *wayback machine*. 19 Μαΐου 2012. https://web.archive.org/web/20120519141713/http://showsdata.stageagent.com/index.php?info_type=3&id=804.
- Sternfeld, Jessica. “Ashman, Howard.” *Grove Music Online*. 4 Οκτωβρίου 2012. <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002227342>.

- Stouff, Jean. “La Belle et La Bête.” *Hypotheses* (blog). 24 Μαρτίου, 2014. <https://biblioweb.-hypotheses.org/17735>.
- “Sultan (Beauty and the Beast).” Disney Wiki. ημερομηνία πρόσβασης 4 Μαρτίου 2024. [https://disney.fandom.com/wiki/Sultan_\(Beauty_and_the_Beast\)](https://disney.fandom.com/wiki/Sultan_(Beauty_and_the_Beast)).
- “Sung-Through.” *Wikipedia*. 8 Ιανουαρίου 2024. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Sung-through&oldid=1194260344#cite_note-2.
- “Susan Egan – Biography.” IMDb. ημερομηνία πρόσβασης 7 Μαρτίου 2024. <https://www.imdb.com/name/nm0250743/bio/>
- Tan, Corrie. “Alan Menken: Q&A with the Music Maestro behind Disney’s Beauty And The Beast.” *The Straits Times*. 24 Μαρτίου 2015. <https://www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/alan-menken-qa-with-the-music-maestro-behind-disneys-beauty-and-the-beast>.
- “Tarzan (1999 Film).” *Wikipedia*. ημερομηνία πρόσβασης 11 Δεκεμβρίου 2023. [https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tarzan_\(1999_film\)&oldid=1189249186#Production](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Tarzan_(1999_film)&oldid=1189249186#Production).
- Thompson, Joanna. “What Is Stockholm Syndrome?.” *WebMD*. ημερομηνία πρόσβασης 28 Μαρτίου 2024. <https://www.webmd.com/mental-health/what-is-stockholm-syndrome>.
- “Timeline of the Walt Disney Company.” *Wikipedia*. 19 Οκτωβρίου 2023. https://en.wikipedia.org-w/index.php?title=Timeline_of_the_Walt_Disney_Company&oldid=1180864254
- “Toni Braxton as Belle in 'Beauty and the Beast (1998-1999)' Broadway.” Disney poc. 30 Αυγούστου 2012. <https://disney-pocs.dreamwidth.org/10527.html>.
- “Toni Braxton Premieres Beauty’s New Song, Oct. 7 On 'Rosie'.” *Wayback machine*. 26 Ιουλίου 2013. <https://web.archive.org/web/20130726011040/http://www.playbill.com/news/article/-41311Toni-Braxton-Premieres-Beauty-s-New-Song-Oct-7-On-Rosie>.
- Tracy, Joe. “Disney’s Tarzan Adventure: Two worlds merge.” *Wayback Machine*. 14 Νοεμβρίου 2017. <https://web.archive.org/web/20171114092926/http://www.animationartist.com/movies-/tarzan/Production/production.html>.
- Traubner, Richard. revised by Thomas L. Gayda and John Snelson. “Film Musical.” *Grove Music Online*, 2001. <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo-/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000049103>.
- Viegas, Carolina. “Encanto: Review & Summary.” *Crossroads Path* (blog). 10 Μαρτίου, 2022. <https://carleplacecrossroadspath.net-/2309/current-events/encanto-review-summary/>.
- “Walt Disney Animation Studios.” IMDb. ημερομηνία πρόσβασης 11 Μαρτίου 2024. <http://www.imdb.com/list/ls526668782/>
- “Walt Disney Company Is Founded”. *History*. 22 Ιουλίου 2019. <https://www.history.com/this-day-in-history/walt-disney-company-founded>.
- “The Walt Disney Company”, *Wikipedia*. ημερομηνία πρόσβασης 1 Δεκεμβρίου 2023. https://en.wikipedia.-org/w/index.php?title=The_Walt_Disney_Company&oldid=1187868814.
- “Walt Disney, 65, Dies on Coast; Founded an Empire on a Mouse;” *The New York Times*, (16 Δεκεμβρίου 1966): <https://www.nytimes.com/1966/12/16/-archives/walt-disney-65-dies-on-coast-founded-an-empire-on-a-mouse-walt.html>.
- “Walt Disney dies of cancer at 65”. *Lewiston Morning Tribune* (1966)
- Watts, Steven. “Walt Disney: Art and Politics in the American Century.” *Journal of American History* 82, τχ. 1 (1 Ιουνίου 1995): 84–110. <https://doi.org/10.2307/2081916>.
- Weller, Jessica. “Beauty and the Beast: The Musical vs The Movies.” *Prezi*. 19 Φεβρουαρίου 2021. <https://prezi.com/p/96sjwhrink4k/beauty-and-the-beastthe-musical-vs-the-movies/>.

Φιλμογραφία

- “Battle On the Tower.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 5:28. <https://www.youtube.com/watch?v=k4vD9AWMQJM>.
- “Beauty and the Beast.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 2:46. <https://www.youtube.com/watch?v=ZYrTaeCimYs>.
- “Beauty and the Beast - Be Our Guest [High Quality].” 9 Δεκεμβρίου, 2008. βίντεο. 3:30. <https://www.youtube.com/watch?v=afzwmwAKUppU>.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 03 - No Matter What.” 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 3:12. <https://www.youtube.com/watch?v=1zBccgje-zk>.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 05 – Me.” disneysoundtrack89. 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 2:54. https://www.youtube.com/watch?v=VyYsW2_Ar2Y.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 07 – Home.” disneysoundtrack89. 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 3:56. <https://www.youtube.com/watch?v=T-x8aRLrMY>.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 11 - How Long Must This Go On.” 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 1:02. <https://www.youtube.com/watch?v=Zofgr86Sa-A>.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 13 - If I Can’t Love Her.” 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 4:11. https://www.youtube.com/watch?v=GMXR_4_gX84.
- “Beauty and the Beast Broadway OST - 16 - Human Again.” disneysoundtrack89. 26 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 4:50. <https://www.youtube.com/watch?v=cUNDLTTE5GM>.
- “Beauty and the beast – bonjour.” Disney Movies. 2 Ιανουαρίου, 2015. βίντεο. 4:58. <https://www.youtube.com/watch?v=TRu7ka4eD8k>.
- “Belle Reprise.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 1:04. <https://www.youtube.com/watch?v=kW2D-3YLiIs>.
- “Celine Dion & Peabo Bryson - Beauty and The Beast (HQ Official Music Video).” Matt Charles. 10 Οκτωβρίου, 2009. βίντεο. 4:58. <https://www.youtube.com/watch?v=pgYEJHJXFB4>.
- “Disney Beauty & The Beast Prologue (1080 HD).” 24 Φεβρουαρίου, 2014. βίντεο. 2:19. <https://www.youtube.com/watch?v=x2rDrKUb6bM>.
- “Gaston.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 3:40. <https://www.youtube.com/watch?v=5ajtY3XdDPE>.
- “Gaston (Reprise).” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 2:03. <https://www.youtube.com/watch?v=p7bejlkUepY>.
- Hahn, Don, dir. *Howard*. 2020; Stone Circle Pictures, 2020. Disney+. <https://www.youtube.com/watch?v=zAzxnHP4erQ>.
- “Meet the Cast video series: Burke Moses.” Denver Center for the Performing Arts. 23 Σεπτεμβρίου, 2014. βίντεο. 3:22. <https://www.youtube.com/watch?v=c4LUOG0qCY>.
- “Something There.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 2:19. <https://www.youtube.com/watch?v=duDRgr1WOfE>.
- “The Beast Lets Belle Go.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 2:22. <https://www.youtube.com/watch?v=cm2W78-JcfOw>.
- “The Mob Song.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 3:30. https://www.youtube.com/watch?v=fO_cis9CcHg.
- “The Two Sides of Walt Disney.” The Wall Street Journal. 10 Σεπτεμβρίου, 2015. βίντεο. 3:52.
- “To The Fair.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 1:57. <https://www.youtube.com/watch?v=-BRMMVK3hLuI>.
- “Transformation.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 5:49. <https://www.youtube.com/watch?v=-oodHHRu4UwA>.

“West Wing.” 26 Οκτωβρίου, 2018. βίντεο. 4:25. <https://www.youtube.com/watch?v=-A0PLN9FCfA8>.

“You Can Fly - The Making of Peter Pan (1953).” Sean Dudley. 20 Σεπτεμβρίου, 2019. βίντεο. 16:00. <https://www.youtube.com/watch?v=XM2Md6CtiI0>.